

PANNON BLOG

Darvas László
„Graphoman”

A kitűnő rádióban a kitűnő politológus arról beszél, hogy az ellenzék végül is (*olykor de facto*) Orbánt szolgálja. Nem is olyan eredeti kijelentés. A szóbanforgó rádióban sok-sok évvel ezelőtt bementek, hogy Soros György egy nyilatkozata szerint Orbán megvette az MSZP-t. Ennek a nagy hírértékű mondatnak azonban sohasem lett folytatása, nem lett belőle “Beszéljük meg”, nem lett belőle a Nap Híre – úgy elsüllyesztették, mintha soha el nem hangzott volna.

Mert ugyebár, ha komolyan veszik, akkor a következőket kellett volna végigtárgyalni:

- 1) Valóban volt-e Sorosnak ilyen nyilatkozata? (*Volt.*)
- 2) Vajon Soros György – Bayer Zsoltot parafrázálva – egy demenzs vénember, akire oda se kell figyelni? (*Tudjuk, hogy nem az.*)
- 3) Ha tényleg tudja, mit beszél, honnan vehette az információit?
- 4) Honnan lehetnek Sorosnak egyáltalán információi?
- 5) Ha csak onnan nem, hogy az emberbarát milliárdos Európa-szerte számos alapítványt támogat?
- 6) Ezek az alapítványok vajon a levegőben lógnak, vagy netalán politikai erőkhöz, esetleg politikusokhoz köthetők?
- 7) Szolgáltatnak-e visszajelzéseket Sorosnak?
- 8) Igényli-e Soros az ilyesfajta visszajelzéseket?

Ezt még sokáig folytathatták volna, nagyon érdekes tudósítások és interjúk hallgatói lehetünk volna. Az már tényleg csak naiv technikai kérdés, hogy:

Mi módon lehetett volna az MSZP-t megvásárolni?

(*Szófejtés. Konkrét – de picit azért átvitt értelemben is*)

Lokálpatrióta: mindig ugyanabban a lokálban issza le magát.

Az ukránok attól tartanak, hogy az oroszok a saját vezetékeikre kapcsolják a zaporizzsjai erőmű által termelt áramot, ezért jódtablettát osztogatnak a környékbeli lakosságnak.

(*A Rétvári-Márki-Zay – miért pont ő? – beszélgetésről*)

Némelyek levakarhatatlanul hozzáragadtak az ellenzékhez. Mint kutyához a Márki-Zay.

A meteorológusok szerint a következő napokban fronthatás nem várható – hacsak nem lesz tűzijáték.

(Bömbiautó)

Még mostanában is gyakran eszembe jut a hangszóróval ellátott, ún. bömbiautó, amivel csendháborító ellenzéki képviselők még a választások előtti napokban is szorgalmasan járták a falvakat, gondolván, hogy most aztán már tényleg eljuttatták üzenetüket a pórnéphez, 130 decibel hangerővel. Ez a technika nekem egy versikét juttat az eszembe (© Csukás István):

*Itt van, megjött Bagaméri,
a programját maga méri.*

A múltkoriban lokálpatriótákról beszéltem, dehát magam is az vagyok. Mint botcsinálta költő, aki nem részese az irodalmi életnek, jobb híján ezekben a körlevelekben próbáltam a szárnyaimat, amikor a második kötetem kiadására készültem úgy 2007-ben. Például közreadtam ezt:

BOLGÁR RITMUSBAN

*Az én hazám Szófia,
ez is filozófia.
Lennék éppen bulgár is,
csak nem ilyen vulgáris.*

A címlistámon mindenesetre szerepelt néhány jónevű irodalmár, elsősorban tőlük vártam véleményt, tanácsot, akár kritikát. Az utóbbit egy ingerült üzenet formájában kaptam Eörsi Istvántól (akiről csak én nem tudtam, hogy akkor már nagyon-nagyon beteg volt): „Laci, mi ez a marhaság, bulgár meg Szófia, azért ilyesmit mégsem kéne közzé tenni.” (Amiben persze akár igaza is lehetett.) Azt írtam neki: „Pistám, a Te őszinte jellemmeddel nem fér össze a versikében megbúvó alattomoság, érzem tehát, hogy mondanivalómat bővebben és nyíltabban kell kifejtennem.” Íme tehát a versike kiegészítése:

*Az én hazám Antwerpen, többit veri kenterben.
Nem kívánok kalandot, sem vallont, sem flamandot!*

*Az én hazám Pest-Buda, mert a többi ostoba.
Jelmondatuk oly badar: légy hűséges ómagyar!*

(Szófejtés)

Diszpécser = Pécs város díszpolgára.

Egyházi tanintézetek felvetették, hogy – a télre várható szénszünet kompenzálására – náluk akár egész héten taníthatnak. Vasárnap természetesen a vasárnapi iskolában.

Ha jól értettem a mély értelmű tanácsot: aki nem tudja kifizetni a gázzámlát, az fogja vissza a fogyasztását, vagy lopjon többet.

(Tőzsdei jelentés)

Gyengül a forint, növekszik az energia ára. Zuhanóban van Navracsics Tibor és Varga Judit értéke.

A lányom kiskutyája egy fehér havanese (ha leöntik paradicsommal, akkor feltehetőleg bolognaise). Elnézem ezt a pici, szeretetre méltó és iszonyatosan buta állatkát, és felötlik bennem, hogy az ősei úgy húsz-huszonezer évvel ezelőtt még farkasok voltak. Tehát nemesi családból származik. És erről van is kutyabőr!

Hírlik, hogy kivonják a forgalomból az ötforintost (ezt indokoltá és aktuálissá teszi a forint mélyrepülése). A Magyar Nemzeti Bankban már üzembe is helyeztek egy automatát, bele kell dobni a lejárt érmét, a gép átfúrja, tehát ettől kezdve lyukas lesz, egyszersmind új vésetet kap:
a „forint” szó helyett az lesz olvasható rajta, hogy „garas”.

Az emberi állat tudományos neve *Homo sapiens*, illetve, hogy pontosak legyünk, a mai, modern emberé *Homo sapiens sapiens* (vagyis kétszeresen is bölcs ember). Tűnődöm, hány sapienset kell még a név végére biggyeszteni, hogy viselője legalább egyszeresen okos legyen.

A technológia- és egyébügyi miniszter azt üzent a biciklis pizzafutároknak, hogy ne jajveszékjenek a KATA miatt, inkább tanuljanak meg spórolni. Például télen használják az ő általa szabadalmaztatott és államilag is támogatott energiatakarékos kerékpárfűtő-rendszert.

(Modern állatmese)

– Nyuszika, van rajtad ársapka?

(Puff.)

– Nyuszika, nincs rajtad ársapka?

(Puff.)

A pápa az egyház nevében ünnepélyesen elnézést kért a máglyára küldött eretnekek miatt, beismerve, hogy a sok fa elhasználásával súlyosan károsították a környezetet, és növelték a természetet károsító emberi lábnyomot.

A magyar kormány rendelete értelmében a stadionok gyepszőnyegét is szigorúan csak 18 fokig szabad felfűteni.

Varga Judit igazságügyminiszter tegnap azt a javaslatot tette Ursula von der Leyennek, hogy a vitás kérdéseket rendezzék a „kő, papír, olló” játék szabályai szerint.

CSÚSZIK KÁROLY KIRÁLLYÁ NYILVÁNÍTÁSA

Csúszik Károly? Ilyen hülye nevű angol király még nem volt!

(Magyar érv Brüsszelben:)

– Wer in Ungarn korrupt ist oder nicht, bestimme ich!

(Közéleti perspektíva:)

Ma 33 ezer orbánista éhező csapott össze 33 ezer gyurcsányista éhezővel.

A királynőt szeptember 19-én fogják végső nyugalomra helyezni. Azért ilyen soká, mert

– mint a magyar mondás tartja – ingyen még a Böske koporsóját sem őrzik.

Orbán Viktor bejelentette, hogy a közintézmények számára előírt, 18 fokban maximált hőmérséklet természetesen a várbeli hivatalokra is érvényes, kivéve fűtési szezonban.

Mint halljuk, Dobrev Klára – ja igaz, a DK megbízásából – árnyékkormányt alakít. Sosem hittem volna, hogy ennyire aktuális marad, amit 2007-ben írtam – igaz, akkor a másik fél volt ellenzékben.

ÁRNYÉKKORMÁNY

*Az árnyék-kormány
hívásra vár még,
de már ijesztget,
akár az árnyék.*

*Árnyékban alkot
(ha már így történt)
árnyékbeadványt
és árnyéktörvényt.*

*Falra vetítve
zúg, teleharsog
árnyfelsôházat
és árnyékalsót.*

*Árnyjáték hirdet
árnyékvilágot –
a függöny mögé
bekandikálok:*

*miniszterelnök
falán árnyékkép,
miniszter alatt
bársonyárnyékszék.*

Hadd meséljek egy régi viccet, kicsit hosszú. Ivan Pavlovics átnyújt Vovka fiának egy rubelt:

– Lemégy az újságoshoz. Hozol nekem egy Pravdát, anyádnak egy *Zsenszkaja Pravdát*, a nővérednek egy *Komszomolszkaja Pravdát*, magadnak pedig egy *Molodozsnaja Pravdát*.

Vovka elindul, az utcán találkozik a mamájával.

– Hová mész?

– Veszek papának egy Pravdát, neked egy stb. stb. stb.

– Nem mégy sehova, add ide a rubelt. Ami a *Molodozsnaja Pravdában* benne van, az úgyis benne van a *Komszomolszkaja Pravdában*, Az meg úgyis benne van a *Zsenszkaja Pravdában*, Az meg úgyis benne van a *Pravdában*. Ami pedig a *Pravdában* van, azt úgyis bemondja a rádió.

Vovka hazaszalad, papa kérdi, hol az újság. Nincs, mert mama azt mondta hogy (lásd fentebb).

Ivan Pavlovics újra átnyújt egy rubelt:

– Lemégy az újságoshoz. Hozol nekem egy Pravdát, a nővérednek egy *Komszomolszkaja Pravdát*, magadnak egy *Molodozsnaja Pravdát*, anyád pedig törölje a sssss-t a rádióba.

Mindezt azért tartottam fontosnak elmondani, mert mint hallom, a napokban a *Komszomolszkaja Pravda* főszerkesztője elment vala egy riportkörútra, és mire hazaért vala, íme, holtan fekszik vala.

(Állítólag sztrókot kapott.) Hát nem biztonságosabb az élet, ha minden újság ugyanazt írja?!

(Alábbiak a HVG-ből derülnek ki, hitelességükben nem kételkedem.)

Van egy ország Európában, amelyben a gyilkosságok száma az EU-átlagnak több, mint a duplája. 2018 óta egész Európában ott gyilkolnak a legtöbbet. Az ország második legnagyobb városában az emberölés tetteseinek korábban 80, jelenleg viszont már csak 20 százalékát derítik fel. Egy elemző ezeket írja a szóban forgó országról:

„Az elhibázott bevándorláspolitikai miatt sokan – különösen a második generációs menekültek – munka és jövőkép nélkül élnek, a hatóságok képtelenek bizonyultak a kábítószerszállítás megállítására, miközben rengeteg fegyver került az országba, elsősorban az egykori Jugoszlávia területéről. [...] Külön gondot okoz, hogy a fiatalok egy része számra romantikusnak tűnik a gengszterélet.”

Várható, hogy a közeljövőben szigorúbb feltételekhez kötik mind az állampolgárság, mind a letelepedési engedély megadását. És hát hogy melyik ez az ország? Mások gondolom kitalálták, de rám a meglepetés erejével hatott, hogy Svédország az.

Novák Katalin audienciát kért a Vatikánban, hogy pápai jóváhagyással Magyarországon az abortusz előtt álló magzatot is meg kelljen keresztelni, és így a lelkük ne kerüljön pokolra.

A belügyminiszter elrendelte, hogy télen a középiskolákban a derékszöveget nem szabad felfűteni, csak 45 (általános iskolákban 58) fokra.

A DK példája nyomán a többi 5 ellenzéki párt is elhatározta, hogy árnyékkormányt alakít, aztán majd lemeccselik egymás közt. A Liberális Párt még számolgatja, kijön-e neki egy teljes kormány a tagságából.

Megalakult a DK árnyékkormányja. Minisztereinek személyét egyelőre homály fedi. A miniszterelnöke viszont már megszólalt, és elmondta, hogy őt Dobrev Klárának hívják.

(Blaszfémia)

Több jelentése is van, maradjunk annál, hogy: kegyeletsértés.

Legjellemzőbb esete, ha vallástalan ember vallásos ember jelenlétében kétkedő vagy pláne ironikus megjegyzést tesz a vallásra (amelyet amaz magasztosnak tart). Érdekes módon viszont azt nem tartják blaszfémiának, ha vallástalan embert huzamosabb ideig vallásos tanokkal fárasztanak (amit ő irracionálisnak tart, és ettől a bolondokházában érzi magát). Mintha a társadalom ebben nem mérne hasonló mércével.

Más módon is lehet kegyeletet sérteni. Például megjegyzést tenni a brit uralkodócsaládra, amelyet igen sokan magasztosnak tartanak – kivéve a köztársaságpártiakat. „*Akasszátok fel a királyokat!*” – írta Petőfi. Szolidabb formában ez úgy hangzik hogy „*egyszer majd mindössze négy király lesz a világon, azok is csak a kártyapakliban*”. Mint előző példában, itt is ugyanarról van szó: ami az egyik fél számára magasztos, a másik félnek irracionális.

Semmi sem élezi ki annyira ezt a szituációt, mint egy-egy koronázás (amelyet értelemszerűen egy-egy temetés előz meg).

A *Csupasz pisztoly* című amerikai burleszkben az odalátogató brit királynő védelmével a főrendőr Leslie Nielsent bízzák meg, és ő a sajtótájékoztatón a jelenlévők megrökönyödésére úgy nyilatkozik, hogy „*bár a királyság intézményét mi amerikaiak megmosolyogjuk, mindent meg fogunk tenni stb. stb.*” A rendező itt összekacsint a nézővel. Mintha

Bonaparte mondását idézné: „*a fenségéstől a nevetségesig nincs több, csak egy lépés*”.

Mindezt a saját világképemben nem is látom annyira nevetségesnek. Az evolúciós modellbe legalább is belefér, hogy az átlagos csordatag törleszkedni próbál a hatalmasságokhoz, a hírességekhez, és ezzel mintegy virtuálisan picit feljebb lép a ranglétrán. Legszebb irodalmi példája ennek Gogol Revizorában két ostoba földbirtokos, akik azért vesztegetik meg az álrevizort, hogy „*aztán majd ha a cár atyuskával találkozik, okvetlenül említse meg neki, hogy létezik ám egy Dobcsinszkij, meg egy Bobcsinszkij!*”.

Saját magamon is észre-észreveszek ilyesmit, és olyankor szégyellni kezdem magam..

(Pofátlanság, Fidesz a neved! De azért lehet tanulni tőled!)

Erre már akkor rájöttem, amikor ama bizonyos MSZP-től lenyúlt párt a Demokratikus Koalíció nevet választotta. Ezzel a szavak mögött mintegy azt kívánta kifejezni, hogy ellenzékben csak egyetlen politikai formáció lehetséges, mégpedig a koalíció – és hát ha a DK-nak már úgylis ez a neve, akkor hát ugyebár tessék csak szorgalmasan beállogatni mögé.

Ezt mind célszerű visszamenőleg átgondolni, amikor egy körülbelül 9 százalékos parlamenti erő árnyékkormányt alakít.

(Fék nyúz)

Hírek szerint Amerikában egy pálmafajtát oly módon nemesítettek, hogy a levélzete WC-papírszerűen nő, tehát az egészségügyi alkalmazása miatt nem kell kivágni az egész fát. A tekercsszerűen növekvő levelű változaton még dolgoznak a botanikusok.

Hosszú lelki vívódás után döntött Navracsics Tibor:
hétfőn, szerdán és pénteken Fidesz-tag marad,
kedd, csütörtök, pénteken pedig a KDNP frakcióját erősíti.
Vasárnap elmegy a templomba.

A börtönökben sem lehet több 18 foknál, de ezt legalább nem fogják harmadolni. Jó magaviseletű rabok a büntetésük hátralévő részét online is letölthetik.

Azt olvasom valahol, hogy napi 9 kilométer gyaloglás, és az ember nem lesz demenz. Kipróbáltam, és nem találtam haza.

Orbán a nyugdíjasok 13. havi juttatásáról azt nyilatkozta:
„Ezt *becsületbeli* ügynek tekintem!”
Térdre imához...

A napi történések előhívják belőlem az alábbi, a 60-as (70-es?) évekből származó viccet. Van némi rasszista felhangja, de nem ez benne a lényeges. (Egyébként nem fogok rasszizmusról vitatkozni olyanokkal, akik képtelenek megérteni a különbséget a tényleges rasszizmus és a kulturális idegenkedés között.)

Tehát akkor a vicc így hangzik. Józsi cigány sokra vitte a mozgalomban, potentát lesz a megyében. Felkeresi őt Miska cigány, akivel valaha egy bandában muzsikált, és kéri, juttassa be valami jól fizető állásba.

- Jól van, Miska, legyen belőled párttitkár!
- Az mennyi pénz?
- Tizenötezer forint.
- Sok, sok, túl sok nekem, kiutálnának a helybéliek.
- Legyél akkor tsz-elnök, havi tizenkettőért!
- (Ugyanaz a reakció.)
- Hát mennyit akarnál te keresni tulajdonképpen?
- Úgy két-kétezeröttszázat.
- Az nem megy, Miska. Ahhoz diploma kell.

A takarékossgot a mesékben is érvényre kell juttatni, Hófehérekének ezentúl be kell érnie őt, esetleg hat törpével. Hasonló szabály vonatkozik az Ali baba negyven rablójára is. Mások szerint ezeknek a műveknek semmi közük a takarékossgához, esetükben az inflációt kell figyelembe venni, így negyven rabló helyett legalább 56,8 rablóval kell számolnunk, és a törpék száma is drasztikusan, mintegy 43%-kal növekszik.

Rasszizmus és kulturális idegenkedés, az két teljesen különböző dolog, csak hát nehéz róla bárkit meggyőzni. Ezért is tetszett nekem, amit a független és eltökélten antirasszista rádió külpolitikai műsorában hallottam.

Rövid előzmény: a műsor vendégétől előbb azt kérdezték: végül is ez a háború kinek a háborúja és kinek hasznos? A szakértő azt válaszolta, hogy nem akar kitérni az előzmé-

nyekre, de a jelen helyzetet figyelembe véve, a háború Oroszország és Amerika között dúl, és csak ők fejezhetik be. Amerikának mindenesetre rendkívül hasznos, pénzügyileg, gazdaságilag, stratégiaileg stb.

Itt a beszélgetés valahogy átcsapott az OPEC árstratégiájára, és ekkor a műsorvezető azt kérdezte: no de az OPEC-államok, mint az USA stratégiai szövetségesei, miért támogatják árpolitikájukkal az USA ellenfelét?

– *Mert arabok.* (Ezt én mondtam a rádió előtt, de a feleségem lepisszegett.)

Zene volt füleimnek, amikor az aranytorkú műsorvezető így folytatta (csak ennyire emlékszem belőle, pedig másfél oktávval magasabban énekelt):

– *Hogy képzelik ezek a tingli-tangli arab diktatorikus országok, hogy...*

Itt már a feleségem sem állt ki volt kereskedelmi partnerei mellett. Amit úgy kell érteni, hogy valaha a külkereskedelemben szolgáltam, onnan is nősültem, és életem párjától ismerem a harsányan arab-barát Kádár-rendszer kereskedelemtechnikai gyakorlatát. Vagyis, hogy bárkinek vagy bárminek, aki dollárt kínál, azonnal el kell küldeni az árut – kivéve ha arab. Még a Közel-Kelet Svájcának tekintett Libanon sem volt kivétel, a megrendelőnek – bárha személyesen és régóta ismerték is (történetesen Mohamednek hívták) – nem küldhették el az árut, amíg *meg nem nyitatta az akkreditívet*. Vagyis megbízható banknál le nem perkálta a pénzt, visszahívhatatlanul.

Gondolom, ma ez fordított irányban történik. De tudjátok mit: ezekkel a magyarokkal én is csak nagyon óvatosan kezdenék.

No végre itt vénasszonyok nyara, illetve, hogy ne sértsünk meg senkit: az indián nyár. (Ami voltaképpen egy transzatlanti marhaság, én legalábbis bármerre kóboroltam a hazában, csak nagyon-nagyon kevés indián törzzsel találkoztam.) Az általam ajánlott kifejezés tehát, amely hű a hagyományokhoz és mégis pízsi:

Itt az idős indián hölgyek nyara!

Hát akkor fel, fel vitézek, háborúzzunk tovább, mert az már látszik, hogy ennek se vége, se hossza. Pláne, hogy most majd oroszra nyilvánított területeken folyik a háború, aminek nem csupán a jelenben van jelentősége, de akár a távoli jövőben is. Nem vagyok se történész, se politológus, csupán egy közönséges látnok (bár sokakhoz hasonlóan főleg a múltba tudok pompásan belelátni). És lelki szemeim előtt egy régi-régi történet lebben fel, sokan ismerik:

Maruszja sétál a tajgában, miniszoknyában. Az egyik bokor mögül előugrik egy marcona harcos, és rákiabál:

– *Te cafra, te, itt flangálsz, miközben a mieink véreznek a hazáért?!*

- De hiszen a háborúnak már rég vége van!
- Micsoda?! Én meg csak robbangatom a vonatokat, naponta hármat-négyet...

(Szófejtés)

Kalamáris = sürgősségi téntatartó

(Még egy szófejtés, némi politikai mellékízzel)

Rabulisztika = annak eldöntése, hogy kit köll lecsukni, kit meg nem.

Közgazdasági elemző: „a kamatemelésen kívül egyéb eszközök is léteznek, ilyen a verbális intervenció...”

Ha jól értem, magyarul ez azt jelenti, hogy a jegybank elnöke képes-e befogni a száját vagy nem.

A statisztikákat, mindig tudtuk, ügyesen lehet formálni, de ez a legújabb ötlet, ez zseniális. Ha jól értem, arról van szó, hogy a kórházi várólistákról leírják azokat, akik nem mennek el az első felajánlott alkalommal. Leírják őket továbbá, ha 60 napig nem mennek el vizsgálatra.

Eljátszom a gondolattal, hogy milyen könnyen lehetne szűkíteni a mélyszegénységben élők listáját. Például leírni róla azokat, akik éheznek ugyan, de nem mentek el a hivatalba, ahol pedig állítólag kaptak volna enni. Vagy csak a második felajánlott alkalommal mentek el. Vagy elmentek ugyan, de kiderül, hogy otthon is lett volna ételmük. Még sok jó ötletem volna.

Heltai regénye, a *Jaguár a Krajcáros Igazság* című lap munkatársairól szól, akiket mind kirúgnak, hacsak vasárnapra nem szállítanak valami szenzációt. Hosszas töprengés után valamelyikük bedobja, hogy talán készítsenek interjút neves színésznőkkel arról, hogy merre töltik a nyarat...

Ez jut eszembe a mai interjúkról az ügyben, hogy vajon Ujhelyi István visszatér-e az MSZP-be.

(Az Új Magyar Irodalomkönyvből)

TIBORC:

Ő csorda számra tartja gyűlevész szolgálait,
sok brüsszelit... Nekünk
kéményeinkről elpusztúlnak a
gólyák, mivel a hulladékot is
magunk égetjük el.

BÁNK:

Tűrj békességgel. Fogd vissza
pazarlásodat, vagy próbálj meg
többet keresni.

(Mark Twain)

Egy nagy író, akinek a művei sorra avultak el, kettőt kivéve. A *Tom Sawyer kalandjai* és a *Huckleberry Finn* halhatatlanok, egészen addig, amíg regényt olvasnak bárhol a világon. Hazájában azonban senki sem próféta, és a *písz* (PC) nevében ma már sokan tiltakoznak e két regény ellen, merthogy *érzékenységet sért*. (Mellesleg hasonló vádak érik a csodálatos-klasszikus *Porgy and Besst* is.)

Érdekes vállalkozás volna a Twain-könyveket átírni PC-re, és a néger, nigger szót mindennütt átírni blackre vagy még inkább *afro-amerikaira*. Ami az én szóhasználatomat illeti, nincs semmi meggondolni valóm, Magyarországon sokáig egyáltalán nem éltek néger, később is jobbra csak külföldi egyetemisták; csak a legújabb időkben jelentek meg képzett emberek vagy turisták képében is. A magyar nyelv erre a népcsoportra a *néger* szót használja, amely latinul annyit jelent: fekete. (Mint ahogy egy másik népcsoport neve magyarul cigány, nem pedig roma, ismét másiké *zsidó*, és nem izraelita.)

A nagyobbik baj, sajnos, nem a szavakkal van, nem lehet eufemisztikus trükkökkel orvosolni.

A baj magával az *irodalommal* van, amely a nyers valóságról szól, még ha gyerekek is a főszereplői. A valóságot – pontosítva: a kétszáz évvel ezelőtti valóságot – nem lehet megmásítani, az ilyen volt (eltekintve most e könyvek némely parodisztikus részletétől).

Abban a világban nem *afro-amerikaiak* éltek, hanem *néger*, sőt: *niggerek*. Ostobák voltak? Babonások voltak? Olykor nevetségesek? Kérdezzetek meg egy szociológust: ugyan mi mások lehettek volna? (Twaintől egyébként a fehér emberek is jócskán megkapják a magukét.)

Csak hát nem ez a lényeg. Ha egy mai afro-amerikai ember taszítónak érzi Twain attitűdjét: súlyosan téved. A kéz, amelyet eltaszít, nem bántani, éppen ellenkezőleg: segíteni akarja őt.

Hozzájárult ahhoz, hogy ma már szép számmal akadnak afro-amerikai kispolgárok, nagypolgárok, akár polgármesterek is – vagy olykor hadügyminiszterek és feljebb. És

nyilván komoly intellektüelek is. Hiszem és remélem, hogy Twain könyveit nem egyetemi tanárok akarják visszadobni. Ha valóban intellektüelek, a szó legjobb értelmében. Ugyanez vonatkozik a písz *fehérbőrű* felkent papjaira is. Arról most nem is akarok bővebben beszélni, hogy a négerek az USA népességének mindössze 12%-át képviselik, tehát még csak nem is ők a legnagyobb kisebbség (az ma már a latínok, 19%-kal), és hogy ez az egytized vajon rákényszerítheti-e az összlakosságra, hogy elvesse kultúrkincseit.

Nincs módom rá, hogy Twain kritikusaikhoz eljuttassam az alábbi részletet Szerb Antal Világirodalmából: „*Amerika adta az emberiségnek a dohányt, a burgonyát, a poloskát, a szabadverset és annyi más fontos áldást és átkot – de legkedvesebb ajándéka eddig Huckleberry Finn volt.*”

Válaszában Nagy Márton miniszter kifejtette, hogy Németország rövidesen recesszióba süllyed, ő viszont reálbér tekintetében nem is áll rosszul.

A legújabb kormányhatározat értelmében ezentúl a futballpályák gyepszőnyegét sem szabad felfűteni 18 fok fölé.

Valahányszor a tévében meglátom Lázár Jánost, olyan érzésem támad, hogy én egy nyúl vagyok, szemközt egy farkassal. A farkas derűsen mosolyog, és a szája szélét nyalogatja.

Munkaalapú társadalom vagyunk. A tanárok megkaphatják a többletpénzt, de akkor meg kell főzniük az iskolai ebédet. Ja, és tálalniuk is kell.

Nemrég eltávozott V-A Gyuri barátom mondogatta, de én csak most, utólag hallottam, másodkézből. Lehet, hogy közismert. Csak egy hirdetésről van szó:

„*Lófarkas lány keres fiút – hasonló adottságokkal – tartós kapcsolat céljából.*”

Az 2022-ik esztendőben Orbánus Statistikus népszámlálást rendelt el. S mivel nagy híve vala a vallási tradícióknak, úgy rendelé, hogy mindenkit a szülőhelyén írjanak össze. Így hát budapestiek sereglének Nyíregyháza felé, debreceniek Pécsre, némely soproniak pedig megcélzák BAZ vármegyét, mivelhogy ott vala az ő szülőhelyök. S az ország fel-

bolydula, mint az méhkas. Még szerencse, hogy az pedagógusoknak nem kellett menni-
ök sehova, mert ők jelen ösméreteink és az mindennapos gyakorlat szerint Senkiházán
születének.

(Egy rossz rím)

Rágondolok Gázára –
s már felmegy a gáz ára.

Orbán utasította a pénzügyminisztert, hogy jövőre csak feleekkora legyen az infláció.
Engem ez arra emlékeztet, hogy Franco tábornok anno rendeleti úton betiltotta az osz-
tályharcot.

Orbán Viktor ma utasította az inflációt, hogy legyen egyszámjegyű.

(Diplomácia)

Az ország felületén húzódó szürkés lepedék az áru élvezeti értékét nem befolyásolja.

(Népszámlálás)

... ami pedig a vallást illeti, én bizony beírom, hogy „ateista” – különben úgy vágnak a
katolikusok közé, hogy ottragadok.

(Nyugdíjról és inflációról. Meg még sok egyébről.)

Sajnos, nem tudok rajzolni, pedig szívesen közreadnék egy réges-régi karikatúrát.
A Gazda a szamár hátán ül, és horgászboton egy csomag zöldséget lógat a szamár orra elé.
Az meg ballag a zöldség után.

Ennyi.

Orbán Viktor törvénybe foglalja, hogy mindenki gondoskodjon sajátmagáról. Mint mondta, ő a maga részéről már régóta ezt az elvet követi. Mi több, a lányáról és a vejről, valamint idős, magatehetetlen kőbányász édesapjáról is mindig igyekezett lehetőségei szerint gondoskodni.

Újpest momentumos polgármestere se szó, se beszéd, átevezett a DK-ba (ha úgy tetszik: elcsaklították, „van az a pénz”). Rögtön meg is nevezte utódját, a szintén DK-s alpolgármestert.

Ennek révén fel-felvetődik a kérdés a politológusok között is, hogy voltaképpen mi különbség van a Momentum és a DK, pontosabban: bármelyik két ellenzéki párt között, ránézésre ugyanis az égvilágon semmi különbséget sem lehet felfedezni.

A magam részéről azért óvatosan rámutatnék egy picit, de igen lényeges eltérésre. A DK-nak egy milliárdos áll az élén, a többinek meg nem.

Ez ellen fel lehet hozni, hogy végtére az LMP-nek is egy milliárdos áll az élén. Előzőleg azonban nem így volt. Jelenleg az LMP-ben megvan ugyebár a milliárdos – de hol van a pártja?

Orbán Viktor ismét példát mutatott a magyaroknak: ő is csak 18 fokig fűtötte fel a lakását. Mint a hangján hallhatjuk, csúnyán meg is fázott.

A rádióban a TASZ munkatársa nyilvánult meg, pedagógusügyekben. Azt mondja a műsorvezető: végül is, tudni, hogy mit szabad tennie a munkavállalónak és mit nem, nagyon fontos dolog. Akár iskolában is kéne tanítani. Mire a TASZ jelenti: benne van a tanrendben, Állampolgári Ismeretek címmel. Ha a gyerekek nem ismerik, ez azoknak a hibája, akik tanítják.

Namármost, mivel ezt a tárgyat praktikusán egyetlen gyerek sem ismeri... rémes gondolat szalad át a fejemen: lehet, hogy ez a mi remek tanártársadalmunk talán mégsem olyan remek?

Orbán várhatóan bejelenti, hogy hazánk európai tőzeg-nagyhatalommá válik. Esetleg vályog-nagyhatalommá is.

Nagyon tetszik nekem, ahogy egyesek kiállnak a mocskos szájú pancsoló kislány mellett. Gondolom, a pedagógusokon is múlik, hogy tanítványaik elsajátítsák a magyar nyelv minden rejtett szépségét, amelynek íme, tanúbizonyságát hallhattuk.

Egy anekdota szerint Móricka papája tanárt fogad a gyermeke mellé, hogy leszoktassa a piszkos szavakról. A papa egy nap arra tér haza, hogy a gyerekszobából éktelenül trágár szavak áradnak. Berohan, kérdőre fogja a tanárt, és az elmagyarázza neki, hogy most ő éppen azokat a szavakat sorolja fel, amelyeket Mórickának tilos használnia.

Én nem értem, minek ez a cirkusz a Korrupcióellenes Hivatallal meg a többi zavaros intézkedéssel, amikor a miniszterelnökünk világosan megmondta, hogy hazánk zéró toleranciát hirdetett a korrupciónak.

(Régi vicc, némi aktualitással feltöltve)

Mint hírlík, az idei tél az eddigi várakozásokkal ellentétben mégsem lesz annyira dermesztő. Hogyan is történt ez az indiánoknál?

Az indiánok rőzsét gyűjtenek, majd felmászna a hegyen élő Bölcs Bagoly törzsfőnökhöz:

– Ó, Bölcs Bagoly, kemény lesz-e az idei tél?

– Nagyon kemény lenni.

Újabb rőzsegyűjtés, majd újabb követség a hegy tetejére:

– Nagyon kemény lesz?

– Nagyon-nagyon.

Ez még többször megismétlődik, majd:

– És miből gondolod, ó, Bölcs Bagoly, hogy annyira kemény lesz a tél?

– Lenézni völgybe. Látni sok-sok indián. Mind gyűjteni rőzsét.

(Az érvelésben a klímaváltozásról még nem tesznek említést.)

Tiszteletbeli tűzoltóvá választották Szíjjártó Péter külügyminisztert, hogy neki is nőjön az adrenalinszintje, és ne kelljen elfogadnia azt a bruttó havi másfél millió forintot a győri egyetemet fenntartó vagyonkezelő alapítványtól.

Ha a poén csupán az utcán heverne, le kéne hajolni érte, de nem: az éter hullámain érkezik, az ismert rádiós beszélgetőműsorban. Telefonon megkeresték azt az ifjú hölgyet, aki egy tüntetésen szintén trágár szavakkal szerzett magának kissé gyorsan múló hírnevet,

tehát nem a mostani diáklányról van szó, hanem egy évekkel ezelőttről. (Hogy miért hívták fel most – könnyű kitalálni.)

Megtudtuk, hogy az illető később a Momentum színeiben próbálkozott, de nem járt sikerrel. Próbálkozik azóta is politikával? Nem, őt ez a terület azóta nem érdekli. Ez az ország nem akarja, hogy megváltsák [sic!]. Egyetemi diplomája birtokában most egy szakmát akar kitanulni.

Milyen szakmát?

– *A cukrászatot. Vágyam, hogy Rómában nyithassak egy cukrászdát.*

Egyetemi végzettséggel? Miből is diplomázott?

– *Politikatudományból.*

... Még jó, hogy nem tudományos szocializmusból.

(Axióma)

Két pont között a legrövidebb út a balegyenes.

Ha egy olasz és egy kínai gasztronómus összefog, és közös éttermet alapít, mi lesz a neve? Egy ötlet: *Étterem a pomodorói sárkányhoz.*

Ami a hazánkban dúló folyamatos hadiállapotot és a szóba hozott sorozást illeti, forduljunk ismét a klasszikusokhoz (*Állatszabásúak*, <http://mek.oszk.hu/06700/06756>):

Egér – I.

*Egervár ostromán, virradatra várván,
szürke mundéromban didergek a vártán.*

*Reggel a kapitány kis pihenőt hagy tán –
ő izomkolosszus, valóságos patkány!*

*Lyuggatott falak közt védjük mindhalálig
én csak Egervárát, ő az ementálit.*

Az alábbi már csak vigasztalásul:

Egér – II.

*Farkát megcsípte a cica –
gyorsan egy kis sligovica!*

*Már nem fáj az incifinci,
mert a szesz dezincifinci.*

Anatolij Karpov beverte a fejét egy, a bécsi kamarilla (vagy a Kreml) által felbőszített sakktáblába.

Más informátorok szerint viszont tökrészeg volt és elvágódott – azt is hozzátették, hogy *a sakkozók körében nem ritka az iszákosság, sőt, az alkoholizmus.*

Hát ezért nem támogatom azt az ötletet, hogy a sakkozást az iskolákban is tanítsák.

Miért lesz valaki német kancellár? - *Mer kell.*

És miért távozik posztjáról? - *Mer nem kell.*

(Petőfi bruttó)

Elszánt filozok szorgos kutatása nyomán előkerült a Nemzeti dal eredeti kézírata. A ritmusa még nem eléggé kiérlelt, sok-sok melléknevet és jelzőt tartalmaz, amit a szégyenlős irodalmárok később kicenzuráltak (szemelvényeinkben dőlt betűvel). Már az első sora is megkapó:

*Talpra vaze magyar, hí az a kib*****tt haza!*

A legmegrázóbb ez a versszak:

*Sehonnai bitang g**i ember,
ki most, ha kib*****ttul kell, halni nem mer,
kinek drágább fa*****pó g**i élete,
mint a haza ku*va becsülete.*

Irodalomtanárok bizakodnak a revideált, eredeti változat sikerében. Feltehetően könnyebben élvezhető lesz az ifjúság számára, és segít lebontani a generációs ellentéteket.

Kritizálja Navracsics Tibor az én Viktoromat, igen kemény kritikát fogalmazott meg, eszerint Viktornak nem lett volna szabad kilépnie az Európai Néppártból. Ő maga (t.i. Tibor) éppen azért lépett át a Fideszből a KDNP-be, mert az viszont továbbra is tagja a Néppártnak, márpedig az ő szemében a konzervatív-keresztény értékrend stb. Ő már csak ilyen.

Mindezt pedig azért idézem fel, mert vészesen emlékeztet valamire... mire is... megvan! Gádor Béla írja egyik humoreszkjében: *...mint a kisgyerek, aki belepisilt a nadrágjába, de az arckifejezése azt sugározza: „Nem én voltam!”*

Baranyi Krisztina egy kecskenyáját küldött ajándékba a Pesti Srácoknak.

Isten látja lelkemet: a volt külügyminiszterről és a fiáról egy régi színdarab címe („A vén bakancsos, és fia, a huszár”) jut az eszembe, de még inkább egy ősrégi anekdota:

Az ercsi postahivatalban, késő este, ott ücsörög a postatiszt, és tanácstalanul forgat egy levelet, amelynek címzése:

Idősapámnak, Ercsibe.

Nem tud vele mit kezdeni, mígnem beszél egy atyafi:

– *Nem írt a fiam?*

– *Dehogynem, fogja! Ilyen hülye kölknek csak maga lehet az apja!*

A nyugdíjalap körül tanúsított kiváló munkájára tekintettel Selmeczi Gabriellát ma kinevezték tojásvédelmi miniszterelnöki megbízottnak.

Már csak a tejföl hiányzik a csomagból, és akkor ársapka védi az egész rakottkrumplit.

Többen szóvá tették, hogy az ársapka alá vont rakottkrumpliból (krumpli, tojás és az általam javasolt tejföl) még mindig hiányzik a kolbász.

És a takarékoság, az smafu?!

(Beszélgetős műsorok a tévében)

Egy műsorvezető plusz három vendég (vagy fordítva) álló helyzetben.

Egy műsorvezető plusz három vendég (vagy fordítva), de ülő helyzetben.

Egy eleddig ki nem használt variáció: a műsorvezetők és a vendégek egy-egy heverőn feküdnének. Sokkal flottabbul társaloghatnának.

(Vacakország)

A közgazdászok igyekeznek felkészíteni bennünket a várható fejleményekre, elemzik az infláció természetét. Érdekes, egy szempontot senki sem hozott fel (vagy csak én nem találkoztam vele): a minőségromlást. A legegyszerűbb példa: mostanában még kevesebb ideig sütik a kenyeret. Ez azért is gyászos, mert a Magyarországon kapható kenyerek többsége eddig is sületlen volt, de ma már annyit sem vacakolnak vele, mint eddig. Ha én volnék az Úr Jézus Krisztus, pápai enciklikában tiltanám meg, hogy a magyar kenyeret az Ő teste gyanánt tiszteljék. (Szerintem az átlagos magyar vörösborra, vagyis az Ő véreire is ugyanez vonatkozik, de ez más kérdés.)

Ha valami mégis jó, az előbb-utóbb eltűnik a polcról és valami vacakabbat kínálnak helyette. Általánosságban szólva, minden árucikk drágul és minőségromlik, a gyümölcstől kezdve a mirelit zöldborsóig. Kivételt képeznek a politikusok. Ők is folyvást drágulnak, de a minőségük változatlan.

Némely Fidesz-gyártású történész szerint az 1222-ben kiadott Aranybulla bizonyos mértékig ma is aktuális. Nyilván a nemesség kiváltságaira gondoltak, t.i. hogy kormányhoz közel álló személyek ezentúl ne fizessenek adót. A lényeg, hogy ezt a tizennégy karátos bullát ezentúl meg köll ünnepelni, éspedig április 24-én, amely mindazonáltal munkanap marad, mert mi munkaalapú társadalom vagyunk. A dátum melleleg kvázi légbőlkapott, hiszen annak idején nem írtak az okmányra hónapot és napot, csak kisakkozható, hogy valamikor tavasszal adták ki. Szerintem az ünnep megfelelő időpontja inkább április elseje lehetne.

Azt már nem is merem feltételezni, hogy ezt a törtarany bullát mint történelmünk első zsidótörvényét ítélték megünneplendőnek, ugyanis benne áll, hogy zsidó ezentúl ne lehessen sóvámszedő vagy sóhivatalnok vagy mi a nyavalya, a hivatal pontos nevére már nem emlékszem, és nincs is kedvem még egyszer utánalapozni. Az a fő, hogy megint dobtak közénk egy rágcsálni való gumiagyрэmet.

Ha összejön a megállapodás Brüsszellel, akkor fordítva fog ülni rajtunk a ló.

(Bocsánat)

Amikor hírt kaptunk a lengyel területen becsapódott rakétáról, amely megölt két embert, több helyütt is elhangzott, hogy az oroszoknak azonnal bocsánatot kell kérniük a lengyelektől.

Az oroszok tagadták az egészet, és nem kértek bocsánatot.
Aztán kiderült, hogy nem ők csinálták, tehát (ezúttal) nincs miért bocsánatot kérniük.
Egyelőre senki sem kért bocsánatot a rakéta miatt.
Dehát valakinek mégis csak bocsánatot kell kérnie, nemde?

Csekély nyilvánosságom előtt tehát én most ünnepélyesen bocsánatot kérek a lengyelektől.

(Kínrímek)

*Fogytán a gázunk,
drágábban fázunk.
Kéne még Paks is,
kormánynak baksis.*

(Hibajavítás)

Legutóbbi közleményünkben („*Analfabéták*”) a funkcionális jelző helyett véletlenül virtuálisat írtunk. Hibánkért elnézést kérünk, figyelmetlen munkatársunkat megrovásban részesítettük. Ja, és a fizetéséből is levontunk.

(*Anti-vega*)

Akinél kolbászból van a körítés.

Brüsszelben a miniszterelnök zsebre dugott kézzel sétált be a terembe, leült az asztalhoz, zsebéből kenyeret és disznósajtot húzott elő, és csak úgy bicskával falatozni kezdett.

(*Gerincbántalmak*)

Vidnyánszky Attila nem elégedett a színház- és filmművészeti egyetem hallgatóinak gerincével, szeretné átnevelni a gerincüket, és akkor az majd egy egészen másfajta gerinc lesz. Én életemben egyszer írtam gerincről, akkor is csak egy bugyuta kis állatversikét, alább felidézem – de igazán nem akarok átnevelni vele senkit.

MEZEI NYÚL

*Szilveszterén, karácsonyán
ingyenkoszt csak nagynéha van.
A házinyúl hajlékony, ám
a mezei hajléktalan.*

*Bezzeg a kis üregi nyúl!
Hál' az angol nyelvórának,
feje tágul, füle kinyúl,
s elszegődik angórának...*

*Húzna ő is nyúlcipőt, de
nem lakik már a lapályon
nyúlcipész; e rút időbe'
nincs, ki talpat kalapáljon.*

*Honn marad hát, él a mezőn
(melyről azt tanulta: nincs szebb),
s buckák között, révedezően
árulja a nyúlgerincet.*

Orbán Viktor különleges mellényben kívánja megtekinteni a futballvilágbajnokságot. Díszítése Nagy-Magyarország térképe, középen a Török Hódoltságot jelző lyukkal.

Ez a Rákóczi Franci (a II.) nem restelt kimenni Párizsba, hogy ott bemószeroljon bennünket.

A miniszterelnök sáljával kár foglalkozni, az csak egy focialista trükk. Viszont aktuálisra tesz egy verset (természetesen a klasszikusoktól) – vigyázat, NEM a miniszterelnökről szól.

ÖKÖR

*Nem enyém az érdem,
hogy ily sokra vittem:
a Jóisten kegyelméből
lettem ökör itten.*

*Kolompnak szavára
a szívem kitárul,
de nem ért egy árva szót sem
kozmetopolitául.*

*Fejedre is állhatsz
egyenest vagy srégen,
nem értheted fájdalmas és
dacos ökörségem.*

*Lehetnék szerbhorvát,
szlovák, magyar, bosnyák,
úgy is én volnék a délceg,
ti pedig a rusnyák.*

Van hozzá egy kiegészítő strófa is:

*Ökörkörökben azt tartanák jónak,
ha szarva volna valamennyi lónak,
és élénk vita folyik akörül,
hogy is mondják a csődört ökörül.*

(Hogy ez nekem akkor nem jutott eszembe...)

Ama bizonyos miniszterelnök-jelölti választás alkalmával nem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy a talpon maradt három jelölt engem valamire emlékeztet. Jelentem alássan, megvan. Sokan ismerik Karinthy humoreszki-jének címét:

Stanci néni, Frédi és a márki.

Arra a kérdésre pedig, hogy e vegyes műfajú üzenőfalon miért fordulok időről időre a versformához, csak annyit válaszolhatok: a nagyság kötelez. Mint ez az alábbiakból is kiderül.

HÜPPÖGŐ

*Akit emlegetnek, csuklik.
A költők folyvást csuklanak,
mert mindenki emlegeti őket.
A nép verssel kél és nyugszik,
nélküle már aludni se képes.*

*A poéták élete tehát
permanens hüppögés.*

*A forradalmárosaké pláne.
Egy-egy sorért olykor
csuklógyakorlatokkal fizetnek.*

*Így jártam én is.
Hazafiak s hazaleányok
kívülről fújják-fújhatják
forradalmi szójátékaimat,
szösszegyűjtött összeneteimet,
és percenként megemlegetnek.*

*Ezért akadozok hüp
a beszédben hüp én is,
már egy kurva mondatot sem
tudok végig hüphüp*

(Bennszülött szerkezetek)

Tévében-rádióban naponta hallok szakavatott embereket arról elmélkedni, hogyan kéne működni a társadalomnak. Vitatkozni nem tudnék velük, csak mindegyik javallat halatán az az érzésem támad, hogy valami nem stimmel bennük. Vajon mi lehet a hiba? Jelentem, rájöttem.

Réges-régi sporttársaim mind a műszaki egyetemre jártak, én voltam köztük az egyetlen filosz. Tőlük tanultam ezt a kifejezést: bennszülött szerkezet. Azt jelenti, hogy a műszaki rajzon látható gépezet elvben ugyan kifogástalan, mégsem fog működni, mert az alkatrészek akadályozzák egymást az összeszerelésben, ezért a szerkezetet nem lehet összerakni, illetve, ha a Teremtő már eleve így hozta volna létre, nem lehetne szétszerelni. (A mai műszaki nyelvben már nem egészen ezt értik rajta.)

Hát valahogy így látom én az emberi társadalmat. Túl sok alkatrészből kéne összerakni, és ezek szinte minden ponton akadályozzák egymás beilleszkedését. Ha egy felsőbb erő már eleve tökéletesnek alkotta volna, akkor meg valószínűleg nem lehetne szétszedni, elrontani. (Bár ebben azért nem vagyok biztos.)

- Fizethetek kártyával?
- Hogyne. Visa, MasterCard?
- Nem, Piatnik.

(*Futball*)

Nem lett gól, csak kapufa –
serleg helyett fakupa.

Valaha – bár kevesen emlékezhetnek rá – az operaénekesek (Székely Mihály és a többiek) szocialista munkaversenyben álltak egymással, a színészek úgyszintén. Ezt a szép hagyományt eleveníti fel az a rendelkezés, hogy az orvosok is szocialista munkaversenyt folytathatnak, amelyik jól teljesít, annak rátesznek a fizetésére, amelyik kevésbé, annak levonnak belőle.

(*Blaszfémia*)

Azt nevezik így, ha mások vallásos érzékenységét megsértjük. Ezzel ellentétben nem nevezik blaszfémiának, ha valaki vallásos tartalmú kijelentéssel sérti meg az arra érzékenyeket. Hadd hívjam fel a figyelmet arra a tényre, hogy a mélyen vallásos emberek arányszáma Magyarországon 20-25 százalék, de az ateistáké isközel ugyanennyi. Mégha a népszámlálási íven visszakézből negligálták is őket, amennyiben a vallásosságot firtató bekezdés rubrikái közül – hogy, hogyan nem – kihagyták azt a válaszlehetőséget, hogy: „ateista”.

Sokunkkal szemben naponta *blaszfémiát követnek el*, tudatosan vagy öntudatlanul. Ezek közül a blaszfémiák közül nem a legutolsó a „Mária országa” kifejezés, amelyben nem az a legnagyobb baj, hogy olyan személlyel kapcsolatos, akinek legfőbb és legkritikusabb tulajdonságát még az evangéliumok sem igazolják (legfeljebb egy félrefordítás nyomán), hanem hogy evidenciának veszi, hogy régvolt királyoknak jogukban állt országukat és annak teljes lakosságát csak úgy uk-muk-fuk elajándékozni vagy felajánlani, és ez a tulajdonátruházás örök időkre szólhat. A fent idézett blaszfémia hallatán igen sokaknak a homlokán kidagadnak az erek. Visszafogott válasznak tekintem az alábbi költeményt:

KÉTELYEK

Öreg bácsi az Írásban betűz:
– *Máig sem értem, mitől szűz a Szűz...*
– *Hadd már el, papa – mormog rá fia –,*
ez csak afféle pornográfia.

(Szív küldi szívnek szívesen)

Ezt a régi szép népdalt Navracsics Tibor küldi Orbán Viktor nevű hallgatóknak:

*Elment a madárka, üres a kalicka,
azt üzente vissza, visszajő tavaszra.
Ha tavaszra nem jő, búzafirulásra,
de ha akkor sem jő, talán sohasem jő.*

A miniszter szerint nem az árak nem most magasak, hanem előzőleg voltak alacsonyak. Minden relatív. Hogyan is szól az adoma a kalapvásárlásról?

A parasztember a vásárba megy a fiával, hogy kalapot vegyen neki. Nem sokat teketóriázik, fogja az elsőt, a gyerek fejébe nyomja, annak meg lecsúszik a szemére.

– Idősapám, nagy a kalap...

– Nagy ám az anyád... (a mondat folytatását ki lehet találni). A fejed kicsi!

Mennek hazafelé, az asszony már messziről kiabálja, hogy mit vettél, te isten átka!

– Tudja, idősanyám, a fejem kicsi.

– Kicsi ám az apád..., a kalap nagy.

(Balladisztikus)

Szilágyi Örsébet megvette a csirkefarhátat és felsóhajtott:

– Istenem, istenem, mért nem adál szárnyat...

(Sompolygás)

A futballjáték modell, a háborúé. Sok más szempontból is a valóságot képezi le, vegyük például a most dúló világbajnokságot. Egy-egy csoportban, mint ismeretes, 4 csapat méri össze az erejét, és aki annak idején nem lógott a számtanóráról, kiszámolhatja, hogy minden csapat 3 meccset fog játszani. Végül ketten továbbjutnak, ketten kiesnek.

Elvben az esélyeseknek kéne nyerniük, de a táblázatok néha felborulnak, minek következtében egyik nagyágyú a másik után esik ki. A magyarázat általában ugyanaz: kímélik erőiket, elszabotálgatják az első két meccset, arra számítva, hogy a harmadikat – gyöngébb ellenfél ellen – majd úgyis megnyerik. Aztán valahogy ez mégsem jön be, és az extraklasszisok kipottyannak.

Sráckoromban volt erre egy kifejezésünk: *ráfáztak a sompolygásra* (mi trágárabban mondtuk). De ez nem csak a futballra illik, az élet számos más területén lehet huzakodni, alkudozni, trükközni, erőnket kímélni, abban bízva, hogy a végén úgyis megnyerjük a játszmát. Triviális példa: „majdcsak megjönnek azok a pénzek” stb. És ez nem feltétlenül csak az extraklasszisokkal fordul elő.

(*Tanárkirúgások és egyebek*)

Hogyan is hívják az illetékes minisztert? Sintér Nándor?

Nem lesz népszerű, amit mondok. Először is, ami a pedagógus-ügyben a szülők országos közreműködését illeti, az tökéletes *fata morgana*, mert a legtöbben azt fogják mondani: „Igen? És hová tegyem napközben, amíg dolgozom, azt a bűdös kölköt?!”

Másik idevágó észrevételem pláne nem fog tetszést aratni liberális körökben, de nézetem szerint bizonyos szakmákban *meg kell tudni jelenni*, és ezek közé a foglalkozási ágak közé tartozik a képernyőn való politizálás.

A pedagógusok szakszervezetének képviselője nem tesz eleget – vagy nem képes megfelelni – ennek a követelménynek. A lóversenyen ezt nevezik hendikepnek. Mondhat akármit, három lépés hátrányból indul.

(*Iskolaösszevonás*)

Hírlik, hogy a tanárhiány miatt iskolákat akarnak összevonni (az orvoshiány miatt meg kórházakat). Legfőbb ideje! Milyen szép is lesz majd az a nagy, központi iskola, közvetlenül a nagy, központi kórház mellett! Egész Budapestről oda jár majd mindenki tanulni, illetve gyógyulni. Esetleg tovább lehetne lépni, egyesíteni a két központi intézetet, és akkor a betegek mindjárt (ki)oktatásban is részesülnének, a diákokat pedig (kényszer)gyógykezelni is lehetne.

Ahogy ezt megszokhattuk, csak mostanában kapunk jelentést az Operaház felújítási munkálatairól, melyek nyomán 1600 hibát vettek jegyzékbe. A hibákat azóta kijavították (kivéve, amelyiket még nem). A legérdekesebb a november 5-i előadás volt, valójában Wagneret adtak, de lehetett volna Verdi is, mondjuk a Macbeth, és akkor a boszorkányok így referálhattak volna a főhősnek:

– Győzni fogsz, míg csak a díszlet meg nem indul a zenekari árok felé!

Megint le kellett lőni egy veszett rókát a határon.
Vö. egy régebbi matematikai költeményemmel:

HATVÁNYOZÁS

*Monoron két veszett rókát találtak,
Pakson négyet,
de több is veszett Mohácsnál.*

George Clooney a Kennedy Centertől életmű-díjat kapott.
„WHAT ELSE?”

(Szófejtés)

„Bort az ászokba!”
Ultiparti közben valamelyik hülye már megint feldöntötte a borospoharat.

Itt Rodostóban nyugalom van, az ember csak ücsörög, és írogatja a leveleit a nagynénjének, aztán kiderül, hogy nincs is nagynénikéje.

Hát már sok rágcsálóról hallottam, aki menekült a süllyedő hajóról, de még egyik sem lobbizott azért, hogy mindazonáltal életfogytig ő maradhasson az első tiszt...

A nemzeti konzultációs ívet eddig 20 millióan küldték vissza.
A beküldési határidőt meghosszabbítják.

(A horvátok a focivében megverték a brazilokat)

Hagyományosan a horvátokat tartották a Monarchia legjobb katonáinak.
Igaz, nekik nem a brazilok ellen kellett háborúzniuk.

(Feri öcsém találta a HVG.hu-n:)

Bízató tendencia, hogy egyre fiatalabb politikusok lépnek színre, de ezt már nem lehet überelni:

Megszüntették a nyomozást a bébi polgármester ellen, aki 3 millióért vette meg egy család házát, aztán kirakta őket.

(Most csak futballban)

A mórok már megint végigverték az egész Ibériai-félszigetet.

(HELYESBÍTÉS)

Előzőleg tévesen írtuk, hogy a mórok legázolták az egész Ibériai-félszigetet. Valójában Gibraltár megmaradt a briteknek.

(Szovjet világbirodalom)

Vlagyimir Visszaru-onovics Putyin.

Ezekben a nehéz és zavaros időkben a kormány csak kapkod,
az ellenzék azonban tudja a megoldást: teret nevez el Horn Gyuláról.

Nagy idő telt el azóta, hogy a Fidesz képviselői a parlamentben így üdvözölték a KDNP képviselőinek felszólalását: *térdre, imához!*

Van ám igazság abban a német mondásban, miszerint „*junge Hure, alte Betschwester*”, azaz: *ifjú kurva, öreg imádságos nővér.*

Ahogy a Telex felvételén (az egyébként református) miniszterelnök kijön reggel a katolikus templomból, kezeit még 20 méteren keresztül jámboran összekulcsolva, és azzal utasítja vissza a tolakodó riportert: *ember, most jöttem ki a templomból – feledhetetlen.*

Nem ezt nevezik ájtatos manónak?

(Még mindig a templom körül)

Mint hírlík, a miniszterelnök az ökumenizmus jegyében a református, majd a katolikus templom után az evangélikus, később pedig az unitárius istenházából kilépve fogja elzavarni a firkászokat (a methodista egyház kihagyva).

Szóba kerülhet még a Hit Gyülekezetének temploma is. Az ateisták – bármennyien legyenek is – most bánhatják csak igazán, hogy nekik nincs templomuk.

Az Orbán kormány csontokig hatoló – és persze mélységesen keresztény szellemű – szociális törvénykezése aktuálissá teszi az alábbi rímeket (természetesen a klasszikusoktól), ja igaz: ráadásul tél is van. A végén szabad egy kicsit meghatódni.

NYÁRIMIKULÁS

*A tömjén elszállt, helyén csak borszag áll,
feldúsul benne a gyér kaporszakáll.*

*Palástja bő, és fényes a ragacszó,
telizsák híján műanyag a zacskó.*

*Nincs kampósbotja, nem visel süveget,
csak dédelget egy drótcsatos üveget.*

*Krampusz-szolgája kimustrált kanpuli,
repedt táljában gyanús krampampuli.*

*Cukrot nem oszt, de zenél a Mikulás
(tárogató vagy inkább csak pikulás).*

*Nyár végén messzi földre viszi lába –
nyáritélapók rejtelmes honába.*

(Brüsszeli pénzek)

Már miért ne lehetne kecskére bízni a káposztát? Hiszen ő az, aki a legjobban ért hozzá. Persze, tiszta patájú kecskére gondolok.

(A savanyúkáposztát pedig savanyú kecskére kell bízni.)

(Pintér Kunó)

Az iskolarendszert is irányító Pintér Sándor belügyminiszter nemrég azzal érvelt, hogy végtére Klebelsberg Kunó is belügyminiszter volt. Ebből annyi az igazság, hogy *K. K. egyebeken kívül belügyminiszter is volt*. Belügyi pályája előtt és után azonban olyasmiket is csinált, amiket Pintér Kunó nem. Anélkül, hogy dicshimnuszokat zengnék Klebelsberggről (ami eszembe sincs), annyit biztosan megérdemel, hogy (csak úgy a Wikipédia nyomán) végigszaladjunk néhány részleten, amely megkülönbözteti őt a jelenlegi Kunóunktól.

Klebelsberg Budapesten, Münchenben, Berlinben és a Sorbonne-on folytatott jogi tanulmányokat, majd a budapesti egyetemen államtudományi doktori oklevelet szerzett. Nevéhez fűződik (1924–1926) az egységes jogosítású, de háromágúvá tagolt középiskola-rendszer megteremtése, a polgári iskola önálló közép fokú iskolaként való törvényesítése, a középfokú lányoktatás reformja, a tanárképzés reformja, az ún. érdekeltségi népiskola megteremtése és az, hogy az oktatást nemzetközi forrásokból is fejlesszék. Létrehozta külföldön a *Collegium Hungaricum*okat (CH), valamint más külföldi ösztöndíjak rendszerét.

Világlátott ember volt, leginkább Európához szerette volna felzárkóztatni a magyar oktatási, kutatási és kulturális intézményeket. Tartott attól, hogy iskolázatlanságunk miatt gazdaságilag sem tudunk majd felzárkózni. Az ő iskolái és az ő főiskoláin képzett tanítók nélkül nehezen keveredett volna ki a magyarság az analfabetizmusból [ha azóta kikeveredett – DL.] és adott volna annyi híres tudóst és művészt a világnak. Minden fiatal tehetséget számon tartott, így például 1930-ban ő hívta haza Szent-Györgyi Albertet Cambridge-ből, és kinevezte a szegedi Orvos Vegytani Intézet vezetőjének.

Még sokáig folytathatnánk a pozitívumokat (aminthogy bizonyos negatívumokat is).

Zárszó:

azt kéne a Pintér Kunó nevű kandúrban tudatosítani, hogy az oroszlan is macska, csak hát...

(Szófejtés)

Mascarpone = szicíliai tömeggyilkos, arról nevezetes, hogy áldozatait lassan öli meg.

(Szófejtés)

Belvedere = bekasztlizott művészettörténész küblije, serblije

Az, hogy Katarban mi történik úgy általánosságban, senkit sem háborít fel év közben, csak erre a két hétre, amíg a focivébé tart.

Most mindenki lelkesen tiltakozik. A vőm például, tiltakozásul, egyáltalán nem hajlandó megnézni a meccseket. Csak az ismétléseket nézi meg.

Megvan a kórházösszevonások optimalizált terve. Lesz egy központi kórház a Dunántúlon, és lesz egy másik, Tiszán innen, Dunán túl.

(Helyettesítő tanár)

Most ugyan inkább az orvosok vannak napirenden, de lehet, hogy a tanároknak is teljesíteniük kell havi 20 órát, iskolában vagy esetleg kórházban, mit lehet tudni.

Úgyhogy ne nézzük le a helyettesítő pedagógusokat.

Közöttük is a leghíresebb: a 24 éves John Thomas Scopes, az ún. daytoni majomper hőse. A pert közel 100 évvel ezelőtt folytatták le amikor is Scopes – megsértve a szövetségi állam rendelkezését – tanítani mert az evolúcióelméletet. Talán még sokan emlékeznek a Spencer Tracy fémjelezte filmre (Aki szelet vet), és abban is a szimpatikus, intelligens, bátor tanárra. Csak hát a sztori hamis.

A dolog úgy kezdődött, hogy az evolúcióelmélet akkor már megosztotta az egész társadalmat, Amerika-szerte fel voltak húzva a puskán a kakasok – és nem is csak átvitt értelemben (!). Inkább emiatt volt szükség bátorságra, nem pedig a peres eljárás miatt, ugyanis egy alapítvány bejelentette, hogy ha egy tanárt a bíróság elítélne, a pénzbüntetést ők állják. Ebből a szempontból tehát nem volt rizikója az ügynek.

Dayton abban az időben nem nagyon prosperált, és az intelligencia, valamint a helyi üzletemberek szerettek volna valami hacacárét, amivel magukra vonhatják a világ figyelmét. Mint tudjuk, ez fényesen sikerült nekik. Szükségük volt egy tanárra, aki elviszi a balhét. Olyan személyre esett a választásuk, aki valójában nem is volt tanár, hanem a helyi iskola (amerikai) futballcsapatának az edzője. Brahiból vállalta az egészszet. Az viszont igaz, hogy az illető olykor helyettesítette valamelyik tanárt, ha nagyon nem volt más.

A tényleges bírósági eljárás egyebekben tényleg emlékeztetett a filmbelire, azzal a lényeges különbséggel, hogy a delikvensnek igencsak ködös fogalmi voltak Darwinról. Ezért a védők (daytoni jogászok) mindent elkövetve, nehogy bárki bármiről is közvetlenül a vádlottat kérdezze. A tárgyalás alatt praktikusán egy árva szót sem szólt. Mintha csak a pedellust idézték volna bíróság elé.

Kíváncsi vagyok, hogy 2025-ben, a majomper centenáriumán megemlékeznek-e a daytoniakról és a híres-nevezetes helyettesítő tanárról. Mármint Amerikában. Magyarországon aligha.

(KGy barátom tudósítása)

Olvasom, hogy baleset történt Békés megyében:egy autós összeütközött egy váratlanul az útra tévedt lóval. A ló persze nem volt kivilágítva.

Jó nagy marha lehet, aki (zöldítő szándékkal) felújítja a Blaha Lujza teret, és DECEMBERBEN adja át, amikor még annyi zöldség sem látszik, amennyi volna.

A Pintér nevű őrző-védő hazaffy szerint a diákok azért akarnak külföldre menni, mert a tanáraik nem tanították őket hazaszeretetre. Ebben lehet valami, ha meggondoljuk, hogy a miniszterelnök lánya, Orbán Ráhel a választások előtt családotól kiköltözött Marbellára, és ott íratta be a gyerekeit iskolába. A métely, mint látjuk, egészen a legfelsőbb körökig terjed.

(Bankügyi kérdés)

Lehet, hogy a VA Bank is csődbe megy?

Argentina megnyerte a világbajnokságot.

Tehát a kereszténység megnyerte a világbajnokságot.

Viszont abba az országba nagyon sok (nem igazán keresztény) náci, valamint zsidó vándorolt ki.

Következésképpen a nácik és a zsidók is megnyerték a világbajnokságot.

(Keresztényi Argentina)

FK barátom észrevétele az előző körlevelemre: Ez így igaz. Nem hiába nyilatkozta Argentina budapesti nagykövete, reagálva a volt csepeli polgármester internetes bejegyzésére, hogy ők egy mesztic ország. Ezt bizonyítja többek közt az is, hogy 1989 és 1999 közt a szíriai, mohamedán szülőktől származó Carlos Saúl Menem volt az államelnök.

(Hivatások)

Azt mondja a színésznő a rádióban: „én mint alkotó...”
Érdekes, én mindig azt hittem, a színész: előadóművész.
Alkotóművész ezzel szemben az író, a költő, a zeneszerző, a festő (a mázoló nélkül), a szobrász, az építész...

Esetleg még a labdarúgó. Gyakran mondják a riporterek egy-egy pocsék meccs végén, imigyen minősítve valamely közreműködő teljesítményét:
„ma nem alkotott nagyot”

(Két kis aktualitás 2000-ből)

BALFÁCÁN

Jómadarak, balmadarak
jobbra-balra ezüstitálcán
viszik a pénzt. Nekem nem jut:
én vagyok a középfacán.

TEMPLOM EGERE

Így invitál a templom egere:
„Ott kint enyészet, bent rom. Gyere be;
tetőnk lyukas, de foltja kék azúr,
sorsunk tehát figyelni még az Úr.”

(És egy picit hosszabb, szintén 2000-ből)

NEANDER

*A Könyomatos szerkesztőségének,
helyben, azaz völgyben*

Százezeréves kultúránk a tét,
mindaz, ami Neanderfejérvár
óta közös és oszthatatlan kincsünk,
s amit idegen völgyek széljárása
ha nem vigyázunk, könnyen elsöpörhet.
Óvjatok hát az örökbecsű eszmét:

magasztos esti farkocogtató és
fejbillegető ceremóniánkat,
a csontünnepi páros körberágóst,
s a fárafel-fárólle misztériumot,
amely nélkül lelkét veszti a Barlang!

*Az ügghöz illő mély megrendüléssel
Völgyi B. Leander szemleíró
Felsőüregsor kettő, jobbközép*

(És végül az ingyenes Mága-koncertre)

TÜCSÖKSORS
(Négy cirpelésben)

Szól a zene cefetül,
a közönség menekül,
de a művész a bokorban
rendületlen hegedül.

Húztam én Tatáig,
vontam egész Érdig,
ciripvállalásom
sehol meg nem értik.

„A nótámat, öcskösöm
húzd el amúgy tücskösen,
ezt fújják a katonák is,
attul olyan atonális!”

Változott az ideálom,
cimbalmozok Stradiváron.
Mért jutottam csak idáig?
Elmesélem, hogyha fizetsz
még egy korsó stradivárit.

Orbán egyelőre megmarad a forintnál.
A rubel-zónához csak később csatlakozna.

(Keresztény világbajnokság)

Na, ha már így belejöttünk a költészetbe. Nincs rossz vers, csak rossz olvasók vannak. (© Örkény)

BOROSTYÁN

Egy atyafi a tisztáson borozván
vakart egyet a kétnapos borostán,
s egy barna kőre azt mondta: borostyán.

A cimborája, mellette sörözvén
(de egyebekben jámbor, jó körösztyén),
ellene mondott. Szerinte söröstyén.

Egy járókelőt arra vitt az ösvény,
pápista volt, és közbeszólt: söröstyén!
Mi az igazság? Máig is pörös tény.

(Szófejtés)

Csellista = rafinált felsorolása a zenei trükköknek, amikkel egy gordonkaművész ámulatba ejtheti közönségét.

Mázlista = ugyanaz szobafestőben.

De azért ez se rossz:

BALLAGÁS

Filiszter leszek magam is
próbálgatom mire megyek vele
bel- és külügyfiliszter
kulturális és sportfiliszter
pénzügyfiliszter
tárca nélküli filiszterelnök

A mai menübe talán ez is belefér. Vagy inkább az öt órai teához:

TESTAMENTUM

A cseresznyefa virágba borult,
és rügyezett a bambusz.
Türkizzel festett
kao-lin csészéjéből
utolsókat teázott
az öreg Kun-cog-ni.

Tanítványai aggódva kérték:
Mester, a Végső Tanulságot!
És a bölcs ezt kuncogta:

*Minden bevétel felültervezett,
minden kiadás alultervezett.*

(Mindkét fél elment a falig)

Az EU akkora támogatást adott Orbánnak, hogy a fal adta a másikat.

(A demokráciáról)

Szerintem a mai Magyarország igenis demokrácia, a szó eredeti, ógörög értelmében vett, legigazibb demokrácia. Akkoriban (mondjuk Periklész Athénjében) a lakosság 15% -a volt metoikosz (Athénban élő, de föld és háztulajdonnal nem rendelkező, polgárjog nélküli idegen), és 33% -a rabszolga. Na jó, az utóbbiakból nálunk valamivel több van.

Viszont nem verjük a négereket.

(PS az athéni demokráciához)

„Akkoriban a lakosság 15% -a volt *metoikosz* (Athénban élő, de föld és háztulajdonnal nem rendelkező, polgárjog nélküli idegen).” Lehet hogy elírás – ma *betojkosznak* mondanánk.

(Matolcsy)

- Csak nem fogom levágni a jobb kezemet?! – mondta Orbán.
- Jelenleg ismert változatában:
- Csaknem le fogom vágni a jobb kezemet?

(Ki az Igazi Zöld?)

Aki a két gyereket Flórának és Faunának kereszteli.
Szegény Orbánnak begyulladt a jobbkeze. Szegény Orbánnak begyulladt a jobbkeze.

(Ld. „Még egy ilyen győzelem, és nem marad egyetlen katonám.”)

Most már kezdem kapizsgálni, miben is áll a kormány hatalmas győzelme az EU felett. Kicsit olyan ez, mint az elmélet és a gyakorlat közötti különbség. Amelyről egykoron a ma már halhatatlan Móricka is faggatta az apját. A papa azt mondta neki:

- Kérdezd meg anyádat és a húgodat, hajlandók volnának-e lefeküdni valakivel egymillió forintért.

Móricka megkérdi őket, és mindketten azt válaszolják: „Egymillióért?! Miért ne!”

- Na látod – mondja a papa a fiának. – Elméletben van kétmillió forintunk, a gyakorlatban pedig két kurvánk.

A pannon blog
minden kedves olvasójának ez úton kívánunk
KELLEMES KARÁCSONY Gergőt,
valamint
BOLDOGULJ! ÉVET

(Orbán: „100 év legjobb évtizede a legutóbbi volt”)

Elmúlt már Karácsony? Úgyszólván el. Akkor hadd mondjak el egy ősrégi viccet, sokan már nem ismerik.

Az Úristen világszerte útra indul, elröpül a Fehér Ház fölé, látja, hogy ott ül Kennedy a lépcsőn, és keservesen zokog. Leül mellé:

- Miért sírsz, fiam John Fitzgerald?
- Ó, atyám, az oroszok annyival megelőztek bennünket az űrkutatásban...

– No de fiam, nálatok pedig milyen magas az életszínvonal!
– Igaz, igaz – szipogja Kennedy, némiképp megvigasztalódva.
Az Úristen tovább röpül, egészen a Kreml fölé. Lenéz, ott ül a lépcsőn Hruscsov, és keservesen zokog. Ateista vagy nem, leül mellé az Úristen, és kérdi:
– Miért sírsz, fiam Nyikita Szergejevics?
– Ó, atyám, Amerikában olyan magas az életszínvonal...
– No de fiam, ti pedig mennyivel vezettek már az űrkutatásban!
– Igaz, igaz – szipogja Hruscsov.
Az Úristen ezek után Budapesten elröpül a Parlament fölé, és lenéz.
A lépcsőn ott ül Kádár – és röhög.
Az Úristen leül mellé, és sírni kezd.

Ezek az orosz oligarchák időről-időre kiesnek az ablakon. Van erre egy jó szó, még abból az időből, amikor a prágaiak kihajították az emeletről a császári követeket. A német Fenster (= ablak) szóból származtatva, defenzterizációnak nevezték ezt a jelenséget.

(Az iskolai hitoktatásról. Természetesen a klasszikusoktól)

A LÉLEK, AZ EGY PICINY HALACSKA

A lélek, az egy piciny halacska:
tenger mélyéről küldött üzenet.
Lehalásszák őt és konzerválják
hajókra épült, füstös üzemek.

Feszés hálók közt idegen bárka,
galád zughorgász mikor áthalad,
dühös matrózok szórnak fejére
döglött halat és döglött átkokat.

Még egy lírai hozzászólás Orbán hittanjához.
Bár biztosan senki sem fogja elolvasni – nem vidám.

RÁGCSÁLÓ

Félek a szárnyaktól
és a karmoktól,
félek az árnyaktól
és a barmoktól,

ölébe vett engem
Félelem-Isten,
nem kell hát rettegnem
azt, aki nincsen.

Elképzelhető, hogy a Simicska-féle G-nap mintájára lesz egy Matolcsy-féle F-nap is?

Forr a világ bús tengere, ó, magyar! – szólt Orbán Viktor, és új költségvetést készíttetett.

Azt már tudjuk, hogy az orosz kultúrát szankcionálni kell: ne játsszuk Csajkovszkijt.
(Muszorgszkij a és a többiek letiltása már könnyebben megy majd.)

Igen ám, de ott vannak a germánok is, akiket a második világháborús tetteikért szintén szankcionálni kell, anno Izraelben be is tiltották Wagnert, azóta sem igen játsszák. Bach, Beethoven, Brahms, s utánuk több is jőni fog talán... Az osztrákokat (Mozart,- Haydn, Schubert) úgy csapjuk a németekhez, hogy ottragadnak, minek is szimpatizáltak annyira a náccal.

Hamarjában még Benito Mussolini viselt dolgait kéne lereagálni, célszerűen Verdi, Puccini, Donizetti, Rossini betiltásával – és akkor elmondhatjuk, hogy végre rendet tettünk az európai kultúrában.

(Ez is régi vicc, az eredetije a szovjetekre ment ki, de most így aktuális:)

Mi a különbség Kína és Magyarország között?
Kína a mosoly országa, Magyarország pedig kész röhej.

Hát igen, Lehár írt egy operettet A mosoly országa címmel, és az Japánban játszódik. Másrészt a kínaiak is a mosolygásukról voltak nevezetesek, vö. a bestseller-író könyvével (Lin Yutang: A bölcs mosoly stb.). A Kádár-rendszerben inkább is a kínaiak voltak napirenden, így aztán a pesti vicc valószínűleg ötvözötte a kettőt: Kína a mosoly országa, a Szovjetunió (nálam: Magyarország) pedig kész röhej. Nem gondolkodtam, csak átvettem, amit készen kaptam.

Ha jól meggondoljuk, a második világháborúban a koreaiak nem találták a japánokat különösen mosolygónak, és valamivel később Kínában, a Tiananmen téren sem a mosolygás dominál.

(Egy újévi hasonlat)

Amikor a tudósok rájöttek, hogy az ún. vöröseltolódás azt jelenti, hogy a világ összes galaxisa egyre messzebb kerül, nyilván az lehetett az első gondolatuk, hogy a Föld a világ közepe, és mindenki tőlünk távolodik. De gyorsan felfogták, hogy az igazi magyarázat nem ez.

Hasonlóképpen, amikor a magyarok rájöttek, hogy Európa-szerte mind állam tőlünk távolodni látszik, az első gondolatuk az lehetett, hogy mi vagyunk Európa közepe, stabilak, mint a Biblia, a többieket pedig szerteszét röpi a vöröseltolódás. Egyéb magyarázatot egyelőre nem találtak.

A különbség csak az, hogy az első példa az ősrobbanás utánra vonatkozik, a másodikban pedig még csak ezután jön a Nagy Bumm.

A pezsgős palack durránására gondoltam...

Nem vagyok járatos a vallástörténetben, de úgy tudom, pápákat inkább csak leváltottak vagy olykor meggyilkoltak. Vissza sohasem vonultak, az egy Benedek pápa kivételével, akit utóbb az emeritus jelzővel illették. (Professzorban gyakori az ilyesmi.) Inkább azon töprengök, hogy mivel a pápák szolgálati szerződésében a koszt és kvártélyon kívül a későbbi szentéavatás is bennefoglaltatik, vajon mi lesz az elhunyt Benedek sorsa? Ha szentté avatják – *When the Saints Go Marching On* –, feltehetőleg I. Emeritus néven vonul be a szentek csarnokába.

Benedek Emeritusszal kapcsolatban Kálmán barátom figyelmeztetett, hogy előzőleg is mondtak már le pápák, az egyikről már Dante is írt. A Wikipédia összesen 5 ilyen esetről tud. A római katolikus egyház kétezer éves története során IX. Benedek (1045), VI. Gergely (1046), V. Celesztin (1294), XII. Gergely (1415) mondott le – de az azóta eltelt 600 évben, tehát az Újkorban csak a mi XVI. Benedekünk távozott önként, dalolva.

Akit eszerint már csak V. Emeritus néven lehetne szentté avatni.

(Pedagógia)

Részlet Orbán Viktor üzenőfüzetéből:
„Fiacskám, küldd be az édesanyádat!”
És alatta egyre több aláírás.

Rákai Philip *Aranybulla*-sorozatát jövőre folytatják, a második széria még irodalmibb, még romantikusabb, még kacagatóbb és még szerelmibb lesz. Címe: *Az Arany Bula*.

(Nyelvi lelemények)

Az ellenzéki pártokról állítólag olyasfajta nézet alakult ki – jórészt a kormányrajtő nyomán –, hogy túlságosan begyurcsányozódtak, és ez nem tett jót nekik.

De azt is mondhatnánk, hogy *összegyurcsányozták magukat*.

(PS az összegyurcsányozáshoz)

A DK tulajdonosa legújabban ezt nyilatkozta:
„Az együttműködés politikai kötelezettség.”

Lehet, hogy Gyurcsány már saját magát is összegyurcsányozta?

(Lesz-e béke?)

Előbb-utóbb biztosan lesz, de milyen?
Diplomatikusan előkészített, minden oldalról jóváhagyott leveli béke?
Én szkeptikus vagyok, szerintem ide-oda fröcsögő, varangyos béke lesz.

Pintér tanár úr marhaságaiban – mint a jó hazugságokban általában – mindig akad egy morzsányi igazság, nevezetesen, hogy a tanárok nem egyformán jó tanárok.

Véleményem szerint a pedagógia egy szakma, olyan, mint a többi, se jobb, se rosszabb. Tapasztalataim szerint pedig minden szakmában akad úgy 10% zseni, továbbá 10% selejt, a többi átmenet a két véglet között. (Mint tanuló, én rosszabbul jártam, nekem az átlagos-

nál kevesebb jutott a zseniből és több a selejtből.) De ha már egyszer ott vannak, utólag lehetetlen kiszűrni őket. Szolidáris kollégáik nemigen fogják kivetni ezeket maguk közül.

A tanárok munkáját közvetett paraméterekkel iszonyúan nehéz minősíteni. Például hogy az érettségizett tanítványaik közül hányan jutnak fel az egyetemre? Jó vicc. A legjobb gimnáziumokba olyan gyerekek kerülnek, akik már családi indíttatásuknál fogva is egyetemre akarnak menni. Tessék ezt a gyerekanyagot összehasonlítani peremkerületi vagy kisvárosi megfelelőikkel. Ez a mechanizmus aztán folyvást újrateremti önmagát.

A tanárok teljesítményét közvetlenül szinte lehetetlen megmérni. Egy-egy tanfelügyelői látogatás alkalmával mindenki össze tudja kapni magát, másrészt, mint a színészeknek (meg a gyerekeknek?) a tanároknak is lehet rossz napjuk. És ki minősíti a tanfelügyelőket?

Hadd oldjam a hangulatot egy viccel, kevesen ismerik. Tanfelügyelő jön be az angol órára, leül a hátsó padba, Móricka mögé. A tanárnő elmond egy angol mondatot, na, ki tudja lefordítani? Móricka azonnal jelentkezik, és mondja: „*a tanító néninek nagyon szép feneké van!*” A hölgy paprikavörös lesz: „ülj le, ezért majd még számolunk!” Móricka leül, és durcásan szól hátra a tanfelügyelőnek: „*ha nem tud angolul, minek sűg?!*”

Az orosz-ukrán háborúval kapcsolatban Németh Szilárd kijelentette, mindegy, ki nyer, csak az a fontos, hogy a győztes csapat biztosan fehér és keresztény.

(Aláírás)

Aláírásunk bor-zasz-tó-an fontos dolog, van úgy, hogy írásszakértők vizsgálják napokig, hogy kétséget kizáróan megállapíthassák, tényleg tőlünk származik-e. Ezért hát mindig elolvassuk, mit írunk alá (kivéve, ha kisbetűs az írás, az okirat hátoldalán). De ebből is származtak már bajok, legyünk hát nagyon óvatosak.

Mindez arról jutott eszembe, hogy mint hallom, megszüntették a nyomozást a *Híd a munka világába* programban eltűnt milliárdok ügyében. Az ügyészség Farkas Flóriánt bizonyítottság hiányában felmentette, hiszen a szerződéseken csupán az aláírása szerepelt.

A jó hazugságoknak az a titkuk, hogy kell beléjük egy morzsányi igazság is. Az utóbbi 12 évben jobbnál jobb hazugságokat hallok, és nem győzöm csodálni őket: én ilyesmiket nem tudnék kitalálni! Valamire emlékeztetnek, de mire is... hopp, megvan. A történet annyira régi, hogy rajtam kívül már senki sem ismerheti.

Tehát, egy öreg parasztembernek a gőzmozdonyról mesélnék, ő azonban sehogy sem akarja elhinni, hogy létezhetnek olyan kocsik, amiket nem lovak hajtanak. No aztán egyszer csak ott is megépül az állomás, és bepöfög a hatalmas kocsi, amit vonatnak hívunk. Az öreg parasztot kikísérik a peronra, hogy a saját szemével is láthassa: íme, ló nélkül is (olasz változatban itt a történet valószínűleg így folytatódna:) eppur si muove!

Az öregember csodálkozik, továbbra is gyanakodva nézegeti a szerelvényt, és ni csak: valahonnan nyerítést hall. Odamegy, hát az egyik vagon ajtaja nyitva van, és odabenn lovak toporognak.

– *Na ugye, hogy kell hozzá ló! Csapjátok be az öregapátokat* – mondja elégedetten, és ezzel az ügyet lezártnak tekinti.

(*A zene országa*)

Bandukolék a Dvořák-sétányon, és azon morfondírozék, hogy végre valamit nem politikusokról neveznek el, hanem – az én elképzeléseimnek megfelelően – művészekről vagy tudósokról.

Csak hát hogyan is történt ez? Talán megkérdezték a zeneesztétákat, kiről kéne utat elnevezni? Frászkarikát. Itt járhatott valami cseh(szlovák) politikus, aki még élt, róla tehát nem lehetett elnevezni semmit, tehát, hogy kedvében járjanak a vendégnek, a cseh zeneszerzőt választották.

(Hasonló okból állnak Budapesten számunkra teljesen ismeretlen bolgár, ukrán és egyéb költők szobrai.)

Dvořákot magam is kedvelem, mégis, valami diszharmóniát érzek. Már csak azért is, mert mint tudjuk és tanítjuk, Magyarország a zene országa – dehát akkor hogyan lehetséges, hogy a valaha élt egyik legnagyobb zeneszerző, Mozart nevét mégsem hirdeti egyetlen utcatábla sem?!

Bachról legalább elneveztek egy csomópontot.

Teljes szolidaritásomról biztosítom a Hajléktalan Tanárok Szakszervezetének elnökét.

Márki-Zay Péter megalapította az Egyszer volt Budán kutyavásár elnevezésű pártot.

Tegnap az alább két sor jelent meg a Twitteren:

*hejh burzsoá! hejh proletár! -
én, József Attila, itt vagyok!*

De nem okozott különösebb feltűnést.

Egy ateista ne üsse az orrát a vallások részleteibe, másrészt viszont (minden malícia nélkül) kultúránk tényleg a keresztény hagyományon alapul, és nem árt, ha az utóbbiról is tudunk egyet s mást. Érdeemes lapozgatni például a katolikus szentek névsorában (a fene tudja, hogyan és miért szörföltem odáig?!), különös tekintettel tevékenységi körük leírására. Vallásos embereknek hasznos információ, a többieknek érdekes olvasmány.

Szent Adorján: katonák, börtönőrök, hóhérok, kovácsok, követek védőszentje (a diplomácia, mint tudjuk, a hírszerzés szolidabb formája)

Szent Albert: természettudósok, bányászok védőszentje (Szentgyörgyi Albert?)

Liguori Szent Alfonz: gyóntató papok és morálteológusok védőszentje (mindkét brunch jócskán rászorul a mennyei segítségre)

Szent Ambrus: méhészek, püspökök és a Francia Hadsereg Gazdasági Hivatalának védője

Szent András: halászok, Oroszország, Görögország, Skócia, Románia (van benne logika, csak az a baj, hogy az oroszok nem katolikusok, náluk Csodatévő Szent Nyikolaj a halászok védőszentje)

Clará Szent Antal Mária: takácsok és takarékpénztárak (különös kombináció)

Szent Cirill és Szent Metód: Jugoszlávia, Csehország, Szlovákia védőszentjei, Európa társvédőszentjei (nehéz ügy, C és M korában legfeljebb cseh fejedelemségről lehetett beszélni, szlovákokról nem, Jugoszláviáról végképp nem – és hát a Balkán azóta dirib-darabokra esett. Talán még a közös szentjük miatt is lövöldözni fognak egymásra)

III. Ferdinánd kasztíliai király (Szent Ferdinánd): magas rangú állami tisztviselők, szegények, foglyok, mérnökök, spanyol hadsereg (ha szegények és foglyok, akkor miért csak a magas rangú tisztviselők, a közönséges aktakukacok miért nem?)

Szalézi Szent Ferenc: újságírók, írók, szerkesztők és a katolikus sajtó (a nagybácsikám is a szaléziaknál tanult, pap lett és újságot is szerkesztett; jómagam mint újságíró nem csatlakoztam a klérushoz, de ha jól értem, én is fohászkodhatok a szenthez)

Szent Fiacrius: kertészek, díszkertek művelői, nemi betegek, aranyértől szenvedők és taxisok (utóbbiak ugyanis túl sokat ülnek)

Római Szent Franciska: özvegyek, gépjárművek vezetői (nem ők ültek az anyósülésen)

I. Gergely pápa (Nagy Szent Gergely): egyházi zene, zenészek, énekesek, diákok és tanárok (tüntetéseken célszerű hozzá folyamodni)

Hedvig lengyel királynő (Szent Hedvig-Jadwiga): Litvánia, Dunakanyar (a kettőnek nincs sok köze egymáshoz, de:) Kenty Szent János: egyházi iskolák, kollégiumok, Lengyelország, Litvánia (és ha ennyi nem volna elég:) Szent Kunigunda: Luxemburg és Litvánia (szegény Litvánia, milyen sok védőszentre szorul)

II. Henrik német-római császár (Szent Henrik): Finnország, bencés oblatikusok és kirá-

lyok (plebejus lelkem tiltakozik az ellen, hogy a királyoknak is legyen védőszentjük)

Hippolütosz (ellenpápa) (Szent Hippolytus): lovak védőszentje (a lovaknak csak egy ellenpápa jutott – de hogy egyáltalán!)

Copertinói Szent József: tudományos fokozat eléréseért tanuló diákok, gyenge tanulmányi előmenetelű diákok, elmezavaros betegek, pilóták és űrhajósok (két olyan szakma, amihez elengedhetetlen az elmezavar és a gyöngye tanulmányi eredmény)

Szent József: az egyetemes Egyház, az ateista munkások, az utazók, ácsok, otthonalapítók és a jó halál, Ausztria, Belgium, Csehország, Kanada, Mexikó, Olaszország és a kínai és vietnámi keresztények védőszentje (ateista munkások? Akik per definitionem nem kérnek a mennyei védelemből?)

Boldog Károly: Afrikai Keresztény Ifjak (nagyon jól hangzik)

Assisi Szent Klára: hímzőmunka, televízió (rossz párosítás, tévzés közben nem lehet hímezgetni)

IX. Lajos francia király: francia császárság, francia katonaság, gomböntők, harmadrendi ferences szerzetesek, kőfaragók, szobrászok és márványcsiszolók (egy király mint Napoleon védőszentje?)

Tours-i Szent Márton: koldusok, ló- és lúdtartók, szőlőtermelők, Franciaország (furcsa képünk támad Franciaországról)

Csehországi Szent Vencel: Csehország, Morvaország és a sörfőzők (ez már logikusabb)

Szent Vitus: epilepsziás betegek, balett és táncművészek, színészek (epilepsziás beteg helyett mondjunk nyugodtan nyavalytörőst; szerintem csak színpadi táncról lehet szó)

Szent Zoltán: Zugló védőszentje, háziasszonyok és szolgálók (a XIV. kerület kibrusztolt magának egy védőszentet; egész Budapest mennyei támogatója Szent Gellért volna)

Végül, de nem utolsó sorban:

Szent Júdás Tádé: a kétségbeejtő helyzetbe kerültek patrónusa.

Ha valakire, hát őrá nagyon sokunknak szüksége van!

(Szófejtés)

Faramucile = bonyolult lelkületű bérgyilkos, elszúrja a melót

Hát én az ötvenes évek óta hallgatom, hogy kit mikorra fogunk utolérni vagy lekörözni, eddig még sosem jött be. Akkoriban terjedt el viszont a nép körében az a híresztelés, hogy Budapest új nevet kap. Vagy Nyalingrád lesz, vagy Szarajövő.

(Szófejtés)

Idős operaénekes búcsúhangverseny = koronária

Az, hogy Kínában házi őrizetbe vették a debreceni akkumulátorgyár tulajdonosait, csak növelheti bizalmunkat a beruházók iránt. Egy régi adomagyűjteményben olvastam ilyesmit:

- *Nem fél, szomszédasszony, hogy a lánya azon a nagy Budapesten rossz társaságba téved?*
- *Nem féltem én a szentemet, éppen most írta, hogy rendőri felügyelet alatt áll.*

Mindenki-Zagyarországa Péppárt lesz a neve Márki-Zay Péter új pártjának.

(Az élet csupa vicc, csak le kell hajolni hozzá.)

Navracsics Tibor folyvást kiszalad Brüsszelbe, megbeszélni, hogy hát ezt meg azt most hogyan is kell érteni. Vesd össze a régi viccel:

Valaki lánykérőbe megy, és az apa ezt mondja neki:

- *Micsoda, maga meri megkérni az én lányomat?! Maga senki, maga csavargó, maga tróger! Mars ki! Na most mit ácsorog itt?*
- *Bocsánatot kérek, de olyan ködösen tetszett kifejezni magát, hogy most már nem egészen értem, hogy remélhetek-e.*

A kormányzóvivő bejelentette: hamarosan meg fogják találni az összefüggést a szerencsétlenül járt rendőr halála és a brüsszeli bürokraták viselkedése, illetve az orosz-ukrán háború között.

Kapcsolódó hír: Pintér Sándor azt javasolta Szíjjártó Péternek, hogy a fölöslegessé vált lélegeztetőkészülékeket próbálják meg rendőrségi golyóálló mellényekre cserélni.

(Középhatalom)

Szerintem Orbán elképzelése racionális. Végére, minden dolog statisztikai értelemben érvényesül, és ha valaki külföldön kicsi, de belföldön nagyhatalom, akkor ez átlagban éppen kiadja a középhatalmat.

(Háború és béke)

Mielőtt bárki is abban a hiedelemben ringatná magát, hogy a jelenleg Európában folyó háború valami egészen kivételes dolog volna, hadd idézzek néhány szót Darvas Szilárd 1958-as konferansz-szövegéből:

– *Mert, kedves közönségünk, vegyük tudomásul, hogy az emberiség történelme két dologból áll, úgymint: háború és háború. Ami pedig a kettő között van, arról jobb nem beszélni.*

(Szójáték bevásárlók számára)

Jó ebéd a passzírozott paraj,
ha van rajta kasszírozott karaj.

(Békekeret)

Én, kérem, nem politizálok, nem kreálok ideológiát, én csak játszom a szavakkal. Hallottam valamiféle 500 milliárd euróról (lehet több vagy kevesebb, én mint magán-személy úgyszem tudom felmérni, mennyi), amit békekeretnek neveznek, és tartalmát tekintve fegyverek szállítását célozza.

Érzékeny vagyok a béke szóra, a szüleim még békekölcsönt fizettek és békeharcot folytattak, De a békeharcra más országok is szívesen hivatkoznak, például nagyon népszerű volt Budapesten az amerikai eredetiből fordított mondás, kissé trágár, talán nem is fordítom le, úgymint mindenki megérti:

Fighting for Peace Is Like Fucking for Virginity!

(Tenger, Vitorla és egyebek)

Azt hiszem, tényleg nincs belőlük több, csak három. Ennyi jön ki, ha összeszámlálom az általam ismert olyan regényeket, amelyek gyerekekről szólnak, de teljes értékű irodalmi alkotások – és még annak sem akármilyenek. Nemrég leírtam nézeteimet Amerika klaszszikus Huckleberry Finnjéről. De akad még további két mestermű: A Pál-utcai fiúk, és egy szocreál alkotás: a Távolban egy fehér vitorla, Valentyin Katajevától.

Katajevét már Szerb Antal is figyelmünkbe ajánlja A Világirodalom történetében, amikor a könyv vége felé sort kerít a szovjet írókra. Lakonikusan megállapítja, hogy az írók a szovjet körülmények között is – írtak. „A jó írók jót írtak” – mondja, és két ízben hivatko-

zik Katajevre is. Az 1936-ban megjelent *Távolban* egy fehér vitorlát azonban Szerb Antal vagy nem ismerte, vagy – szerintem – félretolta mint „gyermekkönyvet”. Pedig nem az.

A Lermontov gyönyörű versével keretbe foglalt Vitorla két 9-10 éves gyerekről szól, az egyik halászfű, a másik (kis)polgári diák (Katajev alteregója), akik elképzelhetetlenül folyamatos jellemfejlődésen mennek keresztül, miközben az odesszai kikötővárosban körülöleli őket az 1905-ös forradalom. A Vitorlát mindig jó könyvnek tartottam, de most, öreg fejjel újraolvasva, szinte letaglóz a történet mesteri szerkesztése, az író lélektani mikroszkópja és nem utolsó sorban az élet apró részleteinek varázslatos leírása. Újrateremti a század eleji Odesszát, amely mindörökké elmúlt, és az író – társadalomkritikai mondanivalója ellenére – a szíve mélyén mintha kicsit sajnálkozna is emiatt. Katajev pont annyira sokat tud erről az 1905-ös Odesszáról, mint Joyce az 1904-es Dublinról. Katajev kétségtelenül közérthetőbb, de hát semmi sem tökéletes.

Katajev sok mindent megélt, ült fehér börtönben, vörös börtönben, később Sztálin-díjjal és Lenin-renddel jutalmazták. Kérdés, hogy emiatt ugyan miért zárják ki őt a Pantheonból. Először is, ha valamely eszmétől ma (120 évvel később) netán viszolygunk, ezt az érzést nem vetíthetjük vissza az akkor élő emberekre és regényhősökre. A Nagy Francia Forradalom is a szörnyűségek tárháza, de megvolt a maga történelmi igazsága, és ha akkor éltünk volna... nem folytatom, magam sem rajongok a forradalmakért, csak tökéletesen megértem őket. Jelzem, a Marseillaise-t is a forradalom idején írták (ha nem is a kikötővárosban).

Másfajta példázat: az operák közül nagyon szeretem *A bűvös vadászt*. Rémisztően bigott közösségben játszódik, mély és rendíthetetlen vallásosságot vegyít középkori babonákkal – ha ott és akkor élnék, beleőrülnék. Viszolygok tőle – és mégis, az operadráma behelyez engem is abba a régvolt közösségbe, és azon kapom magam, hogy együtt lélegzem vele. Ugyanez a szörnyű és – megismétlem – viszolyogtató ideológia árad a német irodalom egyik legnagyobb hatású balladájából, Bürger Lenore c. költeményéből. De ahogy leírja azt a kísérteties lovaglást az éjszakában! – megdermeszti a velőt a csontokban.

(Magánvéleményem szerint skót balladák ide vagy oda, Bürger kísértetei Arany János balladáiban is ott nyargalásznak.)

Semmitől sem borzadok jobban, mint amikor gyerekeket is a barrikádra küldenek. A gyerekeket erélyesen haza kellene zavarni. (Ez nyomatékosan vonatkozik az 1956-os forradalomra is.) Victor Hugo Gavroche-át azonban, utcagyerek lévén, nem lett volna hová hazaküldeni. Katajev Gavrikja pedig nincstelen halászygyerek, akit nem belerángatnak a harcokba, hanem úgyszólván belenő azokba. És szögezzük le, hogy a Nyomorultak ma már nem több egy romantikus gyermekkönyvnél (vagy, még rosszabb: tévésorozatnál). A Vitorla, ezzel szemben, makulátlan felnőttirodalom, és az is marad, amíg emberek könyvet olvasnak.

Sőt, hogy tovább menjek: ez egy nagy tenger-regény. A tenger szóra mindenkinek Hemingway öreg halásza ugrik be. Eretnek gondolatom: *Az öreg halász és a tengernél* *A Távolban egy fehér vitorla* sem alább való.

(Pártok nélküli politizálás)

Ez a legújabb rágógumi, hadd rágjam egy kicsit én is, megkóstolom, kellően mentolos-e. Minthogy eddig senki sem definiálta, hogy pontosan mit is értsünk ezen a pártokon kívül- vagy felülálló irányzaton, kénytelen vagyok magam kitalálni. Tehát: félretolva a pártokat, sok ember összejön, hogy politizáljon. Persze ehhez kicsi a Hősök tere vagy bármely más tér, feltehetőleg bérelniük kell egy irodát, és oda beküldhetik ha nem is az összes támogatót, de legalább a szószólóikat.

Hogy kik lesznek a szószólók, az elég hamar ki fog derülni, mert a szociálpszichológiából úgy kb. 50 év óta tudjuk, hogy minden embercsoportosulásban vannak hangadók, akik ráerőltetik nézeteiket a többiekre. Innen már flottul megy a dolog, csak nevet kell adni a társulásnak.

Lehetne például PPP (Pártnélküli Pancserek Pártja).

(Montekukkoló)

Lehet, hogy HL barátom találmánya, én legalább is mástól még nem hallottam:

„A pénzhez három dolog szükséges, úgymint: háború, háború és háború.”

3023-ban a magyar archeológusok szenzációs lelet nyomaira bukkantak egy kőbányában – de aztán kiderült, hogy ezúttal is csak ukrán fegyvereket találtak.

Varga Judit bejelentette: január 22-e a Magyar Kultúra Napja, és ennek apropóján ezen a szimbolikus napon kezdődnek a magyar nyelv védelmét szolgáló fogyasztóvédelmi ellenőrzések is. Vö.:

Tanító: *Móricka, hány lába van a cserebogárnak?*

Móricka: *Ez a tanító úr legnagyobb baja?!*

(Petőfi-film)

A magyar kultúra már a spájzban van.

(A magyar kultúráról és a kampányokról)

Semmi érzésem a kampányszerűséghez, nem lelkesedem azokért, akik csak a magyar kultúra napján kulturálódnak, az év többi napjain nem (vagy: csak akkor gondolnak Petőfire, amikor muszáj, különben soha).

Vö. Darvas Szilárd egy konferanszával az ötvenes évekből. A karácsonyról elmélkedik, amely ugyebár a szeretet ünnepe. Azt javasolja, hogy ehelyett inkább ki kellene jelölni a Gyűlölet Napját, amikor mindenki szabadon gyűlölheti a másik embert, hogy aztán az év hátra lévő 364 napján majd' meggebedjenek az egymás iránti szeretettől.

Ha jól meggondolom, életünket folyamatos kampányidőszakban éljük le. Minden napra jut valami. (Persze más országokban is így van.) Rímbe foglalva:

*Élhetsz prérin, élhetsz pampán,
úgyis utolér a kampány*

(Tri-a-Non)

Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában, hiszek Magyarország középhatalmában!

Rákay Philip legújabb, szuper-költségvetésű filmje Horthy Miklósról szól, a címszerepben Orbán Viktorral. A miniszterelnök azt nyilatkozta, hogy nem kedveli a színészi allűröket, de ennek a megtisztelő felkérésnek nem tudott ellenállni.

*Orbán Viktor azt üzente,
elfogyott a regimentje.
Ha még egyszer azt üzeni,
mindnyájunknak el kell menni*

innen.

Orbán Viktor tegnap áttért a pravoszláv vallásra.

JL barátom észrevétele, önállóan jött rá, de közben másoknál is látta – vagyis nagy szellemek találkoznak. Tehát:

A Standard and Poor's leminősítette Magyarországot standard-ról poor-ra.

(Média)

Kinyitom a rádiót. Megszólal benne egy Média, beszélget egy másik Médiaival. Ezt hívják ko-médiának.

(Hasznos mondóka békeidőre, amikor Zelenszkij már visszatért az eke szarvához)

Csonka Ukrajna nem ország, egész Ukrajna mennyország!

(A középszín jellegének elvesztése, népdal-formában:)

(...)
száll ide, száll oda,
száll ide, száll oda, de
szálloda.

A Transparency International szerint Magyarország az utolsó (27.) helyre csúszott az európai korrupciós listán, és ebben igaza lehet. Annak hallatán viszont, hogy bennünket világviszonylatban a 77. vagy hanyadik helyre jelölt, míg Katar csupán a 40. lett (vagyis félannyira korrump mint mi)... szörnyű érzés kerít hatalmába...

Lehet, hogy Katar megkente a Transparency Internationalt?

A Nobel Békedíj viszontagságos történetében nekem eddig az tetszett a legjobban, amikor Arafatnak és Beginnek adták, megosztva. (Egy másik dobogós hely: az Al Gore nevű nyikhaj békedíja.)

Most a magyar külügyminiszter javaslata aratott sikert, miszerint adják a díjat Erdogannak, mint aki a legtöbbet tette a békéért. Ezt már csak azzal lehetne felülmúlni, ha a következő Nobel Békedíjat Putyin és Zelenszkij között osztanák meg.

Ha jól értesültem, a DK megint bevásárolt, két MSzP-s képviselővel gyarapodott. Ha ez így megy tovább, rövidesen csaknem annyi mandátuma lesz, mint az MSzP-nek 2010-ben.

Ide vág, amit a rádióban hallottam, a műsorvezető valamelyik körzetről azt találta mondani: „pedig az nem MSzP-snek való vidék”. Gondolom, ő is parafrázisnak szánta, egy film címére utalva: „Nem vénnek való vidék”.

A miniszterelnök külföldi újságíróknak mutatta be Magyarország legszebb kilátásait a budai Várból.

(Variáció – I.)

VÁRKERTÉSZ
(avagy: övé a vár...)

Függőkertje Semirámis,
ezért nem jut semmi rám is.

(Variációk – II.
avagy: gondolatok az érettségi bizonyítvány hasznáról.)

BALLAGÁS

Filiszter leszek magam is
próbálgatom mire megyek vele
bel- és külügyfiliszter
kulturális és sportfiliszter
pénzügyfiliszter
tárca nélküli filiszterelnök

Sokat hallunk mostanság az utolérésről mint olyanról, mondjuk, hogy 30 év alatt utolérjük az EU-átlagot, vagy pláne 2030-ig Ausztriát. Hadd meséljem el egy igen fontos egyetemi élményemet. Szegeden történt, a 60-as évek elején, még gólya koromban (a gólya költözőmadár, így később én is Pesten folytattam).

Egyik tanárunk (később Budapesten irodalmi lapot szerkesztett) arról győzködött ben-

nünket, hogy a Nyugatot igen is és azért is és csakazért is, de utol fogjuk érni. 1956 még nagyon közel volt, utólag hadd dicsérjem meg egyik társunk bátorságát, amiért felállt, és azt kérdezte:

– *És úgy tetszik gondolni, hogy ők addig helyben maradnak?!*

Azt mondja a pénzügyi szakértő a tévében, hogy ekkor meg akkor pénzügyileg pozitív fellélegzés következett be. Nekem ez nagyon tetszett, mert feltételezi, hogy létezik negatív fellélegzés is. A pozitív valahogy úgy hangozhat, hogy aaaaaahhhh, a negatív meg hogy pfuuuuuuuu.

Egyébként ezt egyszer már megverseltem, büszkeségem tárgya, hogy megjelent... no nem irodalmi lapban, hanem egy szegedi tankönyvben.

Így szól:

A CSATOLMÁNY

Itt tessék aláírni – és a levél mellett
csatolmány, magyarul *belég*:
Határozatunk értelmében
Ön most egy alkalommal
kilélegezhet.

Újra csatolmány, újra levél, no de tértivevényes:
Belélegezhet.
...Kilég...
...Belég...
...Kilég...

És megint egy levél.
Pecset, az van rajta.
Csak nincs hozzá *beléééég...*

(Pannon Tenger)

Sokan vannak, itt és Európa-szerte, akik nemzeti önbecsülésüket csak régi térképekben és más szimbólumokban képesek megtalálni. Nálunk a legismertebb az immár 100 éve idejét múlt Nagy-Magyarország térkép, valamint az a hivatkozás, hogy Magyarország határait valaha három tenger mosta volna. E városi legendának az képezi az alapját, hogy Magyarország valamikor perszonálúnióban állt Lengyelországgal, közös (lengyel!) király

uralkodása alatt, vagyis inkább tartoztunk mi oda, mint ők ide. A három tenger még így sem jön össze, mert a lengyelek tengeri kijáratát a Német Lovagrend zárta el, nekünk pedig inkább csak egy tengerünk volt, sőt, az sem volt igazán a miénk, csak annyiban, amennyiben a horvát területet valaha elfoglaltuk, illetve később unióban álltunk velük, még később a Habsburg adminisztráció a horvátokat hozzánk rendelte igazgatás végett. Mellesleg, ha jól tudom, a Horvát Királyság hamarabb létesült (925-ben), és a keresztiséget is hamarabb vette fel, mint a magyar. Ők is nyugodtan énekelhetnék a himnuszban a balsorsot – dehát melyik nép nem?

Visszatérve a tengerek jótékony hatására, ezekben a történelmi időkben (tessék megjegyezni, hogy mindnyájan, permanensen „ezekben a történelmi időkben” élünk!), kevés szó esik a történelem előtti időkről, amikor is hazánkat meg a jócskán azon kívüli területeket tenger borította, a Pannon Tenger, és az mosta, mosogatta határainkat, de nem kívülről, hanem belülről.

Sajnos, neki sem sikerült tisztára mosni az egészet.

(Hadüzenet)

Érzem, hogy mi egyszer még hadat fogunk üzeni Amerikának.

Egyszer már megtörtént, az eredményét mindenki ismeri.

A hadüzenettel kapcsolatos anekdotát azonban talán érdemes feleleveníteni, egy újszülöttnek minden vicc új. Tehát:

Akkoriban az USA még nem volt felkészülve a háborúra, és az elnök meghagyta a külügyérnek, hogy ha valami rendkívüli történne, azonnal hívja fel telefonon, akár éjszaka is.

Csöng is a telefon, az elnök kidörzsöli szeméből az álmot:

- Mi történt?!
- Magyarország hadat üzent.
- (Hosszabb szünet után:)
- Az hol van?
- Valahol Csehország és Románia között.
- És azok hol vannak?
- (Külügyér elmagyarázza.)
- Államformája?
- Királyság.
- Hogy hívják az uralkodót?
- Nincs uralkodó.
- Akkor ki vezeti az országot?
- Horthy ellentengernagy.
- Mekkora a flottájuk?
- Nincs flottájuk.
- ???

- Nincs tengerük.
 - Mit akarnak tőlünk?
 - Erdélyt.
 - Adjuk oda nekik.
 - Nem lehet, Erdély a románoké.
- (Ismét hosszabb szünet.)
- Akkor miért nem a románoknak üzennek hadat?
 - Nem lehet. Szövetségesek.

(Pártszámláló)

Azt mondja a minap az LMP vezetője, hogy túl sok a kis ellenzéki párt, kevesebb jobb lenne, mondjuk összesen három, vagyis ők, a Momentum, meg a DK. Én tökéletesen egyet értek vele, azzal a megszorítással, hogy őrájuk sincs semmi szükség. Marad kettő.

Rejtő Jenőnél fordul elő, hogy valaki már hosszabb ideje egy találmányon dolgozik, és a találmánynak már csak a lényege hiányzik. Én a Momentumnál tapasztalom ezt, erről a pártról a mai napig sem sikerült megtudnom, hogy voltaképpen mit is akar, a képernyőre meghívott képviselői összevissza beszélnek – ma ezt úgy mondják: egyikük sem a legelősebb kés a fiókban. De van egy igazán Éles Kés, az átmenetileg visszavonult elnökasszony, aki most, íme, visszatér.

Koncepcióját az ATV egy rendkívüli adásában, egy 25 perces műsorban adta közre, ebből 5 percet tudtam végighallgatni. Egész életemben szövegekkel dolgoztam, és ezúttal igen gyorsan eljutottam addig a felismerésig, hogy amit hallok, az egy meglehetősen gyöngé fogalmazvány, és az elnökasszonynak nem is sikerült kívülről bevágnia, olyan bizonytalanul lavíroz benne, mintha most hallaná először. Ráadásul az előadási stílusa is bágyadtságot töltött belém, úgy éreztem magam, mint kisiskolás koromban, amikor egy igen kedves, de unalmas tanítónéni próbált meggyőzni valamiről, de már nem emlékszem, miről. Az ilyen beszéd is rendkívül sikeres tud lenni, de csak ha a közönség létszáma nem nagyobb 50 főnél, és kevés köztük a nagykorú.

Lehet, hogy abból a bizonyos 3 ellenzéki pártból lassan csak 1 marad?
(Csak ne viszolyognék tőle annyira...)

(Produkcioóóóó!)

Mint annyi másra, a filmkészítésre is a pénzt a legnehezebb összeszedni. Annak idején megmosolyogtuk az amerikai–német–spanyol–olasz vagy hasonló jelzésű mozifilmeket.

Most viszont az egyik legfrissebb alkotást, A szomorúság háromszögét vagy 10 (tíz) pro-

dukciós vállalkozás jegyzi, nemzetségüket tekintve svéd, német, brit, francia, amerikai, görög, török, dán és mexikói cégek.

Szerintem ez világrekord. Kíváncsian várom, mikor fogják megdönteni.

Tíz cég persze származhatna mindössze 2 (két) országból is, Török- és Görögországból. Ez esetben a producerek vitáiban öt török dögönyözne öt görögöt (fölközött örömök között).

(Diplomácia)

Most, hogy a cseheknél nem egészen úgy alakultak a dolgok, mint pártunk és kormányunk remélte, időszerűvé válik (némi módosítással) Arany János balladája:

*Ki viszi hamarabb levelem Prágába,
mert hogy odamenni nincs eszem ágába.*

(Egy elmulasztott ötlet – amikor az embernek csak a lépcsőházban jut eszébe, mit kellett volna mondania)

Parragh László szerint a miniszterelnöknek felesleges fizetésemelést adni, hiszen őt hajtja az adrenalin.

(LMPter)

Akik megélték 1990-et és valami fogalmuk volt a népgazdaságról, tudták, hogy

- 1) Magyarország eszelős adósságokat halmozott föl,
- 2) az örök és végtelennek hitt szovjet fellelvőpiac többé nem létezik, ezért
- 3) a (magyar) földhöz ragadt iparcikkek a nyakunkon maradnak,
- 4) az úgyszintén öröknek hitt szovjet nyersanyagpiac most már csak – piac, vagyis mindent annyiért kell beszereznünk, amennyit ér, és végül
- 5) a Magyar Szürkeállomány csak mítosz (mint ahogy a mai napig is az). Népgazdasági értelemben biztosan.

Következésképpen egyetlen reményünket a nyugati cégekbe vetettük, tudván tudva, hogy ők azért nem Róbert Bácsik (mert persze nem azok).

Ezeket a tényeket csak a szélsőjobboldal, név szerint Csurka István vonta kétségbe, mert igen jól hangzott, hogy persze, minket kiárúsítottak, holott mi magunk milyen ügyesen kihúztuk volna magunkat a mocsárból, a hajunknál fogva.

Milyen érdekes, hogy minap szinte szó szerint a csurkai szöveget hallottam vissza Ungár Pétertől, a modern, zöld és demokratikus, de már alig-alig létező LMP egyik vezetőjétől. Születési éve 1991, tehát a rendszerváltás idején csak igen alacsony perspektívából, mondjuk egy gyermekkocsiból szemlélhette a világot. Utólag azért érdeklődhetett volna. Zöldeknél és kevésbé zöldeknél, akiknek szemmagassága eléri legalább a 150 centit. (Édesanyja, Schmidt Mária mindazonáltal nem tartozik a javasolt konzultánsok közé.)

(cöf, cöf, cöf)

Én szívből helyeslem, hogy a Civil Összefogásnak fóruma is van. A rendszerváltás előtt is előfordult, hogy összefogdosták a civileket – de ők nem kaptak semmiféle fórumot.

(Kárpótlás)

Meg aztán azt is hallom, hogy újranyitják a már lezárt kárpótlási dossziét, igen, elsősorban az Egyház számára. Esetenként olyan épületeket is visszakövetelhet, amelyek sosem voltak az ő birtokában.

Nem egyszerűbb lenne újra bevezetni a papi tizedet?!

(Meghalni a hazáért)

Édes és dicsőséges dolog meghalni a hazáért, mondta volt Horatius latin költő. (Ő csak tudta, hiszen részt vett Brutus oldalán a philippi ütközetben, ahonnan is sietve haza távozott – gondolom, rájött, hogy haza csak egy van.)

A dicsőséges latin lőszert napjainkban ismét „élesítik”, főleg azok számára, akik a frontvonalon harcolnak (bármelyik oldalon) – és jórészt azok, akik csak drukkerok a gladiátormeccsen.

A dicső halálról egyébként visszatérő motívum a magyar irodalomban is, az én kedvencem a dilettánsokat megtestesítő (és Arany által halhatatlanná tett) Vojtina Mátyás remeke: Egy kis halál nem tesz semmit. / Őseinknek szintúgy volt.

Ilyen egyszerű az egész.

(Környezetkímélő káromkodás)

AKKU!

rvaanyját

Orbán kijelentette, hogy a hitelminősítő intézetek rárontottak a nemzetre.

A szociális érzékenység a mindenkori ellenzék előjoga.
(Papirius Fabianus)

Donáth Anna bejelentette, hogy Magyarország új útjáról alkotott elképzeléseit 20 évre titkosítja.

(Rontópálok)

Az utóbbi időben a pedagógusok, az orvosok, valamint a pizzafutárok rontottak neki a nemzetnek.

(Zelenszkij Brüsszelben)

„Csak azt mondom: annyi energiát a kivitelenben, mint amennyit tapasztaltam a megajánlásban, s Ukrajnát a poklok kapui sem fogják megdönteni!” (Szűnni nem akaró lelkesedés, helyeslés és éljenzés.)

Ezt a szónoklatot ugyan Kossuth mondta el hasonló helyzetben, s persze Magyarországról. Lelkes tömegek általában nem figyelnek fel a szép szavak értelmére – lehet, hogy csak a magamfajta szkeptikus lélek vette észre a kapitális badarságot a beszéd végén? Hadd hívjam fel a Nyájas Olvasó (és a nyáj nélküli történészek) figyelmét a képzavarra: a poklok kapui csak állnak, ácsorognak, és nincs szándékukban bárkit is megdönteni. Persze lehet valakinek olyan ambíciója, hogy ő dönti meg a poklok kapuit. Nem akarják beengedni a pokolba, de ő addig harcol, amíg minden kapu megnyílik előtte.

(Ez egy hosszabb szösszenet, de érdemes elolvasni)

Lépcsőházi ember vagyok, néha kissé megkésve reagálok az eseményekre, például hogy az előző köztársasági elnökné (nem elnökő – mindössze Áder Jánosnéról van szó) egybeterelte az orvosokat a Rókus kórházba egy közös imádságra, mondván: tudományosan bizonyítva vagyon, hogy az imádság elősegíti a gyógyulást.

Az ember ilyenkor csak lélegzet után kapkod, nem találja az érveket, ha csak nem akarja a rendkívül pejoratív „marha” szóval illetni a célszemélyt, ami természetesen kerülendő. Most viszont a kezembe került egy leírás egy valóban tudományos hitelességű kísérletről. Richard Dawkins adja közre *The God Delusion*, azaz *Isteni Téveszme* című kötetében, 70–75. oldal, *A Nagy Imádkozás-Kísérlet*. Dawkinsról annyit kell tudni, hogy az általa alapított ismeretterjesztő tanszék professzora volt az oxfordi egyetemen. (És ha már rangokról beszélünk, ejtsünk itt szót a köztársasági elnökség egy várományosáról, Róna Péterről, aki Dawkinstól eltérően nem alapította az általa látogatott oxfordi campust, a Blackfriarst, mert az egy 800 éves dominikánus szerzetesi közösség; ezektől kapott egy cetlit, hogy ő vendégprofesszor, és azóta mint oxfordi közgazdászprofesszor fungál. Nekünk magyaroknak valahogy nincs szerencsénk a köztársasági elnökökkel és jelöltekkel.)

De térjünk vissza a kísérletre. Az a Templeton Alapítvány pénzelte, amely eredendően az egyház álláspontját képviseli, és egyházi (olykor vatikáni) pénzek fölött rendelkezik. A kísérlethez áldását adta Russell Stannard fizikus, Nagy-Britannia három ismert vallásos természettudósának egyike. A kísérlet 2,4 millió dollárba került. Kettős vakteszt volt, kontrollcsoporttal. A hívők három, egymástól távol eső város templomában imádkoztak, amennyiben imába kellett foglalniuk ezt a szöveget: „a sikeres műtétért, gyors és teljes, komplikációk nélküli felépülésért”. A célszemélynek csak a keresztnévét és vezetéknévének első betűjét ismerték, annak a jogos feltételezésnek alapján, hogy Isten így is meg fogja találni őket. A betegek – összesen 1802 személy – valamennyien by-pass műtéten estek át.

A pácienseknek nem volt tudomásuk arról, hogy három csoportba osztották őket: az első csoportba azok tartoztak, akikért imádkozás zajlott, a második csoportért nem imádkozott a kutya sem, a harmadik csoportért pedig nemcsak hogy imádkoztak, de ezt még meg is mondták nekik.

A kísérlet eredményéről az *American Heart Journal* számolt be 2006 áprilisában. Az 1. és a 2. csoport gyógyulási rátája – imádság ide vagy oda – teljesen azonos volt. Ezzel szemben a 3. csoport tagjai, akiknek megmondták, hogy imádkoznak értük, szignifikánsan rosszabbul, több komplikációval gyógyultak a többiekénél. Az orvosok ezt később egyfajta stresszel magyarázták.

Ez volt az egyetlen tudományos módszerességgel végzett kísérlet, amelyről tudok. Dawkins még a fejezet elején szóba hozza a leleményes tudós Francis Galtont (Darwin unokatestvérét), aki abból indult ki, hogy az uralkodó családért egy egész ország imádkozik, tehát sokkal jobb egészségi állapotban kéne lenniük alattvalóiknál – Galton azonban nem

talált eltérést. De azt is kipróbálta, mi van, ha termőföldi növények érdekében imádkozik (vagy nem), gyorsabban nőnek-e azok a növények?

Hát nem nőttek – zárja le a gondolatot Dawkins.

(Szófejtés)

Toplista = legatyásodott mázlista

(„Költő vagyok, mit érdekelne / engem a költészet maga?” – József Attila)
Talán csak ilyen tekintetben:

STATISZTIKA

Tavaly 27 000 termelő
nyújtott be mindösszesen
800 000 darab költeményt.
Ugyanezen időszak alatt
2000 fogyasztó jelezte
versolvasási igényét.
A kereslet lefelé tendál.

Vagy:

BÉRKÖLTŐ

Csalogány, csalogány –
nincs oly széles valogány,
mit te ki ne nyalogány.

Ezt meg tényleg csak a három asszisztensnőnek ajánlom, akik távoztak az ambulanciáról.

LABORÁNSOK

Lépcsőzve, hajolva, kémcsőbe, laborba,
bérből-fizetésből, vérből-vizelésből –
ora et labora.

(A két Jeszenszky vitája a Magyar Nemzetben)

– Fiacskám, küldd be az édesapádat!

Szörnyű érzés lehet, ha az embert életfogytiglanra ítélik
(mármint valamelyik egyetemi alapítvány elnökségében)

(Security)

Gyakran látok olyan kocsikat, amelyeken a feliratsec, ez biztonsági szolgálatra utal,
ma az orrom előtt gördült ki egy a Városligetben, a Közlekedési Múzeum hűlt helyéről.

Ha az illető cég történetesen biztonsági, őrző és védő is egyben, akkor mi lehetne számá-
ra az ideális végnév? (Vigyázat, a szerző minden jogot fenntart!):

Triple Sec

Ki az abszolút legbalszerencsésebb zsebtolvaj?
Aki csak a számlaköteget tudja kilopni a zsebemből.
És rögtön be is fizeti őket.

Új szerzőt avat a Nemzeti Színház! Spiró György Csirkefej c. darabjának folytatása gya-
nánt, Vidnyánszky Attila rendezésében előadják Orbán Viktor Csirkefarhát c. tragiko-
médiáját.

Egy regényismertetőben hangzott el a következő mondat:

Az emésztő hiányt futó kapcsolatokkal igyekszik helyettesíteni.

Érezzük, hogy ez nem mehet így sokáig. Sürgősen installálni kell egy másik emésztőt.
Vagy, ha a régi már tele van, hívni kell egy szippantókocsit.

Van egy régi mondás. Ha ki kell fizetnünk valamit, pedig sehogysem szeretnénk, akkor a fogaink között sziszegjük neki: *itt van, költse patikára*. (Más verzió: *költse kötélre!*)

Namármost, ellentétben a hatóságok vagy akár a gazdasági elemzők gyermeteg elképzeléseivel, a nyugdíjasok nem csak élelmiszerre költenek viszonylag sokat, hanem gyógyszerre is. Sokkal, de sokkal többet, mint más. És a gyógyszereknek pimaszul megemelkedett az ára. Tessék csak végiggondolni egy olyan, viszonylag szimpla esetet, amikor valakinek be kell állítani a vérnyomását. Az egyik gyógyszer nem hat jól, a másiknak mellékhatásai vannak – summa summárum, 2-3, de az idők változásával akár 4-5 skatulya is rámeleg, amire megtalálják az igazit. És ez csak egy nagyon hétköznapi eset.

Közismert, hogy az állam folyamatosan tartozik a nyugdíjasoknak, abszurd módon alacsony inflációt jelez előre, és csak amikor az árak felszöknek, akkor próbálja, nagy-kegyesen, a tényleges infláció arányában megfejelni a nyugdíjakat, úgy-ahogy.

És amikor a pénz megjön, szinte hallom Nagy Vezérünket, ahogy a fogai között sziszegi: *nesze, költsd patikára*.

Jelentem, megfogadom a tanácsát. És valahányszor nekem kell befizetnem valamit az Ő számára, szeretném, ha Ő is hallaná a sziszegésemet: *itt van, költsed kötélre...*

(Schadl)

Mint halljuk, négy végrehajtó énekelt. Ezt követően a végrehajtói kart átkeresztelték Végrehajtói Énekkarnak.

(Orbán Viktor éértékelője)

Tisztelt Szülő,

gyermeke tanulmányi előmenetele aggodalomra ad okot. Magyar irodalomtudása éppen csak hogy elégséges, bár magyarkodásból jelesre áll. Angol ismeretei gyatrák, viszont néha kitűnő német vicceket mesél. Happolástanból kiemelkedő eredményt ért el, (páva) tánc- és illemtanból azonban bukásra áll.

Ének-zene tudása megragadt Ákos szintjén.

Testnevelésből felmentve.

(Geometriai definíció)

Az ellenzék egy olyan folytonos, önmagába visszatérő görbe, amelynek minden pontja egyenlő távolságra esik a szociáldemokráciától.

(Infláció)

Orbán mint I. avagy Egyszámjegyű Viktor vonul majd be a történelembe.

(Irodalomóra)

Végigjárva gimnáziumot-egyetemet, s ott állva magyartanárként mint számár a hegyen, épp úgy nem figyeltem fel az alábbiakra, mint akkoriban a tanáraink és kollégáim sem. Csak sokkal-sokkal később, magamtól jöttem rá, és mivel azóta sem hallottam bárkitől, abban az illúzióban ringatom magam, hogy nem is tudja rajtam kívül senki. Mindenesetre közzé teszem ezen a fórumon.

Arany verséről, a Családi körről lesz szó. Előtte azonban úgy általában Aranyról és Petőfiről, az elbeszélőről és a lírikusról. Petőfi nem volt paraszti származású, tudomásom szerint sohasem végzett paraszti munkát, ellentétben Arannyal, akinek apja-anya földműves volt. (Komikus, hogy mindkettejüknek volt nemesi felmenőjük – de ezt a komplikációt hagyjuk az irodalomtörténészekre.)

Petőfi elkötelezetten a nép, a jobbágyok, a parasztság keserveiről verselt, Aranynak viszont nem emlékszem olyan versére, amelyben az előbbieket szószólója lett volna. Szeretettel és hitelesen ír a Parasztról – de valahogy nem azonosul vele igazán. Miként Toldi is sértve érzi magát, hogy parasztnak nézték.

A híres-nevezetes (és valóban elbűvölő hangulatú) Családi Kör is egy parasztcsaládról szól, de végzetesen idillikus, és egyáltalán nem az a célja, hogy a szegény emberek nyomorúságát ecsetelje. Az olvasó azért felfigyelhetne egy-egy áruló jelre, ha a tanárai abban az irányban vezetnék. Ilyesmiről azonban nincs tudomásom. Szívesen fogadok minden, a véleményemmel ellentétes visszajelzést is. Visszaadná hitemet a magyartanárok iránt.

A versből csak két motívumot szeretnék kiragadni. Az egyik mozzanat a gazda hazaérkezése. A költő elmondja róla, mit tesz. Nem mondja el, hogy mit NEM tesz. Majd én elmondom. Nem mos kezét. Pedig ha ezt a gondolatot folytatnánk, nagyon messzire juthatnánk.

A másik, gyönyörű motívum a két utolsó sor:

(Irodalomóra)

Végigjárva gimnáziumot-egyetemet, s ott állva magyartanárként mint számár a hegyen, épp úgy nem figyeltem fel az alábbiakra, mint akkoriban a tanárain és kollégáim sem. Csak sokkal-sokkal később, magamtól jöttem rá, és mivel azóta sem hallottam bárkitől, abban az illúzióban ringatom magam, hogy nem is tudja rajtam kívül senki. Mindenesetre közzé teszem ezen a fórumon.

Arany verséről, a Családi körről lesz szó. Előtte azonban úgy általában Aranyról és Petőfiről, az elbeszélőről és a lírikusról. Petőfi nem volt paraszti származású, tudomásom szerint sohasem végzett paraszti munkát, ellentétben Arannal, akinek apja-anyja földműves volt. (Komikus, hogy mindkettejüknek volt nemesi felmenőjük – de ezt a komplikációt hagyjuk az irodalomtörténésekre.)

Petőfi elkötelezetten a nép, a jobbágyok, a parasztság keserveiről verselt, Arannak viszont nem emlékszem olyan versére, amelyben az előbbieket szószólója lett volna. Szeretettel és hitelesen ír a Parasztról – de valahogy nem azonosul vele igazán. Miként Toldi is sértve érzi magát, hogy parasztnak nézik.

A híres-nevezetes (és valóban elbűvölő hangulatú) Családi Kör is egy parasztcsaládról szól, de végzetesen idillikus, és egyáltalán nem az a célja, hogy a szegény emberek nyomorúságát ecsetelje. Az olvasó azért felfigyelhetne egy-egy áruló jelre, ha a tanárai abban az irányban vezetnék. Ilyesmiről azonban nincs tudomásom. Szívesen fogadok minden, a véleményemmel ellentétes visszajelzést is. Visszaadná a magyartanárokba vetett hitemet.

A versből csak két motívumot szeretnék kiragadni. Az egyik mozzanat a gazda hazaérkezése. A költő elmondja róla, mit tesz. Nem mondja el, hogy mit NEM tesz. Majd én elmondom. Nem mos kezet. Pedig ezt a gondolatot folytatva nagyon messzire juthatnánk.

A másik, gyönyörű motívum a két utolsó sor:

Majd a földre hintik a zizegő szalmát...

S átveszi egy tücsök csendes birodalmát.

Sok iskolás gyereket megkérdeztem már, hogy szerinte mi a fenének szórják a földre a szalmát, ha zizeg. Semelyik sem tudott válaszolni. Senki sem tudta, hogy azokban a szörnyű időkben és környezetekben a népség döngölt padlón lakott. Nem ágyon aludtak. Nem lepedőn. Hanem szalmán. (Gyerekkoromban egyszer én is megtettem, de ez az élmény később teljesen kimosódott az agyamból.)

Magyarórán tudtommal ezt azóta sem hozzák szóba. Pedig mennyivel többre mennének vele, mint egy komplett, bemagolt Arany-életrajzzal.

Örvendetesen megnő a sorkatonaság állománya! A honvédelmi tárca szóvivője bejelentette, hogy lenn, az Alföld tengersík vidékin régi magyar néprétegekre bukkantak, ezek szavatoltan türk gondolkodásúak, hátrafelé nyilaznak a lóról, sőt, némelyik már eleve fordítva ül a lovon, és boldogan beállnak katonának, ha szavatolják nekik a napi másfél kulacs kumiszt.

Filosz-professzori oklevele után Pintér Sándor most orvosprofesszori diplomát kapott, amely az orvosi ágazatok legalább kétharmadában érvényes.

A Posta mindig kétszer csenget. Először, amikor megszüntette a postahivatalokat. Másodszor most, amikor az alkalmazottaknak csönget be.

(Ez, kérem, csak egy graffiti)

Mi ez: pruszlik, avagy mente?!
Ködbe vész a naplemente,
alkonyatban furcsán derengsz –
térj már észhez, Gyurcsány Ferenc.

Miben tér el a faiskola a Nemzeti Faiskolától? Valószínű, hogy az utóbbiban a nebulók valláserkölcsei nevelésben is részesülnek.

(Egy unciányi baloldali denunci)

A baloldalnak állítólag a vérében van a feljelentgetés, meg hogy a nyugatiakhoz rohangászik az ország ellenében. Nem vagyok túl erős történelemből, de hallottam valami Vajkról, aki megkeresztelkedvén, német földről nősült, és a feleségével együtt hazahozta a német lovagokat is, akik aztán (nem én találtam ki:) úgy becsapták az ajtonyt, hogy csak úgy koppány. Jelzem, Vajkot ma sem tartjuk baloldalinak.

Ezt követően több trónkövetelőnk is lepaktált a külföldiekkel, hol eredményesen, hol eredménytelenül. Hun jobbról, hun meg jobbról.

Később Rákóczi Párizsban (majd Rodostóban) keresett menedéket, és ettől kezdve csak az érdekelte, mikor lehet a Habsburg uralkodó (= a magyar király) ellenében valami

kalamajkát csinálni, hogy háborúság törjön ki, és neki újra legyen valami keresnivalója. Minderről részletesen ír Mikes Kelemen az ő nemlétező nagynénjének szánt leveleiben. (Mikest még ki is küldték Erdélybe, körbeszaglászni.) Hogy Rákóczi vajon jobb- avagy baloldali volt-e, arról sejtéseim sincsenek.

Kossuthnak is táplált némi reménységet arról, hogy a nyugatiak, például az angolok besegíthetnének a magyaroknak, de ezek bizony csak ködös ábrándok voltak. Annál realisztikusabb volt a császár elképzelése arról, hogy talán a cár besegít neki. Pedig Ferenc Jóska nem volt baloldali.

Nagyot ugorván az időben, eljutunk Medgyessy és Gyurcsány vezérek korába, amikor is a fidesz-törzsek folyvást Nyugatra rohangásztak és denunciáltak. Pedig ők sem voltak baloldaliak.

S végül a jelen: igen, az ellenzék – más lehetősége nem lévén – Brüsszelbe rohangál és denunciál, ha ragaszkodunk ehhez a szóhasználathoz. Árulkodó Júdás, nem kapsz piros tojást.

Csak legalább volna köztük egy baloldali is.

(Bárányszag)

Egyre gyakrabban hallom idézni Ferenc pápát: „olyan pásztorok legyetek, akiknek bárányszaga van”.

Szerintem a papoknak kevesebbet kéne mosdaniuk.

Azt hallom a Rádióban, hogy újabb kutatások szerint az Ember először kb. 5000 évvel ezelőtt ült lóra. Engem az is érdekelne, hogy mikor ült először fordítva a lóra.

Demenz pápa látogatása előtt Orbán Viktor még hangot adott magánvéleményének, vagyis hogy reményei szerint a következő pápaválasztást Trump nyeri.

Annak idején ez a vicc járta Budapesten:

– *Fognak-e lopni a kommunizmusban?*

Amire a válasz ez volt:

– *Nem, mert minden lophatót már a szocializmusban elloptak.*

Ennek mintájára egy újabb kérdés:

– *Fognak-e lopni egy (lehetséges? remélhető?) NER utáni rendszerben?*

(Szófejtés)

Pompei = parádés ló

A HUNOR Magyar Űrhajós Program keretében kiválasztják a következő magyar űrhajósokat. Gondolom, a Tejútrendszert fogják kutatni.

Miképpen a millenniumi építmények sem készültek el 1895-re (s emiatt a honfoglalást is előre kellett datálni 896-ra), azonképpen a kétmilliárdos Petőfi-film sem készül el március idusára. Felvetődik, hogy emiatt a március 15-i ünnepet előre kéne tolni októberre, esetleg az időközben szabaddá vált november 7-re.

(Március ereje)

A rendszerváltás után az Antall-kormánynak állt módjában eldönteni, mely nap legyen Magyarország legfőbb ünnepe. Március 15. mellett egy országos, pártokon átívelő konszenzus szólt – Antallék azonban augusztus 20-át választották: az Alkotmány, a Kenyér, illetve (előtte és utána) Szent István napjának ünnepét. Ezzel ideológiai szempontból minden el is dőlt, már akkor.

A márciusi ünnepnappal változatlanul jól lehet élni és visszaélni. De mis is történt azon a bizonyos március 15-én Pesten, ebben a német nyelvű városban? Körülbelül annyi, hogy fiatal irodalmárok vezérletével összeverődött egy jókora tömeg, Petőfi elszavalta a Nemzeti dalt (ha nem is a Múzeum lépcsőjén), ezt követően felkeresték a Landerer és Heckenast nyomdát, amelynek egyik tulajdonosa mellesleg a rendőrség fizetett embere volt, és amelyvel kapcsolatban a Pesti Hírlapot szerkesztő Kossuth „Landerer és Heckenast uraknak minden mértéket meghaladó szennyes piszkosságát” emlegette. Kinyomtattak egy proklamációt, majd felmentek Budára a Hatóságához, és kiszabadították az összes – 1, azaz egy – politikai foglyot. A város üres volt, Kossuth, meg aki egyáltalán számítvalamit, a pozsonyi országgyűlésen hadakozott. A későbbi kormányzó utólag méltatlankodva írta, hogy Pestről „valami verébcsiripelés” hallatszott. Ennyit március 15-e tényleges jelentőségéről.

De a gondolat, mint tudjuk, gyakran túlnő saját magán, és elszabadul láncairól. Szép eszme, hogy Kossuth és Petőfi vállvetve harcol a magyar szabadságért, de valójában a

költő és jakobinus barátai púp voltak Kossuth hátán. Elvonatkoztatva most egy zseniális költő lobogásától, a királyok felakasztgatása és a mágnások vasvillára hányása akkor és ott nem volt aktuális. Már csak azért sem, mert a magyar szabadságharc résztvevőinek talán egyharmada volt köztársaságpárti, másik harmada császárpárti (remélve, hogy a császár „megjavul”), a többi pedig királyságpárti, csak nem volt konszenzus közöttük abban, hogy ki is legyen a király.

Ami az akasztgatást illeti, fennmaradt Petőfinek egy Aranyhoz írt levele az első független kormány megalakulása utánról. Olyasmit ír, hogy „most már csak egy olyan lámpaoszlopot kell találni, amelynek kilenc ága van”. Tájékoztatásul: a kormánynak éppen kilenc tagja volt. Ma már kevesen olvassák Tóth Béla Magyar anekdotakicsét. Abban szerepel, hogy a mágnásokhoz írt versre („Vasvillára őket, aztán szemétre / ott egyék a kutyák őket ebédre”) Vörösmarty azt mondta volna szemrehányóan: „De Sándor! Báró Eötvösről, gróf Széchenyiről megfeledekezel?!” Mire a költő dacosan: „Kettejükért nem érdemes kivételt tenni!”

Oly sokat írtak Petőfi szerepvállalásáról. Azt tanítják róla, elesett a csatatéren. Az igazság olyasmi lehet, hogy mélységes önmarcangolás után visszament a csataterre meghalni, és ezt nyugodtan nevezhetjük öngyilkosságnak is. A költő lovastiszt volt, de a lovát akkorra már anyagi okokból eladta. Gyalogosan ott semmi esélye sem volt. QED. És RIP.

Visszatérve a mába, vagy legalább a tegnapha, a Pannónia Filmstúdióban Macskássy Kati rendezett egy csodálatos kisfilmet, Ünnepeink címmel. Kisiskolásoktól gyűjtött be dolgozatokat, és azt a sok tücsköt és bogarat, amit a gyerekek összebeszéltek, animálták. Egy rövid kivonat (a filmarchiv.hu-ról vettem le):

„November 7. a szabadság ünnepe. Előtte az emberek pincében laktak, és nagyon szegények voltak. De akkor jött Petőfi Sándor a Nemzeti dallal, és felszabadította őket. Nem engedték meg, hogy kiadják azt a Talpra magyar!-t, mert nekik nem tetszett, ezért úgy halt meg, hogy vonat alá ugrott. (...) Március 15-én Petőfi Sándor elszavalta a Nemzeti dalt, mert a magyarok már unták a német fasiszták elnyomását. (...) 1848-ban a huszárok a munkás-hatalomért és a munkásosztályért harcoltak. (...) Az osztrákok vissza tudták hátráltani a magyarokat, a Szovjetunióba mentek segítségért, de már nem bírtak a túlerővel szemben. Aztán betörték a tatárok, és a fél országot lenyilazták. (...) Petőfi leesett egy lóról, meghalt, és utána kikiáltották a Tanácsköztársaságot.”

Macskássy filmjének zárómondata: „Ezek a mi ünnepeink, és mi mindig tudjuk, mikor mit ünneplünk.” A filmet sokáig nem engedték közönség elé.

Ehhez már csak egy személyes élményemet tudom hozzátenni. Kisiskolás koromban egyik osztálytársunk magyar órán felelt, a következőképpen: Petőfi Sándor népszerűségét mi sem mutatja jobban, mint a népszerű vers: *Petőfi Sándor / Gatyába táncol.*

(Közgazdasági definíció)

A politikusnak nagyobb a hozzáadott értéke.

Tűzoltók 260 diák előtt vágták ki egy autó bennszorult utasát. A bemutatónak az volt a célja, hogy kedvet csináljanak a katasztrófavédelmi munkához.

A büfében kólát és adrenalint szolgáltak fel.

(Magyar reuma)

Hátrafelé nyilall.

(LMBTQXZY)

Sokféle vélemény lehetséges.

Amikor Donáth Anna még a távolból levelezett pártjával és a nagyközönséggel (s emiatt sokkal ígéretesebb politikusnak látszott, mint ma), valami olyasmit írt, hogy a nyugati világból átvett szövegeket nem szabad pártpolitikai célra használni.

Értse bárki, ahogy akarja.

Amikor a Harry Potter szerzője azt nyilatkozta, hogy „nő az, aki menstruál”, levették a nevét egy iskola(szárny)ról, az ún. cancel culture értelmében, ami tényleg nagyon liberális és demokratikus dolog, amennyiben elhallgattat mindenkit, aki nem azt mondja, amit hallani akarunk.

Figyelmet érdemel az alábbi pár sor is egy (meglehetősen ismert) biológus, humán-etológus könyvéből: „Van azonban a nemeknek egy alapvető sajátosságuk [...]. Az egyedek egyik csoportjának nagy ivarsejtjei vannak, és őket nevezük nőstényeknek. A másik csoportnak, amelyet alkalmasint hímeknek nevezhetünk, kis ivarsejtjei vannak.” Na ez az, amit sosem szabad idézni, különben kiteszük magunkat a cancel culture exkommunikációjának.

Az én véleményem nem oszt és nem szoroz, egyébként is inkább módszertani. Az emberi társadalomban, de a művészvilágban különösen gyakori, hogy csoportok alakulnak („hatok”, „nyolcak”, „tízec” stb.), és ezekről utólag általában az derül ki, hogy volt köztük két-három számottevő személy, a többi pedig jórészt abból profitál, hogy ő is ugyanabba a csoportba tartozott. Ilyesmit vélek felfedezni a címben megadott sokbetűs rövidítés-

ben: van két (három) teljesen nyilvánvalóan létező s már emiatt sem negligálható BETŰ, a többi pedig hozzájuk csapódik, hogy fontosságot nyerjen. Ami az egyéni sorsokat illeti, azok persze mind-mind roppant fontosak – de társadalmi elismertségre szerintem majd csak akkor tarthatnak igényt, ha a náluk több nagyságrenddel számosabb kisebbségek már mind-mind elfogadottá váltak. Mint például Magyarországon a köztudomásúlag hatalmas lobbyerejű cigányság.

A Landerer és Hackenast nem volt hajlandó kinyomtatni Hadházy Ákos 7 pontját.

(Március üzenete)

HA FÉRFI VAGY
(„...s ne szád hirdesse ezt!”)

Fordíts hátat az előítéleteknek,
gombolkozz ki a világ előtt,
áraszd őszinteséged zuhatagát –
szél ellenében lehetőleg.

Orbán Viktor ma Petőfi szülőházának lépcsőjén elszavalta a költő „Anyám tyúkja” című költeményét.

(Sárgul a falevél, zöldül a tánc)

„Ha akarunk egy zöld fordulatot Magyarországon, akkor a zöld erőket egyesíteni kell!”
Nagyon helyes. A szomszéd pártja mindig zöldebb.

(Biztos, hogy már sokaknak eszébe jutott; én így fogalmaznám meg:)

Donbasz = a Don Giovanni szláv változata

A kormányfő szerint március 15-én mindenki Petőfi Sándor.
Ld. Orbán Viktor válogatott verseit, a Petőfi Múzeum díszkiadásában.

(Még mindig március 15.)

A mikrofonnál: Gyurcsány Ferenc, Gyurcsány Ferencné, Gyurcsány Ödönke...

(Még mindig március)

Ha már ennyit beszéltünk Petőfiről, érdemes legalább így utólag megemlíteni a modern magyar színjátszás apostolát, Pintér Bélát, és az ő Kaisers TV (KaisersTéFao, Kaiserstévé) című darabját.

Petőfit maga a szerző/rendező játssza. Arról van szó, hogy a 48/49-es szabadságharcot végül mégis megnyertük. Az országos televíziós adónak(!) Petőfi lesz az intendánsa, és ő kirúg mindenkit, aki nem ismeri a verseit, vagy rosszul idézi őket. Az egyetlen kivétel a régi, reakciós, konzervatív igazgató: ő tudja a verseket, ő maradhat.

(Felmérés)

Hogyan érzi magát a középszer?
Középszerül.

(Hazafiság)

Nem vagyok Fradi-drukker, de nem vagyok Fradi-ellenes sem. Szorítok neki – miért is? Gondolom, magyarságtudatból. Pedig tudom, hogy ez a klub is, mint az összes többi szerte a világon, szimpla üzleti vállalkozás. Összevásárolnak egy csomó játékost (jelzem, a Fradi részben az én pénzemből!), egzecíroztatják őket, eladogatnak belőlük, és a helyükre újakat vesznek. Láttam olyan meccsüket, ahol (ha jól emlékszem) a kapuson kívül nem is volt magyar játékos a csapatban, mind a tíz mezőnyjátékos légiós volt, külföldiek a magyar idegenlégióban.

A törzsközönséget ez nem zavarja, még eredendő rasszizmusát is hajlandó felfüggeszteni, pláne, ha az a néger játékos fellövi a csapatot a nemzetközi főtáblára. A legénység, valamint az edzői stáb jön-megy, a csapat marad, legalább is nevében. Olyan ez, mint a Kossuth Lajos bicskája. Egy debreceni polgár birtokában volt, nagy becsben tartotta, mivel a nagyapja magától Kossuth Apánktól kapta. Igaz, a pengéje egyszer eltörött, kicserélték, később pedig a fanyél rohadt el, ahelyett is csináltak másikat – no de azért ez mégis csak Kossuth Lajos bicskája maradt...

Szóval, drukkoltam én is, hogy a kettő-nullás idegenbeli vereségükért idehaza, a Puskás Arénában, *ötvenezer(!!!)* néző lelki támogatásával visszavágjanak. Az eredmény azonban

ugyanaz lett, mint idegenben, az ellenfél javára. Úgy látszik, bizonyos nivóbeli különbségeket nem lehet kiegyenlíteni, még hősköltevények szavalásával sem (utóbbiakkal főleg a riporterek szolgálnak a mérkőzés előtt). Sportoltam magam is, jól ismerem ezt az érzést: „a helyzet jó, de nem reménytelen” – aztán valahogy mégis nagyon reménytelen tud lenni.

Hazafiságom másik színtere a Leipzig meccse volt a favorit angolok ellen. Merthogy a német csapatban két magyar is játszott, és a magyarságtudat kötelez. (Én amúgy is a gyöngébb félnek szoktam drukkolni.) Hogy rövidre fogjam, a lipcseiek 7:0-ra kaptak ki, ami a történelem nyelvére lefordítva a mohácsi, de még inkább a muhi pusztai vereségnek felel meg. Úgy kell a bűdös németjének, ők is hazavágtak bennünket Augsburgnál. (Meg még többször is.)

Az alezredesi rendfokozat nem is olyan magas. Mennyi fárasztó előléptetés áll Novák úr előtt, amíg vezérőrnagy lesz belőle...

Szerintem Orbán jó. Csak a tanácsosai rosszak.

(Hogy mely területek kihez tartoztak valaha, arról igen tartalmas beszélgetéseket lehet folytatni itt és másutt egyaránt. Érdekes lehet az alábbi dokumentum egy három részre szakadt országból. A vasúti hangosbemondót halljuk:)

„Kedves Utasaink! Vonatunk rövidesen megérkezik a pécsi végállomásra. Innen Szeged felé a török pótlóbuszt szíveskedjenek igénybe venni.”

(Csodaszarvas)

A hatalmas és lélekemelő állatszobor íme ott áll a Moszkva Kálmán téren, bearanyozva, és ha igaz, silbak őrzi, őrbódéban. De várjunk csak, hiszen ezt a műalkotást Matolcsy rendelte meg! Nem lehetséges, hogy az MNB maradék aranytartalékát rejtették bele?!

(Keresztnevek)

A keresztnevek divatja folyvást változik, jelenleg a legnépszerűbb az Áron. Ld. Jó Áron, Előnyös Áron, Szuper Áron stb.

(Történelmi emlékezet)

Rosszul emlékszem, hogy 1541-ben mi beszivárogtunk Isztambulba és elfoglaltuk a várat?

(Víz és homok)

Talán ezt már elmeséltem egyszer, de most a debreceni és egyéb beruházásokkal kapcsolatban megint itt motoszkál a fejemben. Nem vagyok sem akkumulátor-párti, sem akkumulátorelles, sőt, azt sem gondolom, hogy a dolgok visszafordíthatatlanok. Bizonyítsa ezt az alábbi bábkabaré-jelenet 1958-ból. Az időpont ismeretében a szerzőktől – egyikük egyenes ági felmenőm volt – nem lehet elvitatni némi bátorságot.

Tehát, a Madách-féle Egyiptomi Szín paródiájáról van szó, Ádám mint a fáraó egyik minisztere, Lucifer mint a fáraó másik minisztere. Bejön a fáraó, és szidja őket, hogy sehogy sem haladnak a piramissal:

– Már négyszázezer éve építik!

Mire Ádám:

– *Igen, de közben folyton más fontos munkát kaptunk. Csak a Nílus víztelenítésén hatvan-ezer évig dolgoztunk, amíg kiderült, hogy az egésznek semmi értelme.*

Lucifer megtoldja:

– *És a másik, amivel az egész világot teletrombitáltuk! Hogy portalanítsuk a sivatagot!*

A fáraó pedig ezt válaszolja:

– *Hagyjuk a múlt hibáinak szüntelen való felhánytorgatását. Ezeket a hibákat már rég ki-javítottuk. A Nílusba visszaöntöttük a vizet, a sivatagba visszaszórtuk a port.*

Világ Árnyékkormányai Egyesüljetek!

A Walt Disney Productions bejelentette, hogy megfilmesíti Andersen híres meséjét, *A kis hableányt*, élő – és sötét bőrű – szereplőkkel. Borítékolható a cég következő bejelentése, miszerint az egyenjogúság deklarálása céljából filmre viszi a *Tamás bátya kunyhóját* is, fehér bőrű címszereplővel.

(Állami filmgyártás)

Rokokó és fivérei

(Ballada)

Ki viszi hamarabb levelem Hágába,
mert hogy odamenni nincs eszem ágába.

(Propaganda)

Ámítógépes program.

(„Vonulj kolostorba, Ofélia!”)

Gondolkodtam, szóba hozzam-e még... dehát, végül is, a világirodalom egyik legismertebb soráról van szó. És ez a sor a szövegkörnyezetében, tehát a Hamletben, teljesen érthetetlen. Aki veszi a fáradságot, és végigolvassa a drámát (a színházi élmény nem ugyanaz – több is, kevesebb is!), tapasztalhatja, hogy a világgal meghasonlott, örültet játszó királyfi a szerelmével szemben is mocskolódik, igyekszik elidegeníteni magától, például olyasmit mond neki, hogy menjen az utcára és árulja magát. Mi keresni valója lenne a hölgynek egy kolostorban?

Amikor meghallottam, hogy ez a verssor egy félrefordítás terméke, felkerestem Hernádi Miklós anglofil barátomat, aki akkoriban az MTA honlapjának karbantartásával foglalkozott, és a számítógépén hat tucat szótárral, lexikkal és egyéb irományokkal kommunikált egyszerre. Megvittem neki az örömhírt. „Na lássuk, mondta, mit is jelentett az, hogy cloister, monastery stb. a szerző korában, tehát a 16. század végén.” Sorra nézte a forrásait – egyik szónak sem volt pejoratív jelentése. „De ettől még lehet” – mondta búcsúzóul.

Este felhívott. „Na várjunk csak – mondta –, levettem Shakespeare-t a polcról. Nem cloister az, nem is monastery, hanem nonnery! És ez a szó akkoriban rosszhírű helyet jelentett!” Persze, a világirodalom, tehát Shakespeare is főleg német nyelven folydogált be hozzánk, márpedig Nonne németül azt jelenti, hogy apáca. Csak hát VIII. Henrik egyházalapító rendelkezései, majd pedig egy kis átmeneti katolikus vérfürdő után az Erzsébet-kori Angliában nem sok becsülete maradt az apácáknak.

A legkönnyebben hozzáférhető forrás, a Wikipédia ezt írja: *Angliában VIII. Henrik király uralma alatt a szerzetesi élet véget ért a kolostorok feloszlatásával. A kolostorok vagyonát és földjeit elkobozták, eladták a földtulajdonosoknak, vagy a hűséges nemességnek adták át. A szerzeteseket és apácákat nyugdíjazták, mások kénytelenek voltak elmenekülni más kontinensre, vagy elhagyni hivatásukat. Körülbelül 300 évig az anglikán egyházban nem volt szerzetes közösség.*

Mindezek alapján az inkriminált sor helyes fordítása: „Vonulj bordélyházba, Ofélia!”

(Állatságok)

CSATALÓ

Hogy beállék regrutának,
megverének, megrugának –
így kesereg Paci Pista,
aki most már pacifista.

HÁBORÚ ÉS BÉKA

A béka nékem a nyáreste éke,
azt jelenti: béke.

Tópart! Örök alkonyban rekedj el,
míg ô brekettyel –
dalt ma a zsombék ad!

Ne lövöldözzetek. Fegyverek közt
hallgatnak a békák.

(Még egy pacifista állatvers. Az utolsó.)

LÓTETŰ

Senkiföldjén, bokrok alján
száraz és fakó a fű –
ott legel a lódarázs és
ott legel a lótetű.

Ágra vetve csüng a zabla,
és a kantár lóg felű' –
legyet hajt a lódarázs és
prüszköl rá a lótetű.

Békességes fújtatásra
barátságos horkanás –
a lótetű jótetű, mert
a lóarázs jódarázs.

S háború lett. Két sereg dúl,
nyargal, vív a holt gyepűn –
darázs ül a lódarázson,
tetű ül a lótetűn.

Leváltották az Állatkert főigazgatóját. Nem világos, milyen vádak merültek fel ellene. Talán nem tudott elszámolni egy pár majommal. De az is lehet, hogy abuzált egy medvét.

Távozik a politikai pályáról Fürjes Balázs, ez állítólag azt jelenti, hogy Orbán levette a kezét Budapestről. Talán épít magának egy új fővárost a zöld mezőn, Felcsút közelében. Neve (copyright 50-es évek) Nyalingrád, vagy Szarajövő.

Fürjes sorsáért kevésbé aggódom. Életbe lép Darvas Második Törvénye: a káder nem vész el, csak átalakul.

Támogatja a DK a szegedi polgármester újraválasztását, holott Botka a választásokon Gyurcsány szerint „*meg akarta enni a DK-t*”.
Vagy csak azt mondta, hogy: „*ezt a DK-t le kell nyelni*”?

(Javított kiadás)

Az irodalmi műveket a szerzők gyakran átdolgozzák, újra kiadják.
A szójátéknak is indokolt lehet a javított kiadása:

Öszöd, nem öszöd – ezt a dékát le köll nyelni.

(Smoothie, azaz gyümölcs- és zöldségturmix)

I. Trutymózis fáraó kedvenc itala.

Az ember elégedettséget érez, ha valamit előre jelzett, és az tényleg be is következik.
Én ugyan nem a magyar érzelmű csótányzenére gondoltam, de arra is áll.

HELYIÉRTÉK

A minisztérium támogatásával
svábbogárkiállítás nyílt Pincefalván.
Megtekinthető minden este tíztől,
diákoknak a belépés ingyenes.

Hány éve is történt?... 1968-ban, éppen ezen a szent napon mindnyájan összeültünk a Magyar Kereskedelmi Kamarában, és – ünnepnap lévén – ezúttal is a főosztályvezetőnk, a Külügyből érkezett dr. B. G. mondta a díszbeszédet. Megfontolt szavakkal méltatta Oroszország (a későbbiekben már Szovjetunió) mérföldes teljesítményét, amikor is az egész nép egy emberként felkelt a cár ellen, és átvette a hatalmat... Mindenki álmosan hallgatta, nem is nagyon figyelt oda senki, a mellettem ülő osztályvezetőt kivéve, aki azt dűnnyögte:

– *No várjunk csak, nem április 4. van ma?!*

Tehát akkor: „Április 4-ről szóljon az ének.”

Alább közreadjuk hozzájárulásunkat a vallásfilozófiához, kimutatván, hogy abban is létezik *Relativitáselmélet*, vagy ha úgy tetszik, *Határozatlansági Elv*. Matematika nem kell hozzá.

HITTVALLÁS

Rátaláltam Krisztusra.

Nem ám Mózesre,
Buddhára,
vagy Mohamedre!

És hogy ez éppen Budapesten,
Mária fővárosában történt,

nem pedig Jeruzsálemben,
Bangkokban
vagy Kairóban,

az nyilván a véletlen műve.
De ugye lehet benne egy

inci-
finci
koinci-
dencia?!

Mégsem *Szocialisták és Demokraták* lesz Mesterházy új pártjának neve. A klasszikus irodalomban való jártasságát demonstrálva, inkább a *Büszkeség és Balítélet* nevet választja.

Ha jól hallom, Mesterházy új kreációjával összesen 11-re nő az ellenzéki pártok száma, ebből már kitelik egy futballcsapat, tíz mezőnyjátékossal. Gyurcsány bejelentette, hogy ragaszkodik a kapus posztjához.

(Csúsztatott professzor)

Ez nem ételfajta, mint a csúsztatott palacsinta, de szintén valami értéknövelő adalék. Újságírók (műsorvezetők, riporterek) az interjúalányaikat visszakézből leprofesszorozzák, ma reggel is hallottam ilyet, és nagyon csodálkoznék, ha a műsorban megszólaltatott hölgy a közgáztól valóban egyetemi tanár (= tanszékvezető vagy ilyesféle) lett volna. Nem kétséges, hogy tanít az egyetemen, tehát óraadó tanár, de nem egyetemi tanár.

Ez ma már zsurnalisztikai divat. A rekorder persze változatlanul korunk Osztap Bendere, az Egybesült Ellenzék köztársasági elnök-jelöltje, az oxfordi közgazdász professzor, akinek csak annyi köze van Oxfordhoz, hogy ott egy teológiai fakultást látogatott, és tiszteletbeli professzori oklevelet szerzett, vagyis még ott sem volt óraadó, csak óralátogató. (Nagyon kíváncsi vagyok, van-e egyáltalán közgazdász-diplomája. Amerikából, természetesen.) De a magyar sajtóélet immáron hemzseg a professzoroktól. Aki egyetemen tanít, az professzor.

Félreértés ne essék, egy adjunktus vagy tanársegéd véleménye ugyanannyira autentikus lehet, mint a tanszékvezetőé, és ha vitatkoznának, akár nekik is lehetne igazuk a professzorral szemben. Nem én értékelem le az egyetemi tanerőt, hanem a zsurnaliszták. Nem érzik eléggé meggyőző véleményforrásnak azt, aki csupán tanít az egyetemen, és önérdékéből, a saját műsoruk fényezése céljából mindenkit professzorosítanak.

Ez a szösszenet tehát nem az egyetemi tanerők ellen íródott, hanem a csúsztatás ellen. Amely a hazugságnak egy jól definiálható alcsoportja.

(Ógörög)

Apolló isten jelzője Phoebos. Mert Zeusz volt a Legphoebb Boss.

(Jegybank)

Már hogyan is diktálhatna Orbán Matolcsynak? Nem, nem: ő egy szuvenír egyéniség.

(Futurologia. 2035-öt írunk.)

Orbán Viktor: „... ha pedig az Unió továbbra is vonakodik kifizetni a pénzünket, mér-földköveinket meghosszabbítjuk egészen Bicskéig. Navracsics apó éppen most indul Brüsszelbe, hogy folytassa sikerrel kecsegtető tárgyalásait.”

(A Sztálin-szobor ledöntése)

Az emberek azt hiszik, hogy a Sztálin-szobrot 1956-ban döntötték le először. Tévednek, ez valójában úgy 1952 körül történt, éspedig a Szemere utcai általános iskola ötödik (hatodik?) osztályában. Jómagam is részese voltam ennek az eseménynek, néhány osztálytársammal együtt, akik közül csak a Felkai-ikreknek a nevére emlékszem.

Úgy történt a dolog, hogy a mi osztálytermünkben is díszelgett egy kicsinyke Sztálin-szobor. Porcelánból készült, és a katedra mellett egy állványkán helyezték el. Namármost a kölkök szünetben ide-oda rohangásznak, ilyenkor nem látnak és nem hallanak, még az olyannyira kultikus tárgyakra sem figyelnek, amilyen egy Sztálin-szobor. Amely valahogy megbillent, lezuhant, és nagy csörömpöléssel darabjaira hullt. A hivatalos sörgette össze.

Minthogy a tettesnek nem lehetett a nyomára akadni, az osztályfőnök azt a demokratikus eljárást választotta, hogy összeíratta, kik szaladgáltak szünetben, és a tanítási idő után valamennyiünket egy pótlólagos órai szobafogságra ítelt. Továbbá nekünk kellett összeadnunk a szobrocška árát. Ezzel az ügyet lezárták tekintették, és a szobor eltűnt a Történelem süllyesztőjében.

Mi azonban tudtuk, ki volt a tettes, akit most 60 év után denúnciólok, vagy, hogy elegánsabb legyek: megemlítem emlékirataimban. Az ikertestvérénél 40 perccel idősebb Felkai László volt az, később olimpiai bajnok vízilabdázó, akit a csapatban a „Róka” becenévvel illettek. Már nem él, szobra az FTC olimpiai bajnokainak sétányát díszíti.

Ő döntötte le a Sztálin-szobrot.

Navracsics Tibor szerdán **HÁROM** uniós biztossal is tárgyalt!

És mennyi a világrekord?

(Rövidre zárva)

A magyar kormány azzal a feltétellel támogatja Svédország NATO-tagságát, ha a svédek megemelik a magyar pedagógusok fizetését.

A Petőfi Irodalmi Múzeumban működő zenei tanács azt javasolja, hogy tekintettel a szépen fejlődő orosz kapcsolatokra, nemkülönben az alacsony hazai bérszínvonalra, az általános iskolákban ezután tanítani kell a volgai hajóvontatók dalát, az *Eeeeej, uhnyemet*.

(Alvásszövetség)

Fekvést tartott a Magyar Alvásszövetség.

(Múlt és jelen)

- Itt vagy, István?
-
- Itt vagy, Béla?
-
- Itt vagy, Gyuri?
- Jelen.

(Nagykövetek)

Egyik tévéadásban felmerült, vajon véletlen-e, hogy az amerikaiak pont olyan nagykövetet küldtek nekünk, aki származása szerint, hogyismondjam..., nemi orientációját ítélve meg hát...

A kulturtörténész Ráth-Végh István ismertet egy esetet a francia/spanyol diplomácia történetéből. Egyszer a spanyolok egy félkezű nagykövetet küldtek Párizsba, úgyszólván sokkolva a franciákat, akik nem voltak biztosak benne, hogy ezzel most nem esett-e csorba a diplomáciai becsületükön. Sokáig tanakodtak, végül találtak egy féllábú ezredest, és őt nevezték ki Madridba nagykövetnek.

A legfrissebb orosz nyilatkozat: „Az 56-os szabadságharcosok utódai elutasítanak minden külső nyomást, és ezt egész történelmükkel bizonyítják.”

Gondolom: elsősorban azzal, hogy 56-ban szembefordultak az USA tankjaival.

Heltai egyik humoreszkiében mondják valakinek: „A világ legszemtelenebb embere egy Smith nevű amerikai volt, akit 1886-ban szemtelenségért felakasztottak. Ez az ember magához képest tehetségtelen kezdő.”

Az amerikai nagykövet bejelentette, hogy semmi lényegeset nem jelent be. Amiből az elnyűhetetlen Lendvai Ildikó ezt a következtetést szűrte le:
„nyilván megmondták neki (Orbánnak), hogy még milyen szankciókra számíthat”.

Engem ez arra az okfejtésre emlékeztet, amikor is a csendőr bekísér egy cigányt, és ezt a jelentést teszi:
„bűnössége mellett bizonyít, hogy a lopott libát nem találták nála, tehát nyilvánvaló, hogy már eladta”.

Harry herceg könyvet adott ki, azzal a címmel, hogy:
Tartalék. Merthogy a többiek esetleg lesérülnek...

(Egy kis történelem)

A történelemben az a szép, hogy ha bárhol egy kicsit megkapargatjuk, furcsa dolgok kerülnek elő, nemritkán az egész építmény a feje tetejére áll. Az alábbiakat Kautsky *A kereszténység eredete* c. könyvéből vettem, itt éppen olyasmiről értekeznek, hogy a kereszténység sosem lépett fel a rabszolgasággal mint intézménnyel szemben, valamint szó esik jótekönykodásról, empátiáról stb., amelyek megteremtését a kereszténység – mint ismeretes – magának vindikálja. Mindenesetre érdekes olvasmány:

[...]

Nem akarjuk az idevágó mondásokat idézni, de egy nagyon jellemző tényre utalunk: a dühöngő Nerónak a rabszolgákkal és szabadonbocsátottakkal szembeni enyhességére. Emiatt az arisztokratikus szenátussal állandó harcban is állott, mert bár ez az egyes hatalmas szabadonbocsátottak irányában szolgálalkú volt, de a rabszolgák és szabadonbocsátottak tömegeivel szemben a legszigorúbb intézkedéseket követelte. Így 56-ban azt követelte a szenátus, hogy a „büszke” szabadonbocsátottakat azzal kell megtörni, hogy a volt tulajdonosnak joga legyen a „haszontalanokat”, vagyis akik nem voltak elég szolgál-

iak a volt tulajdonos iránt, megint rabszolgaságba vetni. Nero ezt a javaslatot a leghatározottabban ellenezte. Rámutatott arra, hogy a szabadonbocsátottak rendje milyen nagy jelentőségre emelkedett, hogy lovag, sőt szenátor lett belőlük, s fölhívta a figyelmet arra az ősi római elvre, hogy bármekkorák is a nép különböző osztályai közötti különbségek, a szabadságnak közös tulajdonnak kell lennie. Nero azt javasolta, hogy a szabadonbocsátottak jogát ne érintsék, s arra kényszerítette a gyáva szenátust, hogy ezt el is fogadja.

61-ben ennél súlyosabb volt a helyzet. Pedanius Secundust, a város prefektusát egyik rabszolgája megölte. A régi római jog szerint mindazokat a rabszolgákat, akik abban az időben a házban voltak, ki kellett végezni; ezek száma körülbelül négyszáz volt, köztük számos nő és gyermek. A közvélemény az enyhébb gyakorlat mellett foglalt állást. A néptömeg egész határozottan a rabszolgák pártjára állott, s úgy látszott, hogy a közvélemény magával ragadta a szenátust is. Ekkor fölszólt Caius Cassius, a szenátus köztársasági ellenzékének vezére, Caesar gyilkosai egyikének leszármazottja, s fölhívta a szenátust, hogy ne féljen s ne legyen kegyelmes. Az emberiség szeméjtét csak félelem tarthatja vissza az erőszakoskodásoktól. Ez a beszéd hatott, senki sem szólalt föl ellene s maga Nero is elhallgatott. A rabszolgákat mind kivégezték. Amikor azonban a republikánus szenátorok e sikeren fölbuzdulva azzal a javaslattal álltak elő, hogy a rabszolgákkal volt összes szabadonbocsátottakat száműzzék Itáliából, ekkor fölállott Nero s kijelentette, ha a kegyelem és irgalom nem enyhíthették ugyan az ősi gyakorlatot, de szigorítani semmi esetre sem szabad, s így az indítványt elvetették.

Nero bírát nevezett ki arra, hogy Seneca szerint „a rabszolgáknak uraik általi bántalmazása miatt a kihallgatásokat foganatosítsa, az urak kegyetlenségeinek és önkényének véget vessen és megakadályozza az élmezés körüli visszaéléseket”. Ugyanő megszorította a gladiátorjátékokat s több esetben megtiltotta, hogy e játékoknál valamely gladiátort, még ha elítélt gonosztevő volt is, megöljenek. [...]

Ezek a fölemlített tények világosan megmutatják, hogy a moralizáló és politizáló történetírás milyen meddő, amely azt tartja föladatának, hogy a múlt embereit saját korának erkölcsi és politikai mértékével mérje. Az anya- és feleséggyilkos Nero, aki rabszolgáknak és gonosztevőknek megkegyelmez, a zsarnok, aki megvédi a szabadságot a köztársaságiak ellen, a bolond kéjenc, aki az emberiség és jótékonyág erényeit még a kereszténység szentjei és vértanúi előtt gyakorolja, aki ételt ad az éhezőknek, italt a szomjazóknak, ruhát a mezíteleneknek – lásd a római proletársággal gyakorolt jótékonyágát –, aki a szegényeket és nyomorultakat pártfogásába veszi: ez a történelmi alak semmiféle etikai mérték alá nem állítható.

PS. (valahogy lemaradt a végéről)

Nero az erkölcsök nemesítése céljából a görög színdarabokat akarta a cirkusz helyett meghonosítani.

(Meteorológia)

Miért jó a tartós eső?
Mert nem romlik meg.

Orbán Viktor ma feljelentette a nagynénikéjét, mert az tiszteletlenül nyilatkozott a Fideszről.

Újabb szakembereket kooptál a kormány.
Az új miniszterek: Savanyú Jóska, Zöld Marci, Sobri Jóska, Milfajt Ferkó, Patkó Bandi és Vidnyánszky akarom mondani Vidróczki Márton.
Rózsa Sándornak nem szavaztak bizalmat – ma már nem ő a Gazda.

Az amerikai nagykövet régóta töri a fejét, hogyan barátkoztathatná össze Gyöngyösi Mártont az LMBTQ közösség tagjaival. Kitűnő alkalomnak kínálkozott a követségen rendezett széder-este. Utána a jobbkios képviselő kijelentette, hogy most már el tudja fogadni az eltérő szexuális irányultságot, most már csupán a zsidókat utálja. De talán ezt a véleményét is módosíthatja, ha részt vehet a következő Budapest Pride-on.

(*Olvasónapló*)

Nemcsak ellentengernagy létezhet, hanem ellenpápa is (pseudopapa, antipapa). Elég sok volt belőlük, úgy 35-40, még vitatkoznak rajta, mennyi, némelyiket utólag elvetik vagy szentesítik.

Az első ellenpápa Hippolütosz volt, I. Callixtus pápával szemben választotta meg a harmadik században Róma városának egy eretnek csoportja.

(Ez a Callixtus egyébként eredeti foglalkozását tekintve felszabadított rabszolga volt, aki elsikkasztotta – a Wikipédia szerint: elvesztette – a gazdája pénzét, és ezért bányamunkára küldték, de mozgalmi kapcsolatai révén valahogy kimászott a csávából, és sokra vitte, a római egyház diakónusa lett. „Hivatala elsősorban az anyagi ügyekhez kötötte, melyekhez értett is, és ezzel nagy megbecsülést vívott ki magának a hívők körében...”)

Hippolütosz aztán Szardínia bányáiba menekült a kiújuló keresztényüldözés miatt I. Callixtus utódjával, Pontianus pápával együtt. Pontianus itt a sikeres visszatérés reménytelensége miatt lemondott trónjáról, így az ellenpápával együtt haltak meg a száműzetésben. Hippolütoszt végül halála után az egyház visszafogadta és szentté is avatta.

Későbbi időkből Zsigmond király kora a legérdekesebb, amikor is egyszerre három pápa regnált (Jókai is megírta). Csaknem egyházzsakadásig vitték. Közben élénk háborúskodás folyt az angolok és a franciák között, meg diplomáciai tárgyalások szerte Európában, Zsigmond a hispán félszigeten tárgyalt, mindenki mindenkivel szemben feltételeket támasztott. Csak néhány motívum a történelekről, melyekből az is nyilvánvalóvá válik, hogy a szigorúan a krisztusi elvek szerint választott pápák ekkor már nem feltétlenül Rómában regnáltak:

- a) A konstanzi zsinatot XXIII. János (pisai ellen)pápa nyitotta meg, aki abban a reményben, hogy lemondása esetén később újraválasztják, kezdetben együttműködött Zsigmonddal.
- b) A következő feladat XII. Gergely (római) pápa lemondása volt, aki ekkor már kilencvenedik életévét taposta.
- c) A harmadik (avignoni) pápa, XIII. Benedek trónfosztása ment a legnehezebben.
- d) Végül V. Márton foglalhatta el Szent Péter trónját.

Megnyugtató, hogy a Veszprém megyei Pápának sosem volt Ellenpápája. A viccet mindenki ismeri:

- Halló, itt interurbán Pápa!
- Dicsértessék a Jézus Krisztus!

(Foci)

Ma Bayern München – Manchester City. Az első meccsen az angolok három góllal nyertek, a bajoroknak nagyon föl kell kötniük a bőrgatyát.

(Budapest)

Lassan már választhatunk a Vágy Villamosa és a Vágyvezérelt Villamos között.

Az ideális politikai vitaműsor: két baloldali rapper és velük szemben két jobboldali rapper.

Ha már megint idelátogat a Szentatya, hadd üdvözljem én is egy verssel.

VATIKÁNI KÉMÉNY

Ha már nem fekete a füst,
megvan a pápánk:
fehér füst fehér embert jelent,
a barna négert,
a vörös indiánt,
a sárga pedig kínait.
Jól van ez kitalálva.

Orbán Viktor azt üzenté az ifjúságnak, hogy nem kell elmenni ebből az országból.
Ha még egyszer azt üzeni, mindnyájuknak nem kell elmenni.

(Szófejtés)

Pápista = sajtféleség. Egyre lyukacsosabb.

Úgy fogalmaz a liberáldemokrata rádió Ferenc pápáról, hogy „*modernebb, mai világi*”.
Helyesebb volna így: „modernebb, mai nemvilági”.

(Utóirat a „*modern, mai világi*” szentatyához.)

Minden relatív. Ha irracionális dolgokról beszélünk, példaértékűnek tartom Kovács úr történetét, aki XIV. Lajosnak képzele magát, be is szállítják az elmegyógyintézetbe. A család kétségbeesetten tanakodik, a feleség a kezét tördeli. „Bátorság, asszonyom – mondja a pszichiáter –, a tudomány nem ismer lehetetlent!” Bemegy a pácienshez, és fél óra múlva sugárzó arccal jön ki tőle:

– *Már csak XII. Lajosnak képzele magát! Két Lajost lealkudtam!*

Orbán Viktor magasztalta a technikusokat.
Elmondta: ő maga is technikus: jogásztechnikus.

(Jézusmária, Szentjózsef!)

A kitűnő rádiós műsorvezető ezúttal csúnyán melléfogott. Úgy hivatkozott Jézusra, mint aki eredeti foglalkozását tekintve ács volt. Pedig csak a papája volt ács, mint ezt tüstént meg is telefonálta valaki a hallgatóságból. Ezzel kapcsolatban két dolgot szeretnék elmesélni.

Az egyik – szerintem – lírai, megható. Volt egy pap évfolyamtársam, nem én jártam szemináriumba, ő járt hozzánk a Bölcsészkarra. Egyszer megkérdeztem, hogy a papájának mi a foglalkozása. – Ács – mondta, és a füle tövéig elpirult.

A másik, amire itt hivatkozni szeretnék, a magyar származású brit akadémikus Géza Vermes könyve, *A zsidó Jézus*. A szerző arra a felismerésre jut, hogy abban a korban, amelyről az evangéliumok mesélnek, az ács csupán a mester szinonimája volt. Az ifjú Jézus prédikál, a hallgatóságban pedig azt susogják: „*a Mester fia – vagy tán maga a Mester!*”

Szóval, még ez sem stimmel.

(Régi magyar szólás, újabban külpolitikusok használják)

Lássuk már a Medvegyevet!

(Aktivista)

„A nőknek már pályakezdőként is kisebb az átlagkeresetük. [...] A férfiaknak Európában nálunk a legkisebb a várható élettartamuk, hamarabb meghalnak. A nők meg ott maradnak a pici nyugdíjukkal.”

(Zoológiai előadás. Székfoglaló, de nem akadémiai.)

Mai értekezésünk tárgya: a pulyka. A pulyka egy eredendően unintelligens állat, attitűdjének nincs se íze, se bűze. Valahányszor kényszerűségből találkozunk vele, már az első pillanatban megérezzük, hogy nincs közös témánk, egyáltalán semmiről sem tudnánk beszélni vele.

Kivételt képeznek némely kivételes egyedek, amelyek bab-alapanyagú fogásokhoz járulnak hozzá bizonyos alkatrészeikkel. Ezek előzőleg egy gyorstalpaló tanfolyamon vesznek részt. De annak is nagyobb a füstje, mint a lángja.

(Science fiction)

2122-ben, amikor a 21. század úgyszólván már teljesen feledésbe merült, egy palackot halásztak ki a Dunából. Eredetileg vizskit tartalmazott, de csak egy papírt találtak benne, az alábbi feljegyzéssel:

„2022 április 3-án országgyűlési választásokat tartottak Magyarországon.

A kormány addigra szinte már bebetonozta a hatalmát, ám az egyesített ellenzéki erőknek ha nagy ügyel-bajjal is, de sikerült győzelmet aratniuk.

Az általuk létrehozott új kormány azonban gyakorlatilag működésképtelennek bizonyult, minthogy a Hatalom előzőleg már mindenre rátette a kezét, az iparvállalatoktól a médián keresztül a bankokig, Több évtizedre előre eladósította az országot, és az így befolyt pénzeket a saját érdekeltségeibe csorgatta ki.

Az új kormányzó erők már eleve nehezen birkóztak meg feladataikkal, gátolták őket saját belső villongásaik, nemkülönben az új klientúra kiépítésekor elkerülhetetlen korrupció. Az Európai Unió ugyan örömmel üdvözölte a nem remélt rendszerváltást, és azonnali segítyeket szavazott meg Magyarországnak, de nehezen tudott egységes álláspontra jutni abban a tekintetben, hogy a pénz vissza nem térítendő támogatás legyen-e, avagy hosszú lejáratú, kedvezményes kölcsön. A pénz áramlása csak nehézkesen indult meg.

Közben a trónjáról letaszított régi hatalom jól megszervezett és igen eredményes aknamunkát folytatott. Sikerült elérnie, hogy a gazdasági rendszer lebénult, a bankok csak korlátozott mennyiségű pénzt szolgáltatnak a lakosságnak, az állam csödközeli helyzetbe került, és ezen az EU-val folytatott szigorú tárgyalások sem tudtak hamarjában segíteni. A lakosság életszínvonala drasztikusan romlott, a belpolitikai feszültség egyre nőtt. Hamarosan új választásokat kellett kiírni, és azt a régi kormánypárt 4/5-ös fölényrel nyerte meg.

A régi miniszterelnök mint a haza megmentője, fehér lovon vonult be Budapestre.”

Donáth Anna, a Momentum elnöke részletekbe menően ismertette új projektjének lényegét, miszerint fekete macskákat fognak kergetni egy sötét szobában.

(Eseteim Bánk bánnal)

Rám, mint irodalom szakos tanárra, ez a darab sosem tett különösebb benyomást. Egyfajta szakmai elismeréssel tekintettem rá, hogy íme, pár évtizeddel Schiller után már nekünk is volt előadható drámánk. Legszebb része Tiborc panasza, amiben az az egyetlen hiba, hogy a mi parasztjaink nem annyira a merániak, hanem inkább a bánkbánok miatt nyomorogtak. A mű lényege, hogy az idegen uralkodót (vagy legalább az idegen feleséget) le kell döfni, ez igazán hazafias cselekedet. Még akkor is, ha Gertrudis ötgyermekes

családanya volt (ezt nem tanították az iskolában), az ő gyermeke volt Thüningiai Erzsébet (mi persze Árpádházi néven ismerjük), valamint a későbbi IV. Béla (de ezt sem tanították). A lényeg a döfölés.

Erkel műve még lejjebb vitte a mércét. Eltekintve most a mű zavaros keletkezéstörténetétől, és hogy nem létezik definitív változata, olyan operáról van szó, amelyet Magyarország határain kívül praktikusán soha seholy nem játszottak, legfeljebb – feltehetőleg – néhány délnémet operaházban. (Az öregedő Domingo állítólag nagyon elő akarta adni, persze csak ha kapott volna rá tőlünk pénzt, dehát nincs az a pénz.) Ez a mű nem része a világ operairodalmának, mi azonban újra meg újra lebökhethetjük Gertrudist a nyílt színen, és ez nagyon hasznos dolog egy olyan országban, ahol 1301 óta szinte minden uralkodó idegen származású volt. Az a baj, hogy a Bánk bánhoz mindenkit elvisznek iskolás korában, és ettől kezdve minden magyar ember pontosan tudja, mi az opera: olyan, mint a Bánk bán. Ebben a tekintetben semmi sem okozott nagyobb kárt a magyarok zenei műveltségének, mint Erkel operája.

Az opera ugyanis nem olyan, mint a Bánk bán. Az opera olyan, mint az olasz operák, ugyanis az opera eredendően olasz műfaj, de aztán beleszivárogtak más nemzetbeliek (osztrákok, franciák, oroszok, hadd ne folytassam) és belegyalogoltak a németek. De még Wagner formabontó Végtelen Dallama sem volna érthető az olasz bel canto mint ellenpont nélkül.

A híres Van, aki forrón szeretiben a rendőrfőnök felteszi a szokásos kérdést a főgengszternek: „Hol volt ekkor és ekkor?” A válasz: „A Rigolettónál!” Az opera ugyanis olyan, mint a Rigoletto, az operajátszás ikonikus műve (és nem hiszem, hogy nagyot tévednék). Az ártatlan magyar ifjakat tehát ne a Bánk bánhoz tessék vinni, hanem előbb a Rigolettóhoz. És aztán még sok jó operához, például – ha mindenáron a szabadság-eszményt akarjuk hangsúlyozni, akkor mondjuk az Aidához vagy a Toscához. És ha az ifjúnak még nem ment volna el a kedve az egész műfajtól, akkor ezek után megpendíthetjük neki, hogy van ám nekünk magyaroknak is egy operánk. Bizony ám!

Családi kapcsolat is fűz a Bánk bánhoz, bár igencsak laza. Balettpapa vagyok, nagyobbik lányom évekig táncolt az Opera, majd sokáig a müncheni operaház balettkarában. Arra nem volt esélye, hogy Királylány legyen (az a primadonna!), legfeljebb Királyné vagy Grófné válhatott belőle, és mit ad isten, utolsó aktív éveiben tényleg betölthette ezt a szerepkört. Afféle biodíszletről van szó: esztétikusan kell mozogni, de nem kell felhúzni a lábnyomorító spicc-cipőt, extra gázi és külön öltöző jár hozzá, és még a színlapra is kiírják a nevét.

Hogy jön ide a Bánk bán? Türelem, mindjárt kiderül.

Állítólag, ha valami annyira ostoba, hogy nem lehet eljátszani, akkor eléneklik (opera). Én tovább megyek: ha valami annyira ostoba, hogy már eléneklni sem lehet, akkor el-táncolják. Ezt a Raymonda című balettből szűrtem le. A híres szentpétervári balettmester, Marius Petipa koreográfiája, ritkábban adják elő, de azért része a klasszikus repertoárnak. Arról szól, hogy Dél-Franciaországban él egy Grófkisasszony (a ballerina), és van neki

egy felvonásokon átívelő nagynénikéje, a Grófnő (mely utóbbit a családom szolgáltatta). A címszereplő éppen eljegyzésre készülne szíve választottjával, de akkor megjelenik II. Endre, aki keresztes háborúba indul, és itt is verbuvál. (A fene tudja, mit keres Dél-Franciaországban – a Szentföldre vezető út onnan vezet éppen errefelé, Magyarországon keresztül.) A vőlegény felesküszik neki, és usgyé! mennek háborúzni. Raymondára szemet vet egy muszlim herceg, előbb gyöngéd indulatokkal lép fel, majd egyre erőszakosabbá válik, a végén már fegyveresekkel ront be, de akkor szerencsére megérkeznek a keresztesek, és annak rendje és módja szerint kardélre hányják.

Nagy eljegyzési ünnepség kezdődik, amelyen először is palotást táncolnak, a lányom lege-lől, párban II. Endre udvarmesterével. A palotást ugyan csak jóval később, a 16. században kreálták egy régebbi udvari táncból, de mit nekünk néhány száz év ide vagy oda. A budapesti balettintézetben történelmi táncokat is tanítottak, így a lányom – a társulatban kizárólagosan – fel volt készülve a nyitó mozzanatra. Nem sejtette, hogy miközben II. Endre és udvarmestere Dél-Franciaországban heteyeg, odahaza Gertrudist éppen Bánk bán döföli.

Csak a rend kedvéért, még egy szó a fináléről. Hatalmas táncmulatság, mindenki – couleur locale! – csárdást táncol, ez a tánc a 18. századi verbunkosig vezethető vissza, tehát ez is anakronisztikus.

De legalább mint verbunkos-származék, összhangba hozható a cselekménnyel.

Károly király közelgő koronázása alkalmából már előre is meleg szeretettel gratulált a Kör, a Káró, a Treff és a Pikk király. Az ünnepségen valamennyien bubu-szinten képvisel-tetik magukat.

(Csizma. Akarom mondani, szkizma)

Ha még az Alpoktól Keletnek,
találsz egy várost, mely eretnek.
Bűnös város volt Kál-Kápolna,
ki is átkozta Pál-Pápolna.

(Modern tudomány)

Az atomnak három alkotóeleme van: a proton, a neutron és a szűznemzésből származó elektron.

(Leesik valami)

Talán az utolsó, még nem digitalizált Walt Disney-rajzfilm A Dzsungel könyve. A magyar szinkronja frenetikus, különösen, mert mindegyik állat énekel, és mindegyikük más műfajban. Négy keselyű például spirituálét ad elő. Folyton unatkoznak, nem tudnak mit kezdeni magukkal. Egyikük lelkesen felveti:

– Gyerekek, röpjünk a dzsungel keleti végébe, ott mindig leesik valami!

Szemléletes kifejezés, nálunk azóta is családi sztenderd. Mert miből másból állna egy nyugdíjas élete (a dzsungel keleti végében), mint hogy várja, hogy neki is leessen valami.

Szívesen kiterjeszteném e kifejezés tartalmát. Alkalmaznám a dzsungelnek nemcsak a keleti, de a nyugati területeire is, meg úgy általában a világ népességére. Merthogy a döntéshozatalba a nagy tömegeknek – ellentétben a mainstream demokrácia-felfogással – még demokráciákban sem igen van beleszólásuk, ők levegőt esznek ígéret töltelékkel. Az ígéretök időnként részben teljesülnek, mert az államok politikai és gazdasági vezetői, tőkésai, uralkodói stb. stb. pontosan tudják, mikor kell visszafogniuk a mindennapi betevő rablást, és kénytelen-kelletlen visszacsorgatni valamicskét a javakból. Ezt bőséges propagandával kísérik. A tömeg pedig lázasan figyel, hogy végre neki is leessen valami az égből vagy a piramis csúcsáról.

A termelés jóvoltából és különösen a technika és tudomány haladása folytán a tömegek életszínvonala természetesen emelkedik. Matt Ridley neves humánológus, ismeretterjesztő szakíró könyve, a *Józan optimista* (Akadémiai Kiadó, 2012) döbbenetes adattömeggel próbálja bizonyítani, hogy a népesség jóléte legalább 200 év óta szinte megszakítatlanul növekszik. (Hullámvölgyek maguktól értetődően adódnak, nem hiszem, hogy 1945 világviszonylatban a fejlődés éve lett volna.)

Két dolgot azonban Ridley is fontosnak tart megjegyezni. Először is, a felső rétegek jóléte nyilván sokkal nagyobb mértékben nő (az olló nyílik). Másodszor, a szerző már a könyv elején bocsánatot kér attól a sok százmillió embertől, akik a mai világban rosszabb körülmények között élnek, mint a kőkorszakban.

Hát igen. Józan optimista nem beszél Szomáliáról. Vagy Szudánról. Vagy úgy általában Afrikáról.

Saját hozzájárulásom ehhez a témához:

TÁVOLBÓL

Afrikában üvölt a trópus,
nálunk meg a sok filantrópus.

Mostanában meg-megszóltatnak (rádióban, tévében) egy kiugrott papot. Mint halljuk, többféle munkával próbálkozott, most éppen barista, vagyis kávépincér.

Miért nem inkább finompéknek ment, vagy sommelier-nek, azaz borszakértőnek? („Ez az én testem... ez az én vérem...”)

(„*Kelj fel, és láss*”)

Mint hallom, Ferenc pápa el fog látogatni a Vakok Intézetébe is. Remélhetőleg sikerül majd csodát tennie, egy-két vaknak visszaadnia a látását. A pápákat ugyanis haláluk után rendszerint szentté avatják, és ahhoz elengedhetetlenül szükséges két, azaz két csodatétel. Legutóbb – úgy emlékszem, János Pálnál – már csak egy (1) csodatételt sikerült regisztrálni, de azt mondták rá: határeset, egye fene, elfogadom.

Rájött a környezetvédő roham az európaiakra: azt fontolgatják, hogy rendeleti úton lépnek fel az olcsó, rossz minőségű szövetárak ellen, amelyek néhányszori használat után szemétre kerülnek, és így, ugyebár, növelik az emberiség lábnyomát.

Nyilván csak a magamfajta rosszhiszemű firkászok élnek a gyanúperrel, hogy talán nem is környezetvédelemről van szó, csupán az olcsóbb ázsiai árut akarják (kereskedelemtехnikai eszközök híján) feltartóztatni. Mert, ha jól meggondolom, miért ne vásárolhatna valaki rosszabb minőségű ruhát sokkal olcsóbban?

Igazán csak a példa kedvéért: a hitleri Németország a harmincas évek vége felé úgy törvénykezett, hogy a vásárlóközönség egészségének megóvása érdekében betiltja mindazon tejtermékeket, amelyek 400 méternél alacsonyabban fekvő réteken legelő tehenektől származnak. Ez igazán üdvös dolog volt.

És egyben lehetetlenné tette a hollandok tejtermék-exportját. Hollandiának ugyanis egyetlen pontja sem fekszik 400 méter magasan.

„A pápalátogatás hete különleges alkalom arra, hogy az államfő kegyelmezési jogkörével éljen.” Budaházy György így elhagyhatta a váci börtönt (történetesen lóháton).

És visszatér a politikai sintérre.

(*Szófejtés*)

Édes öregúr, de vannak heppjei = Rigolyancsi

Ferenc pápa ma szabadlábra helyezte Novák Katalint.

(Igazságos béke)

Említene valaki a történelemből egyetlen békekötést, amely igazságos volt?

Igazán csak a vicc kedvéért hozom szóba, de nekem borzasztóan tetszik, hogy Bayer Zsolt, az egykori lutheránus, ma már csak azért sem mondhatna csúnyát a pápáról, „*mert azóta katolizált*”.

Kínálkozik a régi vicc:

– Jó, jó, de mi volt azelőtt?!

Adjon az isten Ferenc pápának hosszú életet. Ha egyszer jobb létre, szenderül, nem fogok viccelődni rajta. De szerencsére most még él, és szerintem az alábbi versen ő is mulatna. Ha akadna valaki, aki le tudná fordítani neki olaszra vagy spanyolra.

A PÁPA BŰCSÚJA

Immár a Vatikán
túlvan a patikán,
orvoshad duruzsol,
de már nem kuruzsol.
És aki mindezt látá,
szól a Szentatyá:

„Pá, pá...”

Általános rököny
bíboros körököny.
Az egész klérus
arcvonása zérus.
Bálám atya kábán áll –

elvárt volna valami
pápábbat a pápánál.

(Még egy kis pápa)

Én csak most hallottam, hogy a tolószékbe kényszerült pápát egy magyar fizioterapeuta hozta járóképes állapotba.

Feltehetően azt mondta neki:

– Kelj fel, és járj!

A Vatikán cáfolta azt a hírt, miszerint Ferenc pápa katonai magánrepülőgépen tért volna haza Rómába.

A sajtótájékoztatóján kifejtette, mekkora élmény volt számára, hogy a budai várban Orbán Viktor megáldotta őt.

A Mesterséges Intelligencia ma már csodákra képes. Kelet-közép-európai kutatók most e futurisztikus technika segítségével próbálják kideríteni: kihez jött a pápa Magyarországra, mit akart itt elérni, és kinek használt a látogatásával.

Az új vezérkari főnök, Böröndi Gábor „szittyá, rugalmas szervezetű megközelítésről” beszélt. Nem teljesen új megközelítés, bizonyítsa ezt Szittyá Attila Bendegúz (tényleg volt ilyen költő) legismertebb verse. Emlékezetből mondom, hibázhatok, de a szerző mondanivalóját biztosan nem hamisítom meg:

*Szabad megfújnom szittyá lantomat?!
Belezengek a fületekbe, hogy még olyat!
Aztán magatokat majd megnézhetétek,
ha lantom nekikezdett diadalmi énekének!
Majd megtudjátok, milyenek az ősmagyarok!
Nem mondok semmit, csak azt, hogy olyanok, mint én vagyok!*

Böröndi még a Magyar Honvédség mentális megújulásáról is beszélt. Most már csak az a kérdés, ki fogja Böröndit mentálisan megújítani.

(Kossuth)

Az egészséges táplálkozás hazai apostola. Minden nap eljár a pozsonyi diétára.

(Oscar-díj)

Hát ha továbbra is valami különleges értéket akarunk tulajdonítani neki, akkor alaposan fel kell kötnünk a nadrágunkat. Az amerikai Film Akadémia 2024-től új követelmény-rendszert fogalmaz meg, eszerint „a film legalább egyik főszereplőjének valamely alul-reprezentált csoportból kell származnia, az általános szereplőgárda 30 százalékának pedig legalább két alulreprezentált közösségből kell kikerülnie, vagy a film témájának kell ilyen tematikára fókuszálnia. A meghatározás szerint az alulreprezentált csoportok közé a nők, az etnikai kisebbségek, az LMBTQ+ emberek és fogyatékkal élők számítanak”.

Eddig még sosem akartam forgatókönyvet írni, de most megjött hozzá a kedvem. Első művem egy kínai zsidó és egy ateista muszlim nő szerelméről fog szólni. A férfi meleg és parkinsonos, a nő leszbikus és alzheimeres, mindkettő tolószékben ül, és a dadogó rendező tolja őket.

(Olvásónapló)

Most éppen arról olvasgatok, hogy az I. világháborúban hogyan manipulálta a hatalom a közvéleményt. Gyönyörűség arról tájékozódni, hogy Tisza gróf már a háborút megelőzően olyan törvényt vitt keresztül, amely tökéletes cenzúrát teremtett (és amely ellen még az ő Rákosi Jenője is tiltakozott). Ja, és még a hadüzenet előtt behívatta a Népszava főszerkesztőjét, és közölte vele, hogy ha csak megnyikkan a háború ellen, betiltja a lapot. Amelyet egyébként már akkor sem volt szabad utcán terjeszteni.

No de ezek csak provinciális apróságok. Engem az Általános Érvény, az Örök Emberi érdekel. Csak mutatóban egy-két részlet:

A kormányok politikai propagandaanyagokkal (az osztrák–magyar vörös könyv, a német fehér, a brit kék, a francia sárga, az olasz zöld, a belga szürke, az orosz narancssárga és a szerb kék könyv) próbálták igazolni a világ és saját lakosságuk előtt a hadba lépés jogosságát és elkerülhetetlenségét. Igyekeztek csatasorba állítani a szellemi élet kiválóságait, tudósokat, művészeket, hogy vegyenek részt a hazafias propagandában és az ellenfél démonizálásában. Németországban 93 ismert személyiség (köztük Max Weber és Albert Einstein) kiáltványt intézett a „civilizált világhoz”, melyben a hadba lépést az európai kultúra védelmét szolgáló döntésnek nevezték, és elutasították a német haderő erőszakos magatartásáról szóló nyugati vádakat. Franciaországban Henri Bergson, Anatole France, Camille Saint-Saëns és mások nemcsak a porosz imperializmust és az önkényuralmi rendszert ítélték el, hanem azt állították, hogy az erőszak a germán kultúra szerves része.

Ettől meg valóságos örömmámorban úszom:

A kulturális „mozgósítás” részeként a lapok megteltek hazafias irodalmi betétekkel, a színházak a nemzeti összetartozás erősítését szolgáló darabokat játszottak. Az emberek környezeté-

ben, hétköznapi tárgyain, az üzleti kirakatoktól a használati eszközök díszítéséig, a bélyegektől a képeslapokig a nemzeti identitás szimbólumai és a háborús kötelességteljesítés jelképei jelentek meg. A köztereken szobrok, emlékművek emlékeztettek a katonák hősi küzdelmére. Igyekeztek háborúra hangolni a gyerekeket is, militarizált játékokkal vagy a fémgyűjtésre való mozgósítással. A francia kormány a katolikus egyházal közösen [!!! DL] átfogó programot indított a gyerekek bevonására. Központilag kiadott útmutatók segítettek, hogy az iskolai tananyag, a vizsgakérdések, a tanórán kívüli foglalkozások a háborús célok mellett lelkesítsenek. Az iskolásokat bevonták a frontra küldendő szeretetcsomagok összeállításába. A gyerekek leveleket írtak a frontkatonáknak, hogy kitartásra ösztönözzék őket.

Manapság, száz év elteltével, már sokkal érettebbek vagyunk. Most hallom, hogy Pjotr Iljics Csajkovszkij megkapta a német állampolgárságot, műveit szabadon játszhatják Európában.

(Therapeuta)

Kiejtése: terapajta. Egysége a pajta, annak ezerszerese a kilopajta (kP), majd így tovább: megapajta, gigapajta, és végül a kacsalábon forgó pajta, a terapajta.

(Szójáték)

Adva van egy laza erkölcsű hölgy, aki úgy melleleg dobol is egy nevenincs popzenekarban. Majd sikerül hozzámennie egy igen-igen pénzes emberhez. Mi a neve? Na?

Ringyo Starr

Orbán szerint Napoleon és Hitler is az európai egység megteremtésére törekedtek. Hozzátette: „és azoktól ma sokkal könnyebb volna pénzt szerezni a tanárok fizetésére”.

A pápa ma Zelenszkijnek magyarázza el, hogy legyen béke.

(Új Idők)

Az újra klasszikusként fungáló Herczeg Ferencről keveset tudok, írófejedelem volt és elsősorban drámaíró, a kritikusok szerint legjobb műve a századforduló korának franciás

színdarabjait követő, külföldön is sikeres Kék róka, amelyből nemrég magyar tévéfilm készült.

Herczeg egyébiránt az Új Idők című újság főszerkesztője volt. Fiatal koromban a kezembe került e lap néhány – már 20. századi – száma, alaposan átnéztem őket. Maradandó élményt szerzett egy hosszú vers a Karinthy által halhatatlanná tett Szabolcska Mihálytól, a címére már nem emlékszem, csak a költemény kezdő/záró strófájára. Emlékezetből idézem, és a legújabb idők feminista hölgyeinek figyelmébe ajánlom:

*Ne küldjétek a lányt magas iskolákba,
Ne oktassátok sok rideg tudományra!
A Jóisten a lányt másra teremtette:
Nem okoskodásra, hanem szeretetre!*

(Ha már football)

Én is kedvelem a focit, ha jól játsszák. Most zajlik az Internazionale–Milan BL-elődöntő, éppen szünet van, és ez alatt le tudom írni egy élményemet, amely ezekkel a csapatokkal is kapcsolatos – vagy éppenséggel nem velük kapcsolatos.

Egyszer repülővel érkeztünk Barcelonából, és taxit hívtunk. A sofőr egy ötven körüli hölgy volt, értelmes, precíz, jól vezetett. Kérdezte, honnan. Megmondtuk. Ó, Barcelonában ők is jártak a párjával, mindketten nagy football-rajongók. Kérdeztük, hogy tetszett nekik a város. Nemigen tudott nevezetességet említeni, kivéve a stadiont, ahová természetesen ellátogattak. Az öltözőt is megnézték. Szuvenírt is vásároltak.

És hát Milánóban is jártak. (Itt térek vissza a mai meccsre, amelyről annyit kell tudni, hogy a két milánói csapat, az Internazionale és a Milan közös pályán játszik.) Igen, megnézték a pályát, az öltözőket is. A Milané tetszett jobban.

Namármost, az ember hajlandó a fejét csóválni, hogy valaki eljut Barcelonába (vagy Milánóba), és ott csupán a football-stadion érdekli. De vajon tényleg annyira rendkívüli ez? Lehet, hogy sok hasonló személlyel találkozhatunk. Vagy még annál is többel.

Vagy – és ezen már érdemes elgondolkodni – netalán ők vannak többségben? (Persze, ha egyáltalán eljutnak Barcelonába. Vagy Milánóba, ahol magam sem jártam.)

(Máci)

A Miska néven ismert medve a felvételek tanúsága szerint primán áttelelt a hegyekben. „Jellemzően kelet–nyugati irányban járja a Bükköt.” A Bükk ugyanis gömbölyű, folyamatosan lehet benne Nyugat felé menni. Nem kell visszafelé haladni, hogy eljussunk a kezdőpontig.

Akárcsak a földgömbön. Kérdés, hogy a Bükkben van-e vasárnap–hétfő vonal.

(Egyperces novella)

Az ember bekapcsolja a rádiót.

Lelkes női hang: „...egy kiváló komplex program...”

Az ember kikapcsolja a rádiót.

(Népmese)

... Ment, ment a legény, már csurgott róla a veríték, de még alig számolt meg négy mérföldkövet, pedig vagy huszonhetet kellett volna bejárnia. Látja ám, hogy jön szembe egy nyugdíjas öregasszony, cipeli a rőzsét, merthogy a gázt már nem tudja kifizetni. „Segíts, fiam, és megajándékozlak egy hétmérföldes csizmával, azzal gyorsabban célhoz érsz.” „Nem lehet, öreganyám, nem szavazná meg a parlament.”

(Az egyiknek sikerül, a másiknak nem)

A protekciósok talpon maradnak, a többinek meg annyi. Öcsém fedezte fel a hírek között, hogy a román környezetvédelmi miniszter 426 medve kilövését engedélyezi.

A miniszter neve: Tánczos Barna.

(Spiritizmus)

Az ilyesfajta tanok felé általában a kétségbeesés taszítja a halandót. Azt reméli, hogy amit racionálisan nem sikerült megértenie, azt talán valamiféle irracionális erő megvilágosíthatja. Így jártam én is. A szomszédunkban zajló háború kilátástalansága a spiritiszták ösvényére lökött. Megidéztem az ezrével-tízezzel elesett ukrán katonák szellemét, és megkonzultáltam velük, hogyan vélekednek utólag a történésekről, meg arról, hogy mi volna a békéhez vezető út.

Elmondták – azzal a feltétellel, hogy titokban tartom. Így csak annyit árulhatok el, hogy nincs összhangban a mainstream gondolkodással.

(Angol szójáték. Nem köll mindenkinek értenie.)

- Neve?
- Miss Ippi.
- Apja neve?
- Mister Ippi.
- És a kedves mamájáé?
- Nem tudom, kérem, otthagyt minket kiskoromban.

Ó, de szép is volt, amikor mint rövidnadrágos úttörő (az 50-es években) teli tüdővel énekelhettem azt a gyönyörűséges dalt... amely manapság akár új értelmet is nyerhet:

A Mi Hazánkról szól az ének,
a Mi Hazánknál nincsen szebb,
a Mi Hazánk a béke földje,
lakói boldog emberek!

Díszelőadás lesz a Parlamentben, vezető magyar politikusok közreműködésével. Samuel Becket egy régebbi drámáját adják elő,
címe: *Zsozsóra várva*.

(Gasztronómiai tragédia)

Johanna a máglyán:
Szűzpecsenye orléansi módra.

(Gasztronómiai tragédia – II)

Létezik olyan, hogy bolognese kutya. Kicsi fehér jószág.
De ha leöntik paradicsomszósszal, akkor már milanese.

(Kéri László új könyvének címe)

„Hogy én miért nem rúgtam ki őket, amikor még a tanítványaim voltak?!”

Vidnyánszky Attila nemességet kap az uralkodótól. Címerét már megfestették: két keresztbefektetett színház, rajtuk piros-fehér-zöld mező. A jelmondatot stílszerűen Shakespeare-től vették:

– Ide nekem az oroszánt is!

Mindig viszolyogtam az úgynevezett extrém sportoktól és sportolóktól (az én kartotékozóban csak mint „öngyilkos banda” szerepelnek), náluk jobban csak azokat utálom, akik lelkesednek értük vagy pláne mint újságírók hősek vagy mártírnak nevezik őket. Ezt a véleményemet bárhol, bármikor, bárkinek el merem mondani.

És hadd hitelesítsem az alábbi verssel.

EMPÁTIA

Mikor gyomromban a fordulatszámoló
már ezret pördült az
aluljáróba csomagolt paplanlakóktól,
az empátia – huss! – kifogy.

Közönnyel fogadom

a giccshercegné gyászjelentését,
meg az iszákos focistáét, meg a
száztizenhatéves szentatyáét.

De Kokó halála megrendítene.

Kokó gorilla.
Megtanították a jelbeszédre,
ezer szót használ siketnémán,
és lágy taglejtéssel a félelmetes mancs
beszél, beszél,
kérdez és felel.

Játékszere is volt: barátja, egy cica.
Az oktalan kis gombolyag egyszer

beszaladt a kerekek alá.
Mikor Kokónak megvitték a gyászhiért,
elkomorult,
ujjai sokáig keresték a szót, majd
ezt mutogatták el tétován:
Kokó gyomrában nagyon keserű.

Na tessék, egy pillanatra nem figyelek oda, és a Nyugat már megint haldoklik. Nekünk az ötvenes években mondtak ilyesmit. A Pesti Polgár reakciója akkoriban ez volt (egy újszülöttnék minden vicc új):
– *Istenem, de szép halál!*

Érdekes. Mindenütt azt írják ki, hogy „lecsökkentjük az árakat”.
Pedig mindig felcsökkentik.

Barátaim! Mi itt mind jól tudjuk, hogy a magyar nép kvázi rokonságban áll a szlávokkal, és mindig szoros barátságban állt a szerb néppel. Fogjuk meg tehát egymás kezét, és skandáljuk ritmikusan együtt:
– Megállj, megállj, kutya Szerbia!

Elbocsátották a Péterfy Kórház frissiben kinevezett főigazgatóját, mert fehérgalléros bűnözőknek nevezte a belügyi államtitkárokat.

(Szófejtés)

Dutyifree = külügyi-külkereskedelmi tranzakció.

A nagyszerű – és általam is nagyra becsült – színész beszélt a rádióban. Véleménye szerint a színészeknek szélesebb a látókörük, mint úgy általában a polgároknak. Utánagondoltam. Tegnap éppen Gárdos Péter csodálatos filmjét néztem meg, az Uramistent, benne a zseniális (rég) Eperjes Károllyal, és a szintén kitűnő Dörner Györggyel. Kétlem, hogy ők testesítenék meg azt a bizonyos szélesebb látókört.

Aztán eszembe jutottak a rendszerváltás korának nagy színészei, amint ott ágálnak a politikai aréna porondján, más-más pártok „arca” gyanánt. Darvas Iván az SzDSz mellett kampányolt, Kállai (előzőleg még Kádár parlamenti képviselője) az MSZP érveit hangoztatta, Sinkovits cserkészgatyában próbálta bevonni a polgárokat az MDF eszmei áramlatába. Bessenyei Torgyán Kisgazdapártját támogatta.

A szélsőbalnak és a szélsőjobbnak nem jutott a sztárszínészekből – vagy csak én nem emlékszem már rájuk. Ebből esetleg azt a tanulságot lehet levonni, hogy a színészek széles látóköre a teljes politikai palettát lefedi. A szélsőségeket lehetőleg – és remélhetőleg – elkerülik.

Akárcsak az átlagos magyar, nem túl széles látókörű polgárember.

(Még egy előrejelzés 15 évvel ezelőttről. Tessék eldönteni, releváns-e még.)

ÉTER

A műsoridő
fele előzetes
fele ismétlés
a többi reklám

Nem szeretném, ha rasszistának bélyegeznének, ezért hangsúlyozom, hogy témám ezúttal nem a politika, hanem az arról szóló elemzés, és azon belül az újságírói objektivitás. A franciaországi zavargásokról írt a HVG, ott olvastam ezt a mondatot: „Jellemző, hogy a letartóztatottak átlagéletkora 17 év, és 60 százalékuknak még nem volt priuszuk.”

Hozzáállás kérdése, hogy a pohár félig üres, vagy félig teli van.

(Vazall)

Bárói címet csak király adhat. Horthy azért alapította a vitézi rendet, hogy ő is adományozhasson valamit. Az ő példáját követve alapította Orbán Viktor a vazall rendet. A vazallt hűségéért ütik vazallá. A Rend nagymestere értelemszerűen a miniszterelnök, kisebb tisztség (vármegyénként) a Vazallispán, más néven Nagy vazall.

Annak idején Orbán Viktor az amerikaiaktól akart venni repülőgépet, de aztán aludt rá egyet, és reggel inkább a svéd Gripent rendelte meg.

Lehet, hogy most is sorsfordító éjszaka elébe nézünk? Orbán ma este még nem egészen tudja, hogy a Parlament meg akarja-e szavazni a svéd NATO-tagságot, de holnapra... Lehet, hogy reggelre inkább az USA NATO-tagságát akarja megszavazni?

A legújabb rendelet értelmében a közterületek padjait ki kell festeni. A pártok mandátumuk arányában juthatnak padokhoz, hogy odamázolhassák jelképeiket az ülőkére.

Politikus kétféle van, úgymint: megélhetési és meg nem élhetési politikus.

(Ó, szövetség!)

... és kimene Orbán és üstökön ragadá az inflációt. És hajnalig birkóztak vala, de egyik sem győzheté le a másikat. És reggelre szövetséget kötének egymással.

(Szófejtés)

Fogathajtás = modern fogászati módszer, tablettával.

(Mesterséges intelligencia)

Mert erről volt szó a tévében, a NAV-val is példálódtak, hogy az MI mennyire megkönnyíti az adatok áttekintését és a vétkesek kiszűrését. Gondolom, ha az MI ilyen mértékben fejlődik tovább, akkor a NAV akár még a Mészáros- és Tiborcz-féle cégcsoportokig is eljuthat.

A kitűnő üzletember és kulturális miniszter, Csák János ha nem is érvekkkel, de kétségtelenül élénk taglejtésekkel világította meg vízióit arról, kit kéne kinevezni a Zeneakadémia élére.

- Nekem olyan ember kell... – jelentette ki, mintha csak azt mondta volna:
- Nekem olyan asszony kell...

(Novák Katalin Ruandában)

„A helyiek által legnagyobb becsben tartott elnöki adomány két tehén volt, amelyek hozzájárulnak, hogy a gyerekek egészséges tejhez jussanak.” Ha jól értem, Novák két állattal betehenesítette egész Ruandát.

Vihetett volna legalább hármat: fehérét, feketét, tarkát.

(Feröer)

A Feröer-szigetéről eddig is tudtuk, hogy futball-nagyhatalom, és hogy bajnokcsapatában válogatott villanyszerelők szerepelnek, nem csoda, hogy nem bírt velük a Fradi.

A Feröer-szigeteket valamivel több mint 50 ezren lakják. Azon töprengök, hogy ha a meccset történetesen nem az Üllői úton, hanem a nagyobb fakszni kedvéért a Puskás Arénában játsszák, a teljes feröeri populáció elért volna a lelátón. És még 15 ezer magyar szurkolónak is maradt volna hely.

(Még mindig a Fradi)

Valakinek a szájából elhangzott ez a zseniális értékelés: „negatív siker”. Erről nekem a Pravda csodálatos sporttudósítása jutott az eszembe, álljon itt csak a parafrázisa:

„Hatalmas nemzetközi futballtalálkozó a Groupama-arénában!
A Ferencváros csapata az előkelő második helyet szerezte meg.
A feröeriek utolsó előttiek lettek.”

(Szóbeli ért az ember)

Klasszikus humoristán, Gádor Béla írja (meglehetősen szegény) gyermekkoráról, hogy odaállt az apja elé, és kifejtette, hogy ő egész életében kitartóan fog korcsolyázni, amíg ő nem lesz a világ legjobbja, imígyen hozva dicsőséget a családra. Mire az apja tömören:
– Nem kapsz korcsolyát.

Körülbelül így reagált Katim is arra a mindenfelől áradó hírre, hogy hát a csővezetékek országszerte mennyire rossz állapotban vannak.
– Ajjaj, emelni fogják a vízdíjat.

Érdeemes kicsit továbbgondolni ezt a dolgot. Hogy a sajtót elárasztják majd a vízpazarlás-

ról szóló cikkek, dicsőítve a vízzel való takarékoskodás nemes erényét. Fel fog merülni, mint hal a vízben, hogy voltaképpen a hagyományos árnyékszék mennyivel környezetkímélőbb a puccos WC-nél, érdemes volna oda visszaretíralni. És hogy az ember minél kevésbé hagyja ott lábnyomát a budiban, remélhetőleg meg fogják hirdetni a latrinaprogramot, amelyre a falvak (városban a kerületek, esetleg főutcák) közösen pályázhatnak.

(Olcsó poén)

... és ha ez valakiknek nem tetszik, meghosszabbítjuk a Fradit egészen Bicskéig!

(Örkény-egyperces a brüsszeli pénzeokról)

... Megmondom én az elvtársnak úgy, ahogy van: lópisztoly lesz itten, nem kifizetés.

A Városháza azon töpreng, nem kéne-e a Lánchídon egy külön biciklisávot létesíteni háromkerekű bicikliknek, elősegítendő a családi forgalmat.

A triciklik természetesen nem lehetnek pirosak vagy narancsszínűek, csakis zöldre szabadna festeni őket.

Térdet-fejet hajtani: audio-vizuális változatban pukkedli.

(Túlvilági adok-veszek)

A kulturtörténész Ráth-Végh István tudósít egy adás-vételi szerződésről, amely úgy az 1600-as évekből származik. Egy török könyvtárban találták, érthető, hogy az egész irományt keleties íz itatja át. Az eladó a legmélyebb hódolat nyelvén ajánlja fel portékáját a rangban magasan fölötte álló vevőnek. A szerződés tárgya „tíz esztendő mindabból az időből, melyet Allah nekem rendelt, s amelyet ennyi meg ennyi aranyért íme átengedek a tiszteletre méltó XYZ Bégnek, Allah növessze meg a szakállát”.

Azon gondolkodom, elképzelhető volna-e egy ilyen túlvilági szerződés itt és most, Magyarországon. Maga az ötlet nem áll messze a kereszténységtől, tessék csak a hírhedt búcsúcédulákra gondolni, amelyekkel szintén a mennyországot árusították, ez még Luther fellépése előtt történt, de az egyházi korrupció egyéb formái azóta is közöttünk élnek. Milyen érdekes is lenne, ha száz év múlva a történészek egy olyan szerződésre bukkan-

nának, amelynek tanúsága szerint a tiszteletre méltó XYZ Lőrinc úrnak (Isten növesse meg a vállalatbirodalmát!) valaki bizonyos állampapírokért cserébe felajánlana tíz esztendő az Úr által neki rendelt földi életéből.

Az okiratot az Egyház részéről mondjuk Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök ellenjegyezhetné, már Zánka, Fonyódliget, valamint 30 millárd forint birtokában. Melynek köszönhetően a püspökségnek szintén átadott lakitelki élményközpontban – a Hungarikum Ligetben – „van már turult mintázó lovarda, Nimród csillagképet formázó footgolf pálya, strand, zöldséges üvegház, borkatedrális, hotel és kemping is”. A másik egyházügyi közjegyző Lezsák Sándor lehetne, aki a lakitelki wellnessközpont átadását eképpen kommentálta:

„Úgy gondoltam, ha az egyház ezer éven át jó tulajdonos volt, akkor a következő ezerben is az lesz, ezért megkapta a létesítmény tulajdonjogát.”

Akkumulátorgyárat építenek Felcsúton. (És ha ez valakinek nem tetszik, meghosszabbítják Bicskéig.)

(Szentistvánéji álmom)

Augusztus 20-án megjelentek a Napkeleti Bölcsek, és az éjszakai égbolton fülsiketítő robbanással feltűnt egy ragyogó félhold...

(Szuvenír)

Módosítják a maratonfutás útvonalát. A versenyzőket a Dózsa György útról közvetlenül a Podmaniczky utcára irányítják, és mindegyikük magával vihet egyet a MÁV-kórház lehulló darabjaiból.

(Jókai)

A tűzijáték alatt a miniszterelnök paprikás tokaszalonnával és elsőrangú kisüsti pálinkával kedveskedett vendégeinek, majd tiszteletpéldányt nyújtott át nekik a Törökvilág Magyarországon díszkiadásából.

(Prigozsinisták)

(„Hogyan is képzelhette ez az ember – mondta egy barátom –, hogy mindezt élve megúsz-sza?!” Merthogy bizonyos cselekmények következményekkel járnak. A prigozsinoknak, akik megengedhetetlen dolgokat követnek el az uralkodó ellen, mentességet ígérnek, aztán a többit már tudjuk. Ha jól emlékszem, Shakespeare királydrámáiban is lehet olvasni ilyesmiről.

A legismertebb magyar prigozsinistát Hunyadi Lászlónak hívták. Mint ismeretes (bár sajnos nem eléggé széles körben), a legitim király, akit a Hunyadi-klán fogcsikorgatva, de elfogadott, látogatásra érkezett Nándorfejérvárra. Amikor becsónakáztak a várba, a Hunyadiak sitty – lecsapták a kaput, a kormányzót pedig (a király nagybátyját) sitty – kivégezték. A halálra rémült, 17 éves uralkodót addig győzködték, míg újabb javadalmakat nem adott a Hunyadiaknak. Majd magukkal vitték Világos várába, ahol az áldott emlékezetű Szilágyi Erzsébet folytatta a király meggyőzését, és aláíratott vele egy papírt, miszerint megbocsát. (Csak jelzem, hogy az ilyen irat már a római jog szerint sem lett volna érvényes.)

A papiros erejében bízva Hunyadi elment egy tanácskozásra Budára. Repülőgép nem lévén, a régi, hagyományos módszerrel, pallossal kellett kivégezni. Hunyadi Lászlóról sok szép balladát alkottak a költők, előadva az ő – hazafiasabbnak látszó – verziójukat.

Prigozsin népszerűségét ismerve: talán róla is írnak majd hazafias balladákat.

Az új tanévben bevezetik a kötelező török nyelvoktatást. (Érettségi tantárgy.)

(Műszerek)

A kultúra iránti affinitást méri a baromméter és a tahóméter.

(Ez király!)

Mi a különbség király és miniszterelnök között?
Hát ha csak az nem, hogy király az utóbbi pár évszázad folyamán sosem lakott a budai várban.

(Büszkeség és balítélet)

Piréz vagyok. És büszke vagyok rá, hogy piréz vagyok.
Ugyanis ha nem volnék rá büszke, akkor is piréz maradnék.

(Nébdal)

Elment a madárka,
üres a kalicka.
Azt üzente vissza,
visszajő tavaszra.

Ha tavaszra nem jő,
búzavirulásra –
de ha akkor sem jő,
talán sohasem jő.

(Navracsics Tibor gyűjtéséből)

„A szociális érzékenység a mindenkori ellenzék privilégiuma.”
(Nostradamus)

Új sorozat indul a Netflixeen Tizenkettő egy tucatban címmel. Szociális érdekessége, hogy a szereplők közül az egyik fehér, a másik fekete, a harmadik sárga, a negyedik meleg, az ötödik lesbikus, a hatodik transzvesztita, a hetedik túlsúlyos, a nyolcadik autista, a kilencedik törpenövésű, a tizedik alzheimeres, a tizenegyedik parkinsonos, a tizenkettedik féllábú. Vagy vesebeteg – ezt még nem döntötték el.

(© P. Howard)

Természettudományi tárgyak tanítására felvesznek nem-képesített tanárokat, balett-táncosokat és kőfaragókat.

(Még mindig a tanításról)

A tanárhiány azonnal megszűnik, amint a Mesterséges Intelligencia odáig jut, hogy tanítani képes matematikát, fizikát, irodalmat, történelmet és hittant.

(Egy film 1974-ből)

Nem emberek játszották el, hanem állatok. Fél évszázada forgatta le a dél-afrikai Jamie Uys (rendező, forgatókönyvíró, operatőr, vágó és producer egy személyben) a Sivatagi show című természetfilmet a Namib, a Kalahári és a szomszédos sivatagokban. Azóta nagyon sok természetfilm készült, jók-rosszak vegyesen, de amit Uys produkált, az egyáltalán semmihez sem fogható. Eltérően az eredendően dokumentarista természetfilmekről, ez egy műremek, egy nagy művész egyszervolt, megismételhetetlen alkotása.

Nem hibátlan, főleg zoológusok találnának benne kivetnivalót (például amikor a történet kedvéért többféle állatot összefényképeznek, holott a valóságban ott éppen nem találkoztak), de az elbeszélés megéri ezeket az apróbb csalásokat, végtére: ez egy műalkotás. A narráció kedves, játékos, szellemes, olykor lírai – és a rendező csalhatatlan ösztönrel válogatja össze az egyes epizódokhoz legjobban illő zenét. (Például a majmok jókedvükben Brahms Magyar táncaira bukfaceznek lefelé a lejtőn.) Nagyszerű a zenei aláfestése a film leghíresebb és a Youtube-on rendszeresen látogatott jelenetének is, amelyben az érett gyümölcsöktől az egész állatsereglet berúg, majmaktól elefántig mindenki.

De Uys ennél is többet tud. A film vége felé olyan drámát – tragédiát – forgat le, amely ebben a műfajban teljességgel ismeretlen, és ezen a ponton válik a film végzetesen emberivé. Arról van szó, hogy túl korán köszönt be a száraz évszak, a hatalmas tó hamar kiszárad, a kis pelikánok még nem tudnak repülni. Szüleik kénytelenek a sorsukra hagyni őket, és az apró madarak hosszú, majd egyre rövidebb sorokban menetelnek a sivatagban. Egyre kevesebben maradnak, már csak néhányan bírják a hőséget.

És akkor Uys elkezdi a felhőket fényképezni, ahogy össze-összeállnának, de a környörtelesség folyvást szerteoszlatja őket, miközben a pelikánok az eget kémlelik. A felhőjátékot kezdetben Liszt Les Préludes-je kíséri, hátborzongató hitelességgel. A narráció itt már teljesen antropomorf – maguk a Természet Erői csapnak össze. És amikor a felhők végre feldúsulnak, és várható már az eső, a felhők rohamát A Walkürök lovaglása segít megtestesíteni. Azóta is, valahányszor meghallom ezeket a zenéket, Uys pelikánjai jutnak eszembe, és beleborzongok. Gesamtkunst.

Ilyen kataklizmát nehéz feloldani, de Uysnak még ez is sikerül. Az eső után új életre kél a táj, és az állatok mintegy táncra perdülnek, ezúttal Csajkovszkij Rózsakeringőjének dallamára. A hárfapengést követő fenséges fanfár, a kürtszólam, amely az egész zenekaron áthatol – Uys alkotásában szinte univerzális jelentőségre tesz szert. Mindehhez az

előtérben ott áll a Karmester: egy gyönyörű kócsag, amely a szárnyaival vezényel, majd a produkció – és egyben a film – végén kecsesen meghajol.

Egyvalamiről nem szóltam még, a narrátorról – akit pedig az egész film folyamán hallunk, és egy pillanatra sem válik fárasztóvá. A szöveg magyar változata tökéletes, Sztankay István orgánuma pedig azóta is nagyon hiányzik. Ritka szerencse, hogy ő akkor még ott volt, és hogy erre a szerepre őt választották.

Orbán később azzal mentegődött, hogy amikor meghívta Erdogant a Várba, akkor valójában a régi magyar virtusnak megfelelően magával akarta rántani az ebadta muszlimot a mélybe.

Orbán Viktor kijelentette: ha elmaradnak az uniós pénzek, nem tudjuk kifizetni a tanárokat és felzárkóztatni a magyarországi cigányságot.

Hallom a rádióban, hogy az MSZP ezentúl a kis lépések politikájára készül, amennyiben apró-cseprő dolgokat hoz elő, amelyek érdeklik az átlagembert.

Kis lépés a politikában, nagy marhaság a hírrovatban.

Önálló programmal tér vissza a politikába Vona Gábor a Huzi-Vona Párt élén.

Orbán Viktor a horvát tengernél nyaralt egy házban, amely Ungár Péter testvéréé. Ungár hosszasan magyarázta az ügyet.

Ahogy egy néhai humorista mondta: *„mint a kisgyermek, aki belepisil a nadrágjába, de a tekintete azt sugározza: nem én voltam!”*

(Kazohinia)

Gyakran eltűnődöm intelligens, képzett, magas műveltségű barátaimon-ismerőseimen, akik vallásosak. A rádióban számos alkalommal hallgattam a neves genetikus-immunbiológust, előadása mindig magával ragadott. Viszont egyszer rábukkantam a neten

egy interjújára, azt fejtegeti, hogy a vallása nélkül képtelen volna tudományos munkát végezni.

Tudom, hogy igazuk van. Igazuk van – annak ellenére, hogy az utóbbi párszáz év társzekerrel szállította a racionális érveket bárminemű vallásosság ellen. Például (hogy az elején kezdjük) a három nagy monoteista vallás, kozmológiáját tekintve, eredendően laposföld-hívő. A Felsőbb Lény még annyit sem mondott el prófétáinak, hogy a Föld kering a Nap körül, nem pedig fordítva.

Igazuk van annak ellenére is, hogy a fent említett „Ábrahám-vallások” dokumentációja aggasztóan antedatált. A zsidó szent iratok 400 évvel az események után keletkeztek, az Evangéliumokat a második században írták, és pedig Rómában (a szerzőknek csak ködös képük volt a Jézus-korabeli Jeruzsálemről). Mohamed megtiltotta, hogy kinyilatkoztatásait még életében összesítsék, később úgy kellett összeszedni őket „papirusz-szeletekről, lapos kövekről, pálmalevelekről, vállcsontokról, állati bordákról, bórdarabokról és fadarabokról, továbbá az emberek szívéből”.

Igazságuk forrása sokkal mélyebben ered: az emberi természetben. Nyilvánvaló, hogy a Homo Sapiens képtelen meglenni vallás nélkül. Ez valami evolúciós gépezet műve lehet, nyilván előnyökkel kellett járnia, különben nem maradt volna fenn a genetikai állományunkban. Annyi biztos, hogy embert embertől semmi más nem választ el annyira, mint az eltérő vallásuk. A vallás az egyik legerősebb csoportképző tulajdonság. (Az erkölcsöz nincs sok köze, mai ismereteink szerint az erkölcs evolúciós fejlemény, a rokonszelekció terméke, vizsgálatát matematikai-statisztikai módszerek teszik lehetővé. Rossz nyelvű humánétológusok szerint a vallásban az a legfontosabb, hogy megengedi nekünk, hogy lelkiismeretfurdalás nélkül gyilkolhassunk. Ezek az ismeretek azonban nem túl népszerűek.)

És akkor hadd hozzak szóba egy könyvet, egyet a legzseniálisabbak közül, Swift óta a legjobb Gulliveriádát: Szathmári Sándor Kazohiniáját (amelyért Karinthy állítólag odaadta volna a saját hasonló műveit). Első pillantásra science fiction-nek tűnik, valójában egyáltalán nem a technikai fejlődésről szól. Gulliver (mint hajóorvos) egy különös szigetre vetődik, a racionális lények birodalmába (kazo = ok, ráció). Az első részben ők tartanak tükröt elénk, nevetségessé téve a mi civilizált társadalmunk irracionális gondolkodását.

A Szerző nem képes beilleszkedni ebbe a racionális társadalomba. Ezért a második részben megengedik neki, hogy bevonuljon az ősi irracionális embertípus gettójába – ez egy olyan gettó, amelybe nem bezárnak, hanem bezárkóznak. Itt aztán elszabadul a pokol. A regényben minden tabu megkapja a magáét, de a vallásra – hogy úgy mondjam – záporoznak az ütlegek. Szathmári rezüméje: az ember, ez az elátkozott faj nem képes rá, hogy akár racionális, akár irracionális körülmények között jól érezze magát. Szerintem Szathmári minden más regénynél jobban leköveti biológiai (mondjuk: humánétológiai) ismereteinket.

Ezt mástól még nem hallottam. Pedig elég sok recenziót olvastam róla.

Jelszavunk: több *panem* és kevesebb *circenses*!

Az amerikai „Nestor” program keretében végigjárják az összes aggok menhelyét, hogy kiválasszák a még használható demokrata politikusokat.

A magyar társadalom kettészakadása óta az a legderűsebb hír, hogy az élénk mindenben példaképnek állított USA ugyanennyire szét van verve, és a Capitolium ostroma óta ezt már lehazudni sem lehet. Most hallom, hogy a demokraták valami mozgalomfélét akarnak indítani a két tábor összeboronálására, én nem értek hozzá, csak azt tudom, hogy ilyesfajta békítő indítványokat az szokott tenni, aki végleg vesztesre áll.

Mi persze Amerikát csak filmekből ismerjük, de a valóság, mint valami patak, olykor még az édeskés történetek kövein is átszivárog. Nem volt nagyszabású film, de nézhető 2009-ből a Hová tűntek Morganék, ahol is a válófélben lévő házaspár közösen lesz tanúja egy gyilkosságnak, mire berakják őket egy tanúvédelmi programba és elküldik őket az isten háta mögé, Délre.

Namármost, kocsma ott csak egyetlen egy van, és a tanúvédett hölgy azt szeretné elérni, hogy a mellette lévő asztalnál ülő öregúr ne szivarozzon vagy ne feléjük fújja a füstöt. Sajnos, az öregúr a kocsma tulajdonosa, akivel egyáltalán nem lehet tárgyalni, azonnal ideológiai síkra tereli a beszélgetést. A hölgy megkockáztatja: „Miért, maguknál talán nincsenek demokraták?” Mire az öregúr kislány-unokája az asztal túloldaláról: „Tizen- négyen! És tudjuk, hol laknak!”

(Az Őslények Újralovaglása)

Össze lehet-e hozni egy asztalhoz a rockzenét, a teológiát és a paleontológiát?
De még mennyire! Kéretik koncentrálni! Csak erős idegzetűeknek!

Egy angol rockzenekar, The Piltdown Men 1960-ban nagy sikert aratott néhány furcsa hangzású felvételével, köztük a Piltdown Rides Againnel (magyarul Az Őslények Újralovaglása címmel ismerjük), Rossini Tell Vilmos-nyitányának dallamára, harsány szaxofonszólamokkal és nem utolsó sorban üstdobbal, amitől a zene tényleg úgy hangzik, mintha dinoszauruszok táncolnának rá.

És hogy miért Piltdownról nevezték el magukat? Mert akkoriban már tele volt a sajtó azzal, hogy a híres, 1912-ben kiásott piltdowni majomember a tudománytörténet egyik legnagyobb csalása volt. Pedig a britek nagyon büszkék voltak a leletre, mint a hiányzó láncszemre majom és ember között. A hamisító egy Charles Dawson nevű amatőr régész

a maradványokat egy emberi agykoponyából és egy orángután állkapcsából rakta össze. Nemzeti hős lett belőle, ezért látható az archív képen karddal az oldalán. Csak 1953-ban bizonyította be a British National History Museum, hogy a nagy brit paleontológiai siker egy mesteri átverés eredménye.

Lépjen be történetünkbe egy igazi paleontológus (és filozófus és teológus!), Pierre Teilhard de Chardin (1881–1955), aki ifjúkorában teológiát tanult Sussexben, majd világhírű régész lett. Kutatott Afrikában, Dél-Amerikában, és hogy egyebet ne mondjunk, a Pekingi Ember maradványainak felfedezésekor éppen Kínában, egy expedíció élén találta magát, ő volt az egyik első európai, aki megtekinthette ezt a fontos leletet. Mint filozófus is hírnevet szerzett, a teológusok igen fontos személyiségnek tartják.

Később egy másik neves paleontológus (és evolúcióbíológus és tudománytörténész), az amerikai Stephen Jay Gould*** több cikkben is felvetette, hogy Teilhardnak netán köze lehetett a piltdowni hamisításhoz. Tény, hogy 1912-ben Teilhard a helyszínen járt, miután régészeti ambícióitól vezérelve kapcsolatba lépett a híres Dawsonnal. Együtt ásott a hamisítóval és társaival, és a későbbiekben is levelezésben állott vele. Vajon mennyit tudhatott Dawson trükkjeiről? Szerintem semmit, Dawson aligha adta volna ki magát az ifjú, ambiciózus régésznek. A legtöbb, amit mondhatunk: Teilhard „benne volt a kabátlopásban”.

Itt muszáj egy kicsit teológiával is foglalkoznunk. Teilhard természettudós volt, és elfogadta az evolúciós elméletet, de összhangba szerette volna hozni a keresztény modellel. Eszerint (ha jól értem) a Teremtő célja eredendően Jézus volt, és az evolúció is csak az Ő szándékainak eszköze, hogy az emberiség végre eljuthasson a Megváltóig. Ez a magyarázat sajnos légből kapott, és a vallásos ember számára sem meggyőző. Ráadásul a Vatikánnak sem tetszet, a szerző tudomására hozták, hogy elmélete veszedelmesen közel kerül a panteizmushoz, és eltanácsolták Teilhard-t a filozofálástól. Teilhard jó katolikus volt, szót fogadott, és visszament tanítani – amit úgy értsünk, hogy Európától Amerikáig minden egyetemre meghívták előadónak.

A történet szereplői már régen nem élnek. Néhány sláger viszont ma is megél: azóta is játsszák a rádióadók a Brontosaurus Stomp-ot és persze a Piltdown Rides Againt.

****Gould annyiban is érdekes lehet számunkra, mert mind a négy nagyszülője menekült volt, közülük kettő magyar. Figyelmet érdemel idehaza is megjelent remek könyve az IQ történetéről (Az elméricskél ember, Typotex, 1999).*

(A tudomány öl, butit és nyomorba dönt)

Ha már úgyis időszerű a magyar–üzbég barátság, talán Szamarkandot kéne testvérvárosunkká fogadnunk. Végül is egy világbirodalom középpontja és ékköve volt. A kultúra mulandóságára az alábbi kis Egyperccsel (© Örkény) szeretnék rámutatni.

Szamarkandot már Dzsingisz Kán is lerohanta, de más dolog lerohanni és megint más dolog felvirágoztatni. Utóbbi Timur Lenk idejében következett be, Ulugbek (Uluk Bég) színrelépésével. (Wiki:) „Ulugbek különösen fogékony volt a tudományra és a művészetekre. Verseket és történelmi tanulmányokat is írt, de inkább matematikusként és főleg mint csillagász alkotott maradandót. Szamarkandot az iszlám világ egyik vezető városává tette.” 1428 körül egy háromszintes, 35 méter magas obszervatóriumot építtetett. Ulugbek személyesen is részt vett a megfigyelésekben-kutatásokban. Előrejelzései rendkívül pontosak voltak. 1437-ben egy csillagkatalógust publikált, ezt 1665-ben Oxfordban még kiadták.

Ulugbek 1447-ben trónra került. Két év múlva megölték, mert nem indított hódító háborúkat (ami pedig az iszlám szellemét követve kötelessége lett volna).

Hát nem vicces?!

Felmérések szerint a vállalkozók 89,5 százaléka eltörölné a kötelező kamarai parraghot.

Hát énnekem nem megy ki a fejemből az az ukrán papi áldás, amiről legutóbb írtam (HVG, 24. oldal, „Ortodox pap áldja meg az ukrán kadétokat”). Hadd idézzek néhány sort egy költőtől, Darvas Szilárdnak hívták, és amikor a verset írta, éppen katona volt.

Az 5. §

Munkád, hogyha megrabolták,
ne keresd a rabló holtát,
tilt az ég és tilt a föld,
ott pokol vár, itt kötél les,
dobd el késed, hogyha éles,
jól vigyázz, hogy meg ne öld. [...]

Ha a beteg holtra válva
hiába vár a halálra,
és üvölt és haldokol,
csendben várjad, hogy kihűljön,
kínja meg ne rövidüljön,
mert kötél vár és pokol. [...]

Hogyha mégis kedved támad,
csapj fel öcsém katonának,
éld ki ősi mániád,
térdig járhatsz ott a vérben,

és a kéklő mennybe érve
Jézus vár és Máriád.

A szerző, mint mondtam, akkoriban (valamivel az én születésem előtt) éppen katona volt. Nem önszántából – viszont legalább megáldották.

(Bejelentették: egy éves az árnyékkormány!)

Mg sk bldg szltsnpt kvnk!

Orbán jobbkeze kijelentette: legfőbb vágya, hogy őt is levágják és bebalzsamozzák.

(Grimmeske)

Emlékszik még rá valaki, hogy a hét törpe közül melyik volt a legnagyobb?

(Parkinson-kór)

Valahányszor a négysebességes Európáról hallok, mindig Parkinson professzor művei jutnak eszembe. C. Northcote Parkinson (eltérően a nálunk kísértő Róna Pétertől) valóban oxfordi közgazdász professzor volt, és a könyvei nálunk is népszerűek voltak a 60-as években. Szórakoztató eszmefuttatásokat írt gazdaságról, politikáról, és amikor az ember már jól kiröhögte magát, akkor kezdte kapiskálni, hogy itt nagyon is a valóságot boncolgatják.

Vegyük például azt a tudományágat, amelyet Parkinson komitológiának nevez és elvben bármiféle vezető csoportosulásra (komité) vonatkozik – amilyen például az angol kormány.

Ideális létszáma a szerző szerint 5 fő, amennyiben az egyik ért a külügyekhez, a másik a belügyekhez, a harmadik a gazdasághoz, a negyedik a mittudoménmihez – az ötödik az nem ért semmihez, ő lesz a miniszterelnök.

Igen ám, de különféle érdekcsoportok képviselőit is be kell vonni a komitéba, amely tehát „terebélyesedik és dagad, albizottságokat bocsát ki és kiterjeszti megrakott ágait.

[...] Végül annak rendje és módja szerint hanyatlani kezd és meghal, szétszórva magjait, amelyekből új bizottságok fognak szárba szökkenni”.

Majd kialakul benne egy mag, amely szép lassan magához vonja az irányítást, esetleg

eltérő néven újjászervezik. Parkinson elemzése szerint az angol történelemben ez a folyamat ötször játszódott le, jelenlegi formációját kormányoknak hívják.

Nagy létszámú komitékban szervezési nehézségek merülnek fel, az egyik tagot nem lehet elérni a hét végén, a másik hétfőn éppen elutazik stb. És minthogy sokan vannak, nagy-nagy asztalra van szükségük. Következésképpen aki felszólal, annak fel kell állnia, és ha már felállt, beszédet kell mondania, annak pedig se eleje, se vége. A komité bóbiskol, és az a néhány ember, aki valóban számít, apró cetliket küldözget egymásnak:
„Ebédeljen velem... majd megbeszéljük.”

Hogyan is csinálta ezt anno Merkel és Macron?

„Együtt sírunk, együtt nevetünk!” – mondta Orbán Viktor a nyugdíjasoknak. Hát ez a magyarázata annak, hogy a Karmelita Kolostorból éjszakánként elfojtott zokogás hallatszik.

(Népszámlgatás)

Oszthatjuk, szorozhatjuk, négyzetre emelhetjük, a tény tény marad, a magukat katolikusnak valló magyarok száma 20 év alatt a felére, az utóbbi 10 év során 1 millióval csökkent. Ezzel kapcsolatban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia is közleményt avagy magyarázatot adott ki, amelyben egyebek között ez olvasható:

A nemzetközi tendenciák a népszámlálás adataiban is megfigyelhetőek, amelyek alól hazánk és ezen belül katolikus közösségeink sem képeznek kivételt. Ez feladatot jelent a Magyar Katolikus Egyház számára is. Ferenc pápa magyarországi látogatása során elhangzott szavai erősítenek bennünket küldetésünkben, aki arra buzdított, hogy a keresztény közösség »jelen legyen és tanúságot tegyen«.

Én ezt nem teljesen értem, de talán másoknak jobb a felfogóképességük. Van azonban a népszámlálásnak egy további, roppant izgalmas adata, amelynek az értelmezése nem is olyan egyszerű. Nevezetesen, hogy a megkérdezettek 40(!) százaléka üresen hagyta a rubrikát, vagyis nem válaszolt arra, hogy vallásos-e vagy sem. Klerikus oldalról ezt úgy értelmezik (nem értem, hogyan értelmezik), az ateisták viszont úgy magyarázzák, hogy aki nem húzta be az ikszet, az nem is lehet elkötelezetten vallásos. A két oldal ebben nyilván nem is fog közös nevezőre jutni.

Ateistákról valójában nem is beszélhetünk, a kérdőíven mindössze arról lehetett nyilatkozni, hogy az illető nem követője egyik vallásnak sem. Márpedig az ateizmus ennél sokkal, de sokkal többet jelent: azt, hogy az illető nem hisz semmilyen túlvilági hatalomban sem. (Mint látjuk, lehet hazudni oly módon is, hogy csak kérdéseket teszünk fel.)

Ateistának lenni egyébként nem komilfó, pejoratív zöngéje van, ezért ezt a világszemléletet többen vallják, mint ahányan bevallják. Szerintem ezért célszerű volna korrigálni, „súlyozni” a végeredményt. Hadd szemléltessem ezt egy anekdotával a Monarchia történelméből.

Istentiszteletre mennek a katonák. Az őrmester pattogó szavakkal rendelkezik: „katolikusok ide, kálvinisták oda, lutheránusok oda, zsidók meg amoda”. Mindenki sorba áll, csak egy katona marad ott a kör közepén. „Hát te, porosfülű, mit ácsorogsz itten?!” A baka kinyögi: „Őrmester úrnak alázatosan jelentem, hogy én felekezeten kívüli vagyok...”

Az őrmester feltolja a sapkáját, megvakarja a fejét, ilyesmi még nem fordult elő a praksziában. Végül azt mondja: „Öt percet kapsz, hogy felekezetet válassz magadnak, különben úgy váglak a zsidók közé, hogy ott ragadsz!”

(Impeachment)

Őszibarackosítás.

Beh! Én mindenről lekések! – mondta Ady (Karinthy tolmácsolásában). Ez mindig is magyar virtus volt, érthető, hogy nem várnak meg bennünket a bécsi vonatok. Tudhatták volna előre az osztrákok is, hiszen ugyanabban a monarchiában szolgáltunk. És ez a mechanizmus állítólag már a Millennium idején is működött.

Persze, a magyarok bejövetele a történészek számára fogas kérdés (hogy vajon egyetlen bandában jöttünk-e be, avagy kisebb-nagyobb csapatokban), de hát ahhoz, hogy ünnepelni tudjunk, mindenképpen egyetlen évszámra van szükség, és ez az évszám a 896. Vagy a 895. Lehet, hogy városi legenda, de feltehetőleg az utóbbi évszám a helyes, és az Ezer Évet 1895-ben ünnepeltük volna meg, csak hát az építkezések akkoriban is csúsztak, a dátum egyre kevésbé látszott tarthatónak, ezért inkább előre tekertük a történelem kerekét, hogy egy esztendővel később, csak 896-ban keressük fel a zordon Kárpátokat. Mert 1896-ra már minden klappolt.

Ez az egy év azóta is hiányzik. Nem a gazdasági fejlődésben (ott sokkal nagyobb a hiányunk), de a vonatközlekedésben, a vasúti pálya karbantartásában bizonyára.

Az osztrákok vasúti intézkedésével kapcsolatban Orbán Viktor újfent kijelentette, hogy a Nyugat haldoklik, ott fittyet hánynak a nemzeti értékekre, és pontosan közlekednek a vonatok.

Karikó Katalin felhívta a szegedieket. Azt mondták neki:
– Öröm beszélni olyan Nobel-díjossal, akit tőlünk rúgtak ki.

A szociáldemokrata Demokratikus Koalíció szociáldemokrata árnyékkormányának szociáldemokrata miniszterelnöke, a szociáldemokrata Dobrev Klára legutóbbi szociáldemokrata beszédében így fogalmazott: szocdemnek érzem, ó Ferenc, magam!

*„Nem élt belőle több és most sem él
s mint fán se nő egyforma-két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló.”
(Kosztolányi)*

Volt egy kedves barátom, orvos, kitűnő orvos. Már nem él, de sokszor eszembe jut, és a legtöbbször ugyanabban a szituációban. Feltételezem, hogy ezt az esetet mások is érdekesnek találják, így hát elmesélem.

1983-ban a Szépművészeti Múzeumból elloptak vagy hét festményt, köztük az Esterházy Madonnát. A betörés hosszú ideig köztéma volt. Abban az időben mi egy húsz-huszonöt fős baráti társaságban találkoztunk, úgy havonta, mindig más lakásban. Orvos barátunk egy ilyen összejöveteleken szokatlanul zavarodottan viselkedett, mintha mondani szeretett volna valamit – vagy mégsem? A hónap alatt pedig egy olcsó csomagolópapírba burkolt tárgyat cipelt ide-oda. Végül kibökte: kapott egy névtelen levelet. Tartalma alapján valami özvegyasszony írhatta, illetéknéppen:

Kedves doktor úr, segítsen nekem. A fiam az utóbbi időben rossz társaságba keveredett, éjszakákon át kimarad és mindenféle idegen holmit hoz haza. Az egyiktől nagyon megijedtem, nem mertem elmenni vele a rendőrségre, nem bízom senkiben, csak a doktor úrban. Itt hagyom az ajtó előtt, és kérem, juttassa el a megfelelő helyre.

Kibontottuk a csomagolópapírt – és ott virított benne az Esterházy Madonna!

A kép az egész társaságot sokkolta. Percekig tartott, amíg eljutottunk odáig, hogy ez aligha lehet az igazi festmény. Nem is volt igazi. Barátunk egy teljes napot rászánt, hogy szerezzen belőle egy reprodukciót az esti attrakcióhoz.

Gyakran járok a Szépművészeti Múzeum mögött, ott, ahol tatarozáskor az épületet felállványozták. És mindig az Esterházy Madonna jut az eszembe. Meg a reprodukciója.

(Zsebesnek áll a világ)

Eltűnődtem, ugyan miért jelenik meg az én miniszterelnököm még nemzetközi fórumokon is zsebre dugott kézzel. Hacsak azért nem, mert megszokta, hogy mindent zsebre rak.

Több tiszteletet Magyarországnak! – különben Orbán legközelebb szotyolát fog köpködni a brüsszeli bürokraták között.

(Bizonytalan kérdés)

Azok, akik intelligensebbnek tartják magukat másoknál – lehet, hogy csupán intellektuálisabbak?

Mint hírlík, Fülöp-szigeteki vendégmunkásokat képeznek ki buszsofőrnek, „*angol nyelvű diszpécsterszolgálattal*”. Gondolom, ezt úgy kell elképzelni, hogy minden buszvezető mellett ott ül egy angolul beszélő diszpécser (akit szintén ki kell képezni).

(2007-ből)

HÍREK A NAGYVILÁGBÓL

Mihály gazda a kocsmá mellett lakik.

Minden este beverik a fejét egy löccsel. A kisbíró szerint Mihálynak joga van az önvédelemre, de annak nemzetközi együttműködésen kell alapulnia.

(Összefüggések)

A világpolitikai események között izgalmas kapcsolat állhat fenn (már ha nem volnának olyan szörnyűségek, persze). Íme egy összefüggés:

- A) Palesztin terroristák megtámadják Izraelt, minek következtében
- B) Az ukrajnai háború hamarabb fog véget érni.

Ez a kijelentés jóslatnak tekintendő, vagyis kockázatosabb, mint a politológusok utólagos magyarázatai.

(Néhány szó a rasszizmusról)

„Azt szeretnék, ha hitetlenek lennétek, ahogyan ők [maguk] hitetlenek, hogy ugyanolyanok legyetek [mint ők]. Ne fogadjatok hát közülük senkit testvérbarátul, amíg Allah útján el nem végzik a hidzsrát. Ha hátat fordítanak nektek, akkor ragadjatok meg és öljétek meg őket, ahol csak rájuk akadtok.” (Korán 4:89. sköv.)

„Harcoljatok Allah útján azok ellen, akik ellenetek harcolnak! [...] Öljétek meg őket, ahol csak rájuk leltek, és úzzétek ki őket onnan, ahonnan kiűztek benneteket! [...] Ha azonban felhagynak istentelen magatartásukkal, és megtérnek, úgy Allah megbocsátó és könyörületes. Harcoljatok ellenük, amíg nem lesz több megkísértés, s míg a hitvallás csupán Allahé lesz.” (Korán 2:190–193.)

„Ti hívők! Miért maradtatok a föld felé görnyedve, amikor az mondatott néktek: Vonuljatok [harcba] Allah útján? Jobban tetszik néktek az evilág, mint a túlvilág? [...] Ha nem vonultok [harcba], fájdalmas büntetéssel fog büntetni benneteket és egy másik néppel cserél föl titeket.” (Korán 9:38–39.)

„Amikor összetalálkoztok a hitetlenekkel, vágjátok el a nyakukat! Mikor aztán nagyrontást tettetek bennük, akkor szorosán kötözzétek meg őket; és utána vagy [gyakoroljatok] nagylelkúséget, vagy [kérjétek] értük váltságdíjat – amíg a háborúság véget nem ér.” (Korán 47:4.)

(Zöldség)

Egy elszánt környezetvédőnek négy gyermeke volt. A keresztnevek:

Flóra
Fauna
Fenntartható
Fejlődés

(Arról, hogy mikorra sikerül végre csatlakoznunk Bécshez.)

Elöl ül a pulyakakas,
megy a gőzös Kanizsára –
Bécsbe készül,
tévedésből
szállt erre a masinára.

(Boris Ciszternák)

Cső- és tartályrendszer a város alatt. Száraz időben alkoholos italokat vezetnek el benne.

Dúró Dóra törvényjavaslata szerint az egész Nemzeti Múzeumot be kéne fóliázni. Egy más törvényjavaslat szerint az egész Dúró Dórát kéne befóliázni.

A Nemzeti Színház felveszi a Baljós Teáter nevet.

(Baljós Teáter)

A színházakban réges-régóta használnak különféle gépezeteket. A régi görögöknél *Deux ex machinának* nevezték, funkciója abból állt, hogy amikor a cselekmény már lehetlenné tett bármiféle kibontakozást, és már senki nem tudta, mi legyen, akkor egy zörgő-zötyögő gépezet kiemelkedett a színpadból, rajta egy istenséggel, aki azt mondta: „majd én megmondom, mi legyen!”. Ez a mechanizmus azóta is jól funkcionál, nem ritkán már jóval az előadás előtt is konzultálnak az előadóművészekkel, nehogy aztán majd az előadáson baj legyen.

A gépek, sajnos, idővel elnyúvódnak, javításra szorulnak. Én még emlékszem egy ilyen esetre: le kellett bontani a Nemzetit, ott, ahol a hatos megállt. A fővárosi közvélemény teli torokból szidta az építőket és bontókat: „nem kellett volna, nem volt annak semmi baja”. Vagy igazuk volt, vagy nem – szerintem egyáltalán nem volt igazuk, de hát mit szidhattak volna? A kormányt?! Ugye, azt azért mégsem.

Még a bontást megelőzően láttam egy nagyon szép előadást: a Peer Gyntöt: Ladányi Ferencsel, Gobbí Hildával, Töröcsik Marival. Utóbbit már ismertem filmvászonról, és őszintén szólva a színpadi produkciója kissé elégedetlenül hagyott. Neki szeretnék elégtételt szolgáltatni az alábbi történettel:

Sok-sok évvel később Töröcsik interjút adott a tévének. Szóba került a Nemzeti Színház állapota, mielőtt lebontották volna: mindenütt kiálló lécek, szögek, egyebek. A művésznő felidézte ama régi előadást (szerintem PONTOSAN ugyanazt, amit én is láttam), hogy akkor hát ő szépen lecsücsül mint Solvejg és rázendít a Dalra – amikor is a szeme fenakad egy nagy, kövér, kíváncsi patkányon. Kíváncsi volt, nem próbált menekülni, megszokta már az ilyesmit. Nézte-nézegette a színésznőt, az meg a patkányt, és jobb híján neki énekelte el ez egész szépséges romantikus dallamot.

Tulajdonképpen szépen énekelte, csak érződött a hangján egy kis visszafogottság.